

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет**

ЗБІРНИК ТЕЗ

**73-ї НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Розвиток аграрного сектору економіки України
в умовах глобалізації»
(Частина III)**

27 листопада 2019 року

м. Київ

Розвиток аграрного сектору економіки України в умовах глобалізації: тези доповідей 73-ї науково-практичної студентської конференції (м. Київ, 27 листопада 2019 року) - 127 с.

Науково-редакційна колегія: д.е.н., проф. Калюга Є.В., к.е.н. Шевчук К.В.

Відповідальність за достовірність та якість
поданого матеріалу несуть учасники конференції
та їх наукові керівники

ЗМІСТ

Альошин В.Є., Кузик Н.П. Аудит фінансової звітності, складеної вперше за МСФЗ	6
Бабій С.М., Боярова О.А. Удосконалення обліку готівкових операцій	8
Барановська Я.О., Кузик Н.П. Аудит справедливої оцінки виробничих запасів	10
Безух С.Ю., Германчук Г.О. Теоретичні аспекти обліку витрат тваринництва: вітчизняний та зарубіжний досвід	12
Біленька А.С., Криворот О.Г. Аудит виробничих витрат підприємства	14
Біляєва Я.І., Германчук Г.О. Теоретичні аспекти обліку готової продукції відповідно до національних та міжнародних стандартів	16
Волинець Т.Л., Колеснікова О.М. Інвентаризація активів із застосуванням технічних засобів	18
Гайдученко Т.М. Досягнення і перспективи пенсійного забезпечення в Україні	20
Галушка О.П., Калюга Є.В. Внутрішній контроль адміністративних витрат	22
Главацька А.П., Гуренко Т.О. Оцінка в сучасній системі бухгалтерського обліку	24
Грасько І.О., Калюга Є.В. Міжнародна практика складання та подання бухгалтерського Балансу	26
Дідик А.О., Олійник С.О. Облік основних засобів: вітчизняний та зарубіжний досвід	28
Дуда Ю.І., Кузик Н.П. Облік розрахунків з підзвітними особами при використанні корпоративних пластикових карток	30
Загорійчук Ю.Є., Олійник С.О. Особливості формування та обліку доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	32
Замлинська В.С., Ганяйло О.М. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями	34
Заруцька Ю.Є., Шевчук К.В. Напрямки підвищення ефективності формування грошових потоків підприємства	36
Капеліст А.Р., Дерев'янка С.І. Відображення інформації про готівкові операції у фінансовій звітності	38
Карасюк В.С., Гуренко Т.О. Бухгалтерський облік в сучасних умовах	40
Ківель О.В., Шевчук К.В. Переваги та недоліки податку на додану вартість	42
Клименко А.С., Дерев'янка С.І. Особливості формування і обліку витрат на виробництво продукції рослинництва	44
Коберник Н.М., Литвиненко В.С. Облік ЄСВ з використанням інформаційних технологій	46

Козін Д.В., Боярова О.А. Зміни до П(С)БО 25 та звітність суб'єктів малого підприємництва	48
Козюк О.В., Гуренко Т.О. Форми ведення бухгалтерського обліку і проблеми їх використання	50
Конюшенко Н.А., Колеснікова О.М. Особливості обліку виробництва молока на товарних фермах	52
Костюк А.О., Гуцаленко Л.В. Особливості оплати допомоги при тимчасовій втраті працездатності	54
Лепєєв Д.А., Слесар Т.М. Актуальні питання обліку і аудиту адміністративних витрат	56
Лозоцька К.С., Калюга Є.В. Облікове забезпечення амортизації основних засобів	58
Митюк І.М., Ганяйло О.М. Оподаткування матеріальної допомоги, наданої підприємством своїм працівникам	60
Мокровська В.К., Данілочкіна О.В. Теоретичні засади формування фінансової звітності підприємства	62
Мороз О.В., Шевчук К.В. Забезпечення обліку зобов'язань за міжнародними стандартами	64
Нестерова К.В., Кузик Н.П. Облік і оподаткування матеріальної допомоги працівникам підприємства	66
Нечипорук О.П., Боярова О.А. Облік витрат на відрядження підзвітних осіб	68
Онищук А.О., Гуренко Т.О. Особливості обліку інвестиційної нерухомості за МСБО 40	70
Онiкієнко О.П., Данілочкіна О.В. Зарубіжний досвід використання резерву сумнівних боргів	72
Охай В.О., Дерев'янку С.І. Проблеми та шляхи вдосконалення нарахування податку на доходи фізичних осіб з врахуванням міжнародного досвіду	74
Охріменко О.В., Данілочкіна О.В. Комп'ютерне програмування бухгалтерського обліку в агроформуваннях	76
Панічева Т.І., Шевчук К.В. Бюджетування як інструмент контролю витрат на ремонт основних засобів	78
Пономаренко П.А., Боярова О.А. Платіжне доручення - ключовий документ безготівкових розрахунків	80
Пошелюжна А.В., Дерев'янку С.І. Внутрішній контроль за калькулюванням собівартості продукції свинарства	82
Ревенко Р.О., Слесар Т.М. Актуальні питання обліку і аудиту продукції молочного скотарства	84
Рибак Ю.О., Гуренко Т.О. Сучасні вимоги до якості бухгалтерського обліку	86

Слабошпицька Л.В., Криворот О.Г. Методичне забезпечення обліку та аудиту капітальних інвестицій	88
Смецька Т.С., Кузик Н.П. Резерв сумнівних боргів як інструмент впливу на оподаткування діяльності підприємства	90
Сокальська В.М., Шевчук К.В. Особливості формування бюджету витрат на виробництво продукції молочного скотарства	92
Стасенко Г.П., Слесар Т.М. Особливості обліку і аудиту виробничих запасів	94
Степанюк Ю.М., Калюга Є.В. Порівняльна оцінка інформаційного забезпечення обліку витрат виробництва продукції рослинництва за національними та міжнародними стандартами	96
Титоцька О.В., Германчук Г.О. Розрахунки з постачальниками в аграрних підприємствах: аспекти фінансового обліку	98
Ткаченко К.О., Ганяйло О.М. Особливості організації обліку у суб'єктів малого підприємництва	100
Тригубенко І.В., Кузик Н.П. Формування фінансової звітності фермерських господарств	102
Турик І.В., Ганяйло О.М. Застосування Балансу в процесі прийняття управлінських рішень	104
Угненко І.І., Дерев'янку С.І. Англо-американська школа бухгалтерського обліку	106
Умерова Г.В., Калюга Є.В. Взаємозв'язок методів обліку витрат і калькулювання собівартості поточних біологічних активів	108
Федонюк О.В., Шевчук К.В. Особливості бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва	111
Федоренко А.М., Гуренко Т.О. Оцінка запасів у вітчизняній і міжнародній практиці	113
Хилюк А.М., Данілочкіна О.В. «1С:Підприємство» в підвищенні ефективності бухгалтерського обліку в агроформуваннях	115
Чекан І.Ю., Ганяйло О.М. Облік нестач, втрат та псування запасів з вини постачальника	117
Чухно К.В., Олійник С.О. Сучасний стан та шляхи вдосконалення обліку розрахунків з оплати праці	119
Шевчук М. І., Дерев'янку С.І. Проблемні питання щодо визначення предмету бухгалтерського обліку	121
Шешин В.О., Литвиненко В.С. Облік реалізації продукції та товарів у прикладному програмному рішенні BAS ERP	123
Яригін О.С., Калюга Є.В. Напрями формування загальних показників Звіту про фінансові результати відповідно до НП(С)БО	125

УДК 657.633.2

**ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ,
СКЛАДЕНОЇ ВПЕРШЕ ЗА МСФЗ**

Альошин В.Є., студент магістратури 2 року навчання 1 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Кузик Н.П., кандидат економічних наук, доцент

Перехід підприємств на якісні Міжнародні стандарти фінансової звітності та складання вперше фінансової звітності до вимог МСФЗ досить актуальний в наш час. Сам процес запровадження Міжнародних стандартів характеризується наявністю низки факторів, які в свою чергу мають вплив на якість проведеного аудиту фінансової звітності, складеної за вимогами МСФЗ.

Метою аудиту звітних даних, підготовлених відповідно до МСФЗ, є перевірка їх на предмет достовірності та відповідності вимогам чинних Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також висловлення думки аудитора з приводу достовірності та адекватності відображення в звітності у всіх суттєвих аспектах фінансового стану на звітну дату результатів операційної діяльності і руху грошових коштів компанії за звітний період. Але через існування розбіжності між національними П(С)БО та МСФЗ існує відповідно і перелік особливостей проведення аудиту фінансової звітності, складеної згідно з вимогами МСФЗ.

Одна з них пояснюється тим, що хоч П(С)БО лише частково відповідають усім вимогам МСФЗ щодо подання й розкриття інформації у фінансовій звітності. До повного переходу на МСФЗ для формування фінансової звітності за Міжнародними стандартами вітчизняні компанії використовують один з двох доступних методів: метод трансформації фінансової звітності, складеної згідно з П(С)БО, або метод паралельного обліку за Міжнародними стандартами фінансової звітності.

Головні особливості аудиту першої фінансової звітності, складеної за МСФЗ наведено на (рис.1).

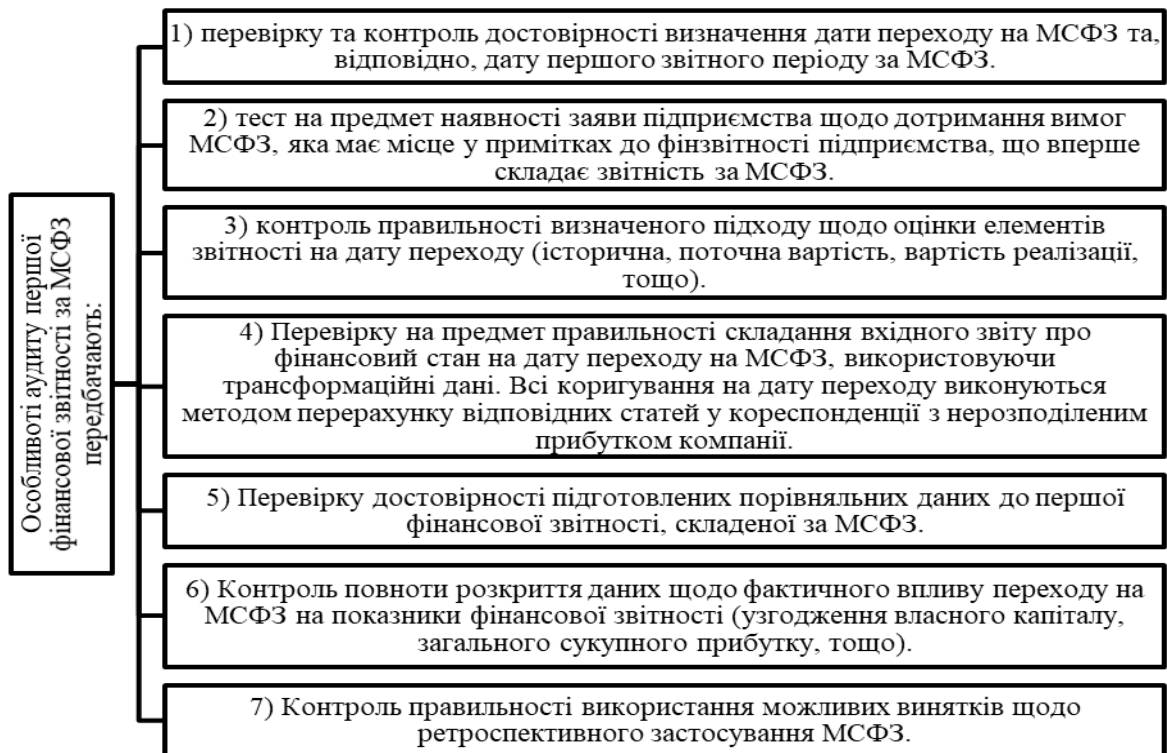

Рис.1. Особливості аудиту першої фінансової звітності, складеної за МСФЗ

Слід зазначити, що якщо підприємство у своїй звітності заявляє про повну відповідність усім МСФЗ у першій звітності, однак за певних обставин фактично не виконує вимоги цих стандартів, це має бути відзначено аудитором у своєму висновку щодо цієї звітності.

Крім того, МСФЗ 1 містить перелік необов'язкових звільнень відносно положень різних стандартів, наприклад, що стосуються договорів страхування, оренди, нематеріальних активів, пенсійних планів, інвестицій, фінансових інструментів, тощо.

Отже, перелічені організаційні підходи щодо аудиту фінансової звітності, складеної відповідно до міжнародних стандартів повинні носити уніфікований характер і застосовуватись як суб'єктом аудиторської діяльності чи аудитором, так і службою внутрішнього аудиту.

УДК 657.31

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГОТІВКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Бабій С.М., студентка 3 курсу 2 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Боярова О.А., кандидат економічних наук, доцент

Готівка може знадобитися для розрахунків із клієнтами та постачальниками (за товари, роботи та послуги), із працівниками підприємства (на зарплату, оплату відряджень та ін.). При проведенні касових операцій із готівкою треба бути дуже уважним, адже навіть незначні порушення можуть викликати серйозні фінансові та адміністративні санкції.

Облік грошових коштів необхідно розглядати як сукупність взаємопов'язаних послідовних, організаційних, логічних, розрахункових операцій і процедур формування інформації щодо дебіторської та кредиторської заборгованості тощо.

Грошові кошти посідають основне місце у функціонуванні підприємства і відіграють важливу роль у його діяльності. Саме тому облік грошових коштів займає основне місце в обліку підприємства.

Грошові кошти в касі, на рахунках в банку, грошові документи є складовою частиною оборотних активів підприємства. Наявність грошових коштів впливає на платоспроможність підприємства, його фінансову стійкість.

Облік грошових коштів ведуть всі підприємства, тому від правильного відображення в обліку операцій з коштами залежить ефективне його функціонування. Дослідження показують, що у суб'єктів господарювання постійно виникають облікові проблеми руху і наявності коштів.

Основними проблемами є: недосконалість законодавчо – нормативних актів; ухилення від оподаткування використанням не облікових грошових коштів; недостатня інформативність про рух реальних грошових потоків;

послаблена система контролю за збереженням та використанням грошових коштів.

З метою вирішення проблем обліку грошових коштів Нацбанк України постановою від 07.11.2019 р. № 131 затвердив зміни до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, а саме:

- Суб'єкти господарювання у разі зняття готівкових коштів із поточних рахунків з метою здійснення готівкових розрахунків із фізособами зобов'язані подавати на запит банку (філії, відділення) підтвердні документи, на підставі яких здійснюються такі готівкові розрахунки, необхідні банку (філії, відділенню) для вивчення клієнта з урахуванням ризик-орієнтованого підходу;

- підприємства визначають місце та спосіб зберігання відокремленими підрозділами щоденних фіскальних звітних чеків (щоденних Z-звітів) у електронній формі;

- фізичні особи — підприємці для підписання електронного касового документа мають право використовувати кваліфікований електронний підпис/удосконалений електронний підпис;

- положення також доповнено нормами, якими визначено, що працівник підприємства для підписання електронного касового документа зобов'язаний використовувати кваліфікований електронний підпис.

Щоб уникнути штрафів і непорозумінь із перевіряючими, рекомендуємо підприємствам дотримуватися основних правил організації роботи каси та проведення готівкових розрахунків.

Доцільно зробити наказ про касову дисципліну. Обов'язковість видання такого документа Положенням № 148 не передбачена. Однак є багато організаційних моментів, які доцільно прописати в розпорядчому документі.

Застосування цих заходів позитивно впливатиме на стан обліку грошових коштів на підприємстві. Окрім цього доцільно забезпечити провадження автоматизованого обліку касових операцій на підприємствах.

УДК 657.1

АУДИТ СПРАВЕДЛИВОЇ ОЦІНКИ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Барановська Я.О., студентка магістратури 2 року навчання 3 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Кузик Н.П., к.е.н, доцент кандидат економічних наук, доцент

Процес оцінювання або розрахунку вартості виробничих запасів на підприємстві є складним динамічним явищем, що виходить за межі системи бухгалтерського обліку та опосередковується виконанням додаткових аналітичних процедур. Послідовне визначення справедливої вартості виробничих запасів, безпосередній розрахунок вартості та її коригування під впливом чинників ризику становлять основу процесу визначення їх ринкової вартості за пропонованою методикою та формують інформаційну базу для прийняття виважених економічних рішень.

Справедлива оцінка є необхідною для визначення вартості виробничих запасів, інформація про які за історичною оцінкою не задовольняє потреб користувачів облікової інформації. Застосування оцінки виробничих запасів за справедливою вартістю має досить важливе значення для інвесторів, так і для різних як внутрішніх, так і зовнішніх користувачів бухгалтерської інформації. Так, без вирішення проблеми застосування справедливої вартості виробничих запасів у системі бухгалтерського обліку, не можуть бути сформовані передумови розробки обліково-оціночного інструментарію як складової системи формування вартості виробничих запасів. Необхідно відмітити, що матеріали та сировина не уцінюються, якщо очікується, що виготовлена з них продукція буде реалізована за собівартістю або за ціною, вищою від собівартості (МСБО 2). Проте, у разі збільшення вартості раніше уцінених запасів згідно із МСБО 2 обліковий запис, зроблений для відображення такої уцінки, слід сторнувати. Варто зауважити, що сума, яка сторнується, не може бути більшою саме за суму раніше уже проведеної уцінки вартості запасів (МСБО 2).

Процедури аудиту справедливої вартості прописані в МСА 540 «Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов'язані з ними розкриття інформації. Цілями аудиту справедливої оцінки є отримання прийнятних аудиторських доказів у достатньому обсязі у контексті застосованої концептуальної основи фінансового звітування щодо того: чи є обґрунтовані облікові оцінки за справедливою вартістю, визнані або розкриті у фінансовій звітності; чи є достатнім розкриття доречної інформації у фінансовій звітності в контексті застосованої концептуальної основи фінансового звітування.

З метою збереження об'єктивності оцінювання виробничих запасів в умовах цінової нестабільності відповідно до П(С)БО 9 і МСФЗ 2 «Запаси» вони відображаються у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за найменшою із двох оцінок: або це первісна вартість або ж чиста вартість реалізації. При оцінці надходження виробничих запасів визначальними є історична (фактична) собівартість та справедлива вартість, що формується при їх первісному визнанні та відображенні на дату балансу. Основна мета аудиторської документації, надати впевненість для висновків аудитора щодо обґрунтованості та правильності облікових оцінок за справедливою вартістю запасів, а також інформації про те, що призводить до значних ризиків.

Робочі документи аудитора щодо облікових оцінок за справедливою вартістю запасів повинні включати програми (детальні плани) аудиту таких оцінок, результати аналітичних процедур, меморандуми з конкретних питань, резюме значущих оцінок, контрольні переліки (контрольні листи), листування (включаючи електронною поштою) стосовно значущих питань, таблиці, розрахунки, копії документів клієнта, які становлять аудиторські докази. Загалом, наведені особливості та рекомендації щодо послідовності аудиту справедливої оцінки виробничих запасів передбачають об'єктивну оцінку фінансової звітності та формування аудиторської думки у звіті аудитора за результатами такої перевірки.

УДК 657

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ТВАРИННИЦТВА: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Безух С.Ю., студентка 2 курсу СТ 9 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Германчук Г.О., старший викладач

Одним з важливих чинників, який убезпечує вдалу діяльність сільськогосподарського підприємства в умовах жорсткого конкурентного середовища, є застосування новітніх для вітчизняної практики бухгалтерського обліку підходів до обліку витрат і виходу продукції тваринництва та створення сучасної системи надходження інформації про процеси її виробництва.

Більшість вітчизняних підприємств використовують традиційні методи обліку витрат, які базуються лише на розрахунку собівартості продукції, не ураховуючи витрати, як об'єкт управління. Зарубіжна практика переконує в ефективності використання сучасних методик обліку витрат.

Вітчизняна практика ведення обліку витрат і калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції, що має певні особливості виробництва, застосовує такі основні методи: позамовний, попередільний і нормативний. Ці ж методи можна згрупувати за трьома ознаками: за повнотою витрат, що враховуються, за об'єктами обліку і за оперативністю обліку й контролю за витратами. При цьому для визначення всіх витрат виробництва за конкретний період використовують термін бухгалтерські витрати, які і перетворюються у собівартість продукції.

До нових, достатньо ефективних методів обліку й калькулювання витрат, поширених у зарубіжній практиці, відносять кайдзен-костинг, методи ABC, таргет-костинг тощо. Метод ABC-калькулювання варто вивчати як один з найбільш перспективних методів управління витратами. Його використовують як механізм управління та зниження витратами. Передбачає вдосконалення

витрат, в якому мають брати участь усі без винятку працівники, менеджери і робітники. Цей підхід дає змогу кожному працівнику, пов'язаному з процесом виробництва, зробити безпосередньо свій внесок у скорочення витрат.

Таргет-костинг – система обліку витрат на основі цільової ціни. Цільовою вважають ціну, яку споживачі можуть заплатити. Процес такого калькулювання полягає в тому, що спочатку визначають найбільш прийнятні для споживачів дизайн продукту та ціну, а потім розробляють виріб. Систему директ-костинг широко застосовують у країнах з ринковою економікою, вона являє собою метод зрізаної (неповної) собівартості. Згідно із цим методом обліку й калькулювання виробничі витрати поділяють на змінні та постійні. В Україні застосування цієї системи реалізується дуже повільно, разом з тим її використовують великі компанії багатьох країн світу.

З цією проблемою, яка потребує найшвидшого вирішення, щоб ця система діяла, пов'язаний перехід до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку всіх вітчизняних підприємств, зокрема і сільськогосподарських, а також удосконалення їх управлінського обліку. В американських фірмах застосовують переважно дві системи обліку виробничих витрат і калькуляції собівартості продукції: систему обліку затрат за замовленнями та систему обліку затрат за процесами.

Отже, дослідивши методи обліку витрат, можемо зробити висновок, що у вітчизняній та зарубіжній практиці фінансового та управлінського обліку використовуються більше десятка методів калькулювання і обліку витрат. Проте несистематизоване викладення сутності цих методів у спеціальній і науковій літературі не завжди дає можливість визначити їх особливості. При цьому кожен з методів має цілу низку як переваг, так і недоліків. Вітчизняні підприємства використовують здебільшого традиційні, класичні методи обліку та калькулювання витрат для визначення їх кількісної оцінки. Світовий досвід, на відміну від вітчизняної практики, свідчить про доцільність використання новітніх інструментів економії й зниження витрат та методик їх обліку.

УДК 657

АУДИТ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Біленька А.С. студентка курсу 2 СТ. 9 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Криворот О.Г. старший. викладач

Аудит виробничих витрат - це систематичне вивчення та оцінка всього комплексу економічних показників виробничої діяльності підприємства. Їх можна розглядати в декількох аспектах, але ми розглянемо аудит витрат виробництва як частину загального аудиту, який регулюється Законом України "Про аудит" та Міжнародними стандартами аудиту і включає аудит виробничого циклу, тобто: аудит організації бухгалтерського обліку та системи внутрішнього контролю; оформлення первинних документів та облікових записів; відображення на рахунках операцій, пов'язаних з формуванням всіх видів витрат та визначення собівартості продукції, робіт, послуг.

Мета аудиту виробничих витрат – підтвердження достовірності формування витрат, виходу продукції та правильності відображення їх в обліку [2, с. 144]. Аудит виробничих витрат вивчає процеси та явища, які задокументовані та пов'язані з виробничою діяльністю підприємства. Якість аудиту залежить від того, наскільки ретельно виконується робота до початку аудиту: увага до вибору клієнта, отримання інформації про клієнта, встановлення та прийняття умов та обов'язків компанії та аудиторської фірми, планування аудиту [3, с. 228].

Етапи аудиту витрат виробництва:

I етап Планування аудиту: тестування системи контролю якості виробництва; оцінка аудиторського ризику та суттєвості; складання плану та програми аудиту.

II етап Проведення аудиту: проведення аудиторських процедур; збір аудиторських доказів; підготовка робочих документів аудитора; проведення аналітичних процедур.

III етап Розробка рекомендацій і оформлення звіту: узагальнення та оцінка результатів аудиту витрат; розробка зведених документів на основі результатів аудиту витрат

Перевіряючи виробничі витрати, аудитор повинен встановити правильність віднесення прямих витрат на виробництво та розподіл ЗВВ, обґрунтованість використання для цієї мети спеціальних методів. Для прийняття необхідних управлінських рішень витрати групуються та розподіляються. Тому аудитору доцільно перевірити правильність їх розподілу по центрах відповідальності та продуктах особливу увагу при аудиті виробничих витрат слід приділяти саме собівартості продукції.

Перевіряючи, аудитор повинен керуватися стандартами МСА 540 «Аудит оціночних цінностей», метою яких є встановлення резервів та надання вказівок щодо аудиту бухгалтерських оцінок, що містяться у фінансовій звітності [1].

Типовими помилками є: невідповідність застосовуваного методу обліку витрат, відображених у обліковій політиці; витрати підприємства не можна порівняти з доходами; неправильна оцінка залишків незавершеного виробництва; не розподіл витрат за звітні періоди; не обґрунтоване включення до собівартості окремих видів витрат; порушення методології обліку.

Аудитор самостійно обирає послідовність проведення аудиту, залежно від особливостей підприємства та умов договору. Найбільш доцільніше застосовувати від загального до конкретного підхід при аудиті виробничих витрат.

Список використаних джерел:

1. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 540 «Аудит оцінних значень». URL: <https://www.apu.com.ua/2018/09/28/zayavkamskau/> (дата звернення: 12.10.2019).
2. Іванова Н.А., Ролінський О.В. Організація і методика аудиту: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 216 с.
3. Сиротюк Г.В. Аудит витрат виробництва сільськогосподарської продукції. *Матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи»*. У двох томах. Т. 2. Харків. С. 227-229.

УДК 657:633

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Біляєва Я.І., студентка 4 курсу 2 групи спеціальності «Облік і оподаткування»
Германчук Г.О., старший викладач

Суб'єктам господарювання, в сучасних умовах розвитку ринкової економіки та з введенням в дію національних стандартів обліку, надано значні можливості і права для здійснення своїх економічних інтересів і в обранні методів організації свого виробництва і збуту продукції та методики її обліку. Міністерство фінансів України поступово вносить зміни до національних стандартів, наближуючи їх до міжнародних. Проте, при узгодженні національних і міжнародних стандартів обліку необхідно враховувати особливості ведення вітчизняного бухгалтерського обліку. Багато проблемних питань обліку готової продукції розглянуто провідними вітчизняними вченими, а саме: А.М. Герасимовичем, С.Ф. Головим, М.В. Кужельним, В.Г. Линником, Л.К. Суком, В.В. Сопко, а також зарубіжними вченими: Я.В. Соколовим, Е.С. Хендерксенном, Ч.Т. Хонгреном та іншими. Однак, цілий ряд серйозних проблем обліку готової продукції дотепер залишилися не дослідженими і потребують уваги.

В останній час організація обліку сільськогосподарської продукції стає більш складною. Ця складність виявляється в недосконалості первинної документації, нестабільності законодавчо-нормативної бази, недостатньому матеріально-технічному забезпеченні підприємства та частковій автоматизації обліку. В Україні вже прийнято ряд національних стандартів обліку, що відповідають вимогам діючих МСБО. Усі вітчизняні стандарти ґрунтуються на засадах МСБО і не суперечать їм, хоча і мають деякі відмінності.

Так основою положень П(С)БО 9 «Запаси» є міжнародний аналог МСБО 2 «Запаси». Відповідно до цього стандарту, запаси є активами, що утримуються

з метою продажу за умов звичайної господарської діяльності; існують у формі допоміжних чи основних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг; перебувають у процесі виробництва. Також до запасів відносяться товари, спеціально придбані для продажу (товари, придбані підприємствами торгівлі), а також інші цінності, придбані яким-небудь підприємством (не обов'язково торговим) для перепродажу, незавершене виробництво і готова продукція. Визначення наведене у П(С)БО 9 «Запаси» фактично співпадає з визначенням запасів, зазначеному вище, з невеликим доповненням. Зокрема, також до запасів відносяться активи, що утримуються для споживання об'єктом господарювання.

Головною метою МСБО 2 «Запаси» є визначення вартості запасів. Згідно з міжнародним стандартом, запаси необхідно оцінювати за чистою вартістю реалізації або справедливою вартістю. До національного стандарту готова продукція має бути оцінена за первісною вартістю. Проте, позаяк вартість продукції може бути визначена лише після збирання всіх витрат та калькулювання її фактичної собівартості, виникає необхідність для визначення її вартісних характеристик в щоденному обліку наявності та руху готової продукції. Сьогодні МСБО є дійовим способом міжнародної інтеграції та елементом стабільного економічного розвитку для країни. Використання міжнародних стандартів обліку містить суттєві переваги перед національними для більшості господарюючих суб'єктів та користувачів їхньої фінансової звітності. З метою ефективної та стрімкої гармонізації обліку і фінансової звітності з міжнародними вимогами потрібно підготувати певну систему методологічних підходів та правових засад, зокрема, щодо організації обліку готової продукції.

Отже, подальше поліпшення обліку готової продукції тісно переплітається з наступною гармонізацією вітчизняного обліку та звітності з міжнародними стандартами. А саме, необхідно наблизити національне П(С)БО 9 «Запаси» до міжнародних вимог і гармонізувати його з МСБО 2 «Запаси».

УДК 657.371

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ АКТИВІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

Волинець Т.Л., студентка магістратури 2 року навчання 3 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Колеснікова О.М., кандидат економічних наук, доцент

Головною метою проведення інвентаризації є бажання отримати на підприємстві реальну картину майнового стану та виявити розбіжності з даними обліку. На сьогодні в Україні порядок проведення інвентаризації регулює Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879.

Унікальністю проведення інвентаризації у сучасному середовищі є те, що перевірка товарно-матеріальних цінностей основана на застосуванні ручної праці.. У зв'язку з цим виникає проблема використання комп'ютерної техніки та комп'ютерних програм у процесі інвентаризації. Нині із швидким розвитком технологій та автоматизацією робочого процесу, все частіше постає питання проведення інвентаризації з використанням технічних засобів.

Щоб перевірити наявність основних засобів на фактивність у документах, необхідно періодично проводити інвентаризацію. Щоб її провести в автоматизованому середовищі, всі активи повинні бути позначені заздалегідь. Наприклад, на принтері етикеток фірми можуть друкувати етикетки зі штрих-кодом, які містять назву, інвентар та місцезнаходження кожного об'єкта основних засобів. Принтер етикеток підключається до корпоративної програми, він не є примхливий до витратних матеріалів, а навіть легкий в освоєнні для співробітників підприємств. Надруковані етикетки повинні наноситись за допомогою аплікатора етикеток, це зручно при роботі та дозволяє приклеїти етикетку без особливих зусиль. Для деяких видів обладнання, приладів або техніки необхідно застосовувати етикетки з ламінуванням.

Тому, коли настане час проводити інвентаризацію, цей процес не складе труднощів, а навпаки, він допоможе швидко та легко перевірити наявність основних засобів з відповідними штрих-кодами, прочитавши через термінал збору даних. Автоматизована ідентифікація товарів спрощує облік, пришвидшує процес обслуговування клієнтів.

Потім завантаживши дані в базу даних, підключивши термінал збору даних до персонального комп'ютера (ПК). Ми оперативно отримуємо результат інвентаризації, порівнюючи отриману інформацію про активи з інформацією, що зберігається на нашому комп'ютері.

Використовуючи термінал для збору даних, інвентаризація може проводитися дистанційно, наприклад, в філіях компанії, розташованих в іншому місті.

Після зчитування всіх штрих-кодів основних засобів у філії можна налаштувати передачу даних таким чином, щоб результати інвентаризації з терміналу збору даних (з місця) через Інтернет знаходилися в базі даних центрального офісу. Тому віддалені співробітники філії не можуть змінювати результати інвентаризації. А саме, цей варіант проведення інвентаризації дозволяє підвищити ефективність і достовірність обліку, зменшити вплив людського фактору і знизити трудовитрати.

Можливості комп'ютерів дозволяють порівнювати фактичні залишки товарів з обліковими даними на основі інформації у обліку та фактичних залишків товарів, внесених до бази даних. Коли така інформація вводиться на початковому етапі, показники цін і вартості виключаються. Такі показники вводяться на завершальній стадії інвентаризаційного процесу - виведення результатів інвентаризації з метою виявлення дефіциту, надлишків, природного зниження та остаточного визначити кінцеві результати інвентаризації. У цьому випадку слід використовувати постійну базу даних із переліком товарів (інші цінності), коли кожен номер товару (цифри у преїскуранті, номер артикулу), сорт товару відповідає певній ціні обліковій.

УДК 657.1

ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Гайдученко Т.М., студентка 4 курсу 2 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Швидкі глобалізаційні та інтенсивні процеси євроінтеграційного характеру не лишають поза увагою жодної сфери життя країни та вимагають позитивних змін заради успішного соціально-економічного розвитку країни. Це стосується і пенсійної системи України, від успішного функціонування якої залежить благополуччя пенсіонерів, яких у нашій країні, на даний час, за даними Державної служби статистики України, є 29,2 % населення. Процес старіння населення зумовлює необхідність підвищеної уваги до сфери пенсійного забезпечення.

Питанням пенсійного забезпечення в науковій літературі приділили велику увагу Воронкова О.М., Калюга Є.В., Лояк Л.М., Медвідь А.О., Моренець В.М., Оверчук В.С., Письменний В.В., Роледерс В.В. та багато інших вітчизняних вчених. Проте, зважаючи на швидкі інтеграційні зміни та складну демографічну ситуацію у країні, система пенсійного забезпечення потребує постійної уваги та вдосконалення.

Важливою складовою пенсійної системи є Пенсійний фонд України, який представляє перший рівень – солідарну систему, яка на даний час фактично самотужки намагається справлятися з обов'язками забезпечення пенсіонерів, оскільки другий рівень – обов'язкова накопичувальна система – не функціонує, а третій рівень – добровільне недержавне пенсійне забезпечення – є недостатньо розвиненим, його послугами користується лише 1,1% населення України.

Протягом 2019 р. Пенсійний фонд зазнав значного реформування та інноваційних удосконалень. Зокрема, було повністю комп'ютеризовано всі процеси, створено систему електронного документообігу та електронну

систему керування прийомом громадян, забезпечено автоматизований обмін даними з усіма можливими базами даних, впроваджено електронний цифровий підпис. Враховано і проблеми осіб з особливими потребами, для зручності відвідування ними відділень Пенсійного фонду забезпечено архітектурну доступність до всіх адміністративних приміщень. Ці інноваційні зміни сприяють досягненню європейських стандартів, забезпечують дотримання законодавчих вимог та зміцнюють фінансову стабільність солідарної системи пенсійного забезпечення України.

Проте, є чимало негативних моментів. Пенсійний фонд у змозі виконувати покладені на нього функції тільки у результаті постійних дотацій із Державного бюджету України (рис. 1), що значно послаблює економіку країни.

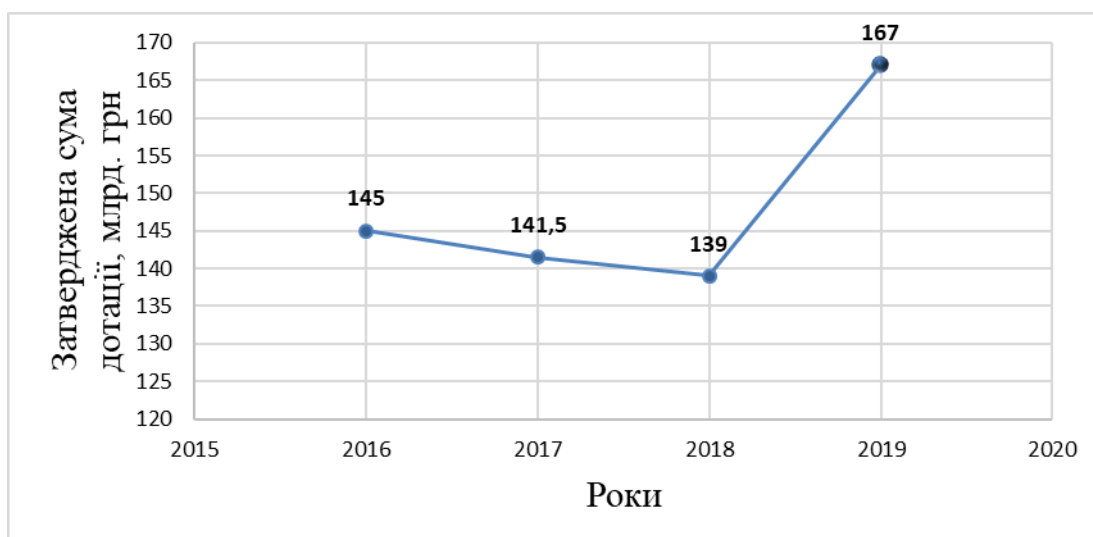

Рис. 1. Динаміка дотування Державним бюджетом Пенсійного фонду України протягом 2016-2019 рр.

У зв'язку з постійним збільшенням до Пенсійного фонду дотацій з бюджету України, вкрай необхідно вивчити досвід європейських країн з високим рівнем життя пенсіонерів для можливого застосування його в національних реаліях. З цією метою потрібно приділити суттєву увагу методології обліку пенсійного забезпечення, з метою її переходу на трьохрівневу систему забезпечення.

УДК 657.1

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ

Галушка О.П., студент магістратури 2 року навчання 2 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Калюга Є.В., доктор економічних наук, професор

Останніми роками на українських підприємствах спостерігається постійне зростання витрат основної діяльності, зокрема й витрат на організацію управління. Важливою і ефективною передумовою досягнення економії адміністративних витрат є організація на підприємстві постійного контролю за цією групою витрат.

Питання, пов'язані із внутрішньогосподарським контролем, були предметом наукового зацікавлення М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Є.В. Калюги, В.С. Левина, Л.В. Нападовської, В.С. Рудницького, Б.Ф.Усача. Проте їх дослідження зосереджені на загальних аспектах організації внутрішньогосподарського контролю.

Внутрішній контроль адміністративних витрат на підприємстві доцільно проводити поетапно у наступній послідовності:

- 1) перевірка елементів облікової політики щодо адміністративних витрат;
- 2) перевірка наявності первинних облікових документів;
- 3) виявлення наявності та правильності синтетичного та аналітичного обліку витрат;
- 4) визначення правильності, обґрунтованості і повноти віднесення адміністративних витрат на рахунок фінансових результатів підприємства;
- 5) перевірка достовірності та повноти відображення адміністративних витрат у фінансовій звітності.

Важливим фактором внутрішнього контролю є перевірка бухгалтерського обліку адміністративних витрат. Визначимо правильність їх відображення на рахунках обліку на прикладі ДП «Укрліктрави» (табл. 1).

Таблиця 1

Перевірка правильності відображення адміністративних витрат
ДП «Укрліктрави» в бухгалтерському обліку

Зміст господарської операції	Фактично відображено			Відповідно до плану рахунків			Відхилення
	Дт	Кт	сума, грн.	Дт	Кт	сума, грн.	
Відображено нарахування амортизації на об'єкти необоротних активів загальногосподарського призначення	92	13	8200	92	13	8 200	–
Списано МШП на загальногосподарські потреби	92	22	1340	92	22	1 340	–
Відображено нарахування заробітної плати адміністративно-управлінському персоналу	92	66	63 400	92	66	63 400	–
Списано на фінансовий результат адміністративні витрати	79	92	85 560	79	92	72 940	–

Обов'язковим етапом контролю адміністративних витрат є перевірка достовірності їх відображення у фінансовій звітності (табл. 2). З цією метою співставимо дані з Головної книги по рахунку 92 «Адміністративні витрати» зі Звітом про фінансові результати (код рядка 2130).

Таблиця 2

Перевірка достовірності відображення адміністративних витрат ДП
«Укрліктрави» у фінансовій звітності

Показник	Головна книга (рахунок 92)		Звіт про фінансові результати код рядка 2130		Відхилення
	за даними обліку	за даними перевірки	за даними обліку	за даними перевірки	
Адміністративні витрати, грн	696 120	696 120	696 120	696 120	Відсутні

Отже, своєчасно проведений внутрішній контроль допомагає попередити та виявити помилки і порушення, сприяє точності бухгалтерських записів, підготовці достовірної та чіткої інформації для прийняття ефективних управлінських рішень.

УДК 657.1-047.44

ОЦІНКА В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Главацька А.П., студентка 2 курсу 3 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуренко Т.О., кандидат економічних наук, доцент

Відома фраза попередніх історичних періодів «оцінка – серце методології обліку і, водночас, надскладна проблема», актуальна й сьогодні. Вартісний критерій у сучасній економіці також є домінуючим на фондових, фінансових та інвестиційних ринках.

У системі бухгалтерського обліку оцінка активів та наведення інформації про них у фінансовій звітності набуває дедалі більшого відображення за справедливою вартістю, зумовлюючи потребу переорієнтації первісної (історичної) вартості активів в напрямку їх реальних ринкових цін. В різні історичні періоди розвитку системи бухгалтерського обліку розкривалися проблемні питання стосовно відображення і наведення в балансі вартості окремих статей за реальними цінами.

Так, більшість науковців стверджують, що центром методології обліку стає бухгалтерська оцінка, яка актуалізує дослідження його регулюючої функції. Практиками сформульовані концепції даного облікового елемента і можуть бути використані при розробці базових засад бухгалтерської оцінки.

В науковому плані оцінку за історичний період розглядають як елемент бухгалтерського обліку, значимість функціональної ролі якого безпосередньо впливає із значення на певний період вартісних вимірів окремих об'єктів облікової системи. Або, оцінка розглядається і як передумова побудови певної системи обліку, і як обліковий прийом, що забезпечує мету організації обліку, а також, як елемент методу, який впливає на достовірність обчислених активів, капіталу, доходів, витрат і фінансових результатів.

Визначальними є методи оцінювання облікових об'єктів різного типу, які формують статті балансу та визначають його валюту.

Історично визначені різномірні принципи побудови методів оцінки, які передбачали використання різних критеріїв: за продажними цінами, дійсними у поточному періоді, за історичною вартістю. Одні активи пропонувалось оцінювати за собівартістю, а інші – за продажними цінами.

Ф. Ляйтнер пропонував методи оцінки класифікувати на абсолютні і відносні. До абсолютних передбачалося відносити ті методи оцінок, які в своїй основі були зорієнтовані на продажні ціни, що діяли в поточному періоді. До відносних входили методи оцінювання, які виводили номінальні, калькуляційні та середні ціни, ґрунтуючись на певних видах собівартості.

Л. Голсберг, пов'язуючи принципи і методи оцінки з цілями обліку сформулював одну з перших класифікацій бухгалтерських оцінок, яка включила в себе первісну, ринкову, відновну, номінальну та експертну види оцінки.

Французька наукова школа дотримувалася лише експериментальної оцінки, яка ґрунтувалася на даних фактичних зовнішніх угод. Вчені вимагали відокремлення обліку від впливу суб'єктивізму оцінок, збереження оцінки первинних договорів аж до складання нових угод. На сучасному етапі в Україні при веденні обліку активів, капіталу і зобов'язань застосовують такі види оцінок як первісна вартість, справедлива, залишкова, переоцінена, ліквідаційна, теперішня та відновлювальна види вартості. Особлива увага приділена чистій вартості реалізації основних засобів, виробничих запасів та дебіторської заборгованості. Тому на практиці застосовуються ті види оцінки, які найбільш відобразатимуть реальний стан підприємства.

Отже, оцінка в бухгалтерському обліку займає особливо важливу позицію, є одним із першоджерельних елементів методу бухгалтерського обліку, а з практичної точки зору – одним з первинних прийомів інформаційної системи забезпечення управління економічними об'єктами і процесами.

УДК 657:006.32

МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО БАЛАНСУ

Грасько І.О., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи
спеціальності «Облік та оподаткування»

Калюга Є.В., доктор економічних наук, професор

Обов'язковим фінансовим звітом країн світу є бухгалтерський Баланс, що складається для надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, рух коштів та результати діяльності, для прийняття управлінських рішень.

Головна відмінність побудови бухгалтерського Балансу у зарубіжних країнах є форма розташування активу та пасиву – горизонтальна і вертикальна та групування статей. Розміщення статей в Балансі може змінюватися в залежності від країни. У США та Канаді активи у Балансі відображають починаючи з грошових коштів і далі - в порядку зменшення їх ліквідності. Навпаки у Великобританії, Німеччині, Росії та інших країнах - від найменш ліквідних (основні засоби) до найбільш ліквідних (грошові кошти) (табл.1).

Таблиця 1

Форма побудови бухгалтерського Балансу у зарубіжних країнах

Форма Балансу	
Горизонтальна	Вертикальна
Активи ліворуч, пасиви праворуч	Активи і пасиви розміщуються послідовно зверху донизу
Країни	
Україна Бельгія Італія Німеччина Португалія Росія США Франція Нідерланди	Великобританія Швейцарія Нідерланди

Горизонтальна форма Балансу подається в Україні, Бельгії, Італії, Німеччині, Португалії, Росії, США, Франції – актив ліворуч, пасив праворуч. Великобританія розміщує пасиви ліворуч, активи праворуч, але останній час статті розташовуються одна за одною [1].

В США основні компоненти Балансового звіту групуються та викладаються в такому порядку: активи – в порядку зменшення їх ліквідності; зобов'язання – в порядку строків їх погашення; власний капітал – в порядку його постійності, тобто першими показуються його різновиди, що найменшою мірою піддаються змінам. Італійські підприємства групують статті – за їх економічним змістом. В кінці Балансу вказуються всі позабалансові зобов'язання. Нідерланди законодавчо закріпили дві форми Балансу, які за бажанням використовують підприємства – вертикальна чи горизонтальна.

Швейцарія не має обов'язкової форми Балансу, порядок класифікації не має значення, але законом встановлена мінімально необхідна структура Балансу. Встановлюється, що Баланс повинен містити обов'язково чотири розділи: оборотні засоби, основні засоби, кредиторську заборгованість та капітал [2].

Отже, зважаючи на наявність великої кількості статей Балансу, які навіть не заповнюються, і є специфічними для окремих підприємств, пропонується використовувати міжнародні стандарти обліку і надавати більшу свободу при складанні Балансу.

Список використаних джерел

1. Мельянова Л.В. Міжнародна практика складання Балансу. *Збірник праць Міжнародної науково-практичної конференції «Аграрна політика України в умовах глобальних продовольчих та фінансово-економічних викликів»*. Київ, НУБіП України, 20-21.10.2016 р. С. 44-50.
2. Семейон В.С. Особливості складання та подання фінансової звітності підприємств в Угорщині (Житомир, 18-19 березня 2008 р.). Житомир: Вид-во ЖДТУ, 2010. 242 с.

УДК:658.27

ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ : ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Дідик А.О., студентка 2 курсу СТ 9 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Олійник С.О., кандидат економічних наук, доцент

Облік основних засобів за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (МСБО) дещо відрізняються від обліку основних засобів за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(с)БО). Українські компанії, які змушені перейти на міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) зараз мають чим швидше з ними ознайомитися. Для того щоб покращити свою ділову репутацію, підвищити показники діяльності, а також бути більш конкурентоспроможними.

Насправді, багато норм МСБО 16 «Основні засоби» знайшли своє відображення в національному П(с)БО 7 «Основні засоби». Тому що, при розробці національних стандартів Україна, так як і більшість країн світу, взяла за основу норми, правила та концепції МСФЗ. Однак є багато відмінностей між ними.

Одною з відмінностей є стаття «Малоцінні необоротні матеріальні активи». За принципами П(с)БО малоцінні необоротні матеріальні активи вирізняються в окрему підгрупу, що входить до складу групи «Інші необоротні матеріальні активи». Міжнародні стандарти не містять спеціальних вимог щодо обліку МНМА. Відповідно до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» підприємству не потрібно надавати конкретне розкриття, що його вимагає МСФЗ, якщо така інформація є несуттєвою. Отже, підприємство, яке звітує за МСФЗ, може самостійно визначити облікову політику щодо МНМА.

Друга відмінність проявляється в незавершених капітальних інвестиціях в необоротні матеріальні активи. Національний стандарт відносить незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи до складу основних

засобів. У балансі їх наводять окремо від основних засобів як самостійну статтю необоротних активів. Облік та звітування за цією статтею в міжнародних стандартах не стандартизовано. Однак, на практиці підприємства, що застосовують МСФЗ, відображають незавершене будівництво у складі основних засобів.

Третя відмінність проявляється в фінансовому елементі у вартості основних засобів. У національних стандартах немає спеціальних правил обліку для операцій купівлі основних засобів на умовах відтермінування платежу. МСБО (МСФЗ) передбачено спеціальне правило для операцій купівлі ОЗ із відтермінуванням платежу — § 23 МСБО 16.

Четвертою відмінністю є відображення амортизації, якщо основний засіб тимчасово не використовують. Згідно з п. 23 П(С)БО 7 нарахування амортизації зупиняється на період реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації об'єкта ОЗ. Відповідно до § 55 МСБО 16 амортизацію не припиняють, коли актив не використовують або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю.

Отже, в процесі дослідження МСБО та П(С)БО з обліку основних засобів можна виявити багато спільних рис. Це пояснюється тим, що Україна використовує основні концепції МСФЗ. Але присутні також, деякі розбіжності, які сформувалися під впливом економічної та податкової політики держави, розвитку національно економіки та інших не менш важливих факторів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0288-00> (дата звернення 25.10.2019).
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/929_014__ (дата звернення 25.10.2019).
3. Характеристика сучасного рівня впровадження МСФЗ в світі / Н. Мельник // Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 3. С. 25-30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_3_6_ (дата звернення 25.10.2019).

УДК 657. 32

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ КОРПОРАТИВНИХ ПЛАСТИКОВИХ КАРТОК

Дуда Ю. І., студентка 3 курсу 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Кузик Н.П., кандидат економічних наук, доцент

Корпоративні картки нині часто-густо використовуються на підприємстві з різною метою. Особливо вони зручні під час відряджень. До того ж гривневою корпоративною картою відряджений працівник може розрахуватися, перебуваючи у закордонному відрядженні. Корпоративна картка є електронним платіжним засобом. Датою видачі коштів під звіт на відрядження вважається дата зняття готівкових коштів із карткового рахунка чи безготівкової оплати.

Необхідно зауважити, що під час закордонного відрядження готівка знімається, як правило в іноземній валюті, підтвердженням зняття є чек банку. З гривневої корпоративної картки автоматично відбувається купівля інвалюти вповноваженим банком за комерційним курсом. Усі операції за картрахунком підтверджуються випискою про рух коштів, яка видається банком-емітентом не рідше ніж раз на місяць.

Важливо, що операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на початок дня, дати здійснення операції (дати визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат).

Як показали, результати дослідження, коли відряджений працівник розраховувався гривневою корпоративною картою безготівковим способом можливі такі ситуації:

1) сума витрачених коштів згідно з випискою банку = сумі витрат згідно з підтвердними документами;

2) сума витрачених коштів згідно з випискою банку $>$ за суму витрат згідно з підтвердними документами.

Така ситуація можлива, якщо працівник не надав усіх підтвердних витрати документів. У цьому випадку частина дебіторської заборгованості, яка обліковувалась як немонетарна стаття трансформується в монетарну. Дата такої трансформації — дата подання Звіту про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт.

У випадку, коли відряджений працівник розраховувався гривневою корпоративною карткою готівковим способом, можливі ситуації:

1) фактична сума витрат = сумі отриманої з банкомату готівки в інвалюті. На дату авансового звіту дебіторську заборгованість не перераховуємо. Курсові різниці за такою заборгованістю не виникатимуть.

2) фактична сума витрат $>$ за суму отриманої з банкомату готівки. У такому разі ми матимемо фактично два результати:

1) сума авансу, отримана в банкоматі, — відображаємо за курсом НБУ на дату видачі коштів із банкомату, надалі не перераховуємо у зв'язку зі зміною курсу;

2) сума перевитрати коштів — відображаємо за курсом НБУ на дату затвердження авансового звіту.

3) фактична сума витрат $<$ за суму отриманої з банкомату готівки. У такому разі в нас виникає монетарна стаття у частині поверненої суми підзвітних коштів.

Тобто така трансформація немонетарної статті в монетарну буде або на дату повернення коштів, або на дату затвердження Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт.

Отже, здійснення операцій з використанням КПК має чимало особливостей, які необхідно враховувати для достовірного й своєчасного відображення інформації в обліку й звітності.

УДК 657

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ)

Загорійчук Ю.Є., студентка 3 курсу СТ 6 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Олійник С.О., кандидат економічних наук, доцент

Максимізація доходів є однією із найголовніших складових фінансової політики підприємства, тому її планування є першоосновою для покращення фінансово-економічних результатів.

Згідно ст. 5 ПСБО 15, дохід визначається під час збільшення активу або зменшення зобов'язань, які зумовлюють збільшення власного капіталу (за винятком капіталу за рахунок внесків засновників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [1].

Головним складовим елементом доходу у сільськогосподарських підприємствах є дохід від реалізації продукції власного виробництва, а саме та його частина, яка залишається після вирахування витрат на виробництво і реалізацію продукції.

Для того, щоб визначити дохід у бухгалтерському обліку, мають виконуватись такі умови:

- покупцеві передані ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товари, інший актив);
- підприємство не здійснює надалі управління і контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- сума доходу (виручки) може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені [1].

Сума доходу має оцінюватися за справедливою вартістю, зазначеною в договорі між суб'єктами господарювання.

Для синтетичного й аналітичного обліку доходів і фінансових результатів сільськогосподарських підприємств призначено – журнал-ордер № 6 с.г.

Облік доходів ведуть на рахунках класу 7 "Доходи і результати діяльності". На рахунках цього класу за кредитом відображається сума загального доходу разом із сумою непрямих податків, зборів (обов'язкових платежів), що включені до ціни продажу, за дебетом - щомісячне відображення належної суми непрямих податків, зборів, щорічне або щомісячне віднесення суми чистого доходу на рахунок 79 "Фінансові результати".

Реалізація продукції покупцям відбувається за допомогою таких первинних документів: 1) Товарно-транспортна накладна; 2) Податкова накладна; 3) Прибутковий касовий ордер

Для вдосконалення механізму формування доходів на підприємстві використовується аналіз прибутковості. Одним із найефективніших методів фінансового аналізу, який використовується для оперативного і стратегічного планування прибутку, є операційний аналіз «витрати-обсяг-прибуток» («Costs-Volume-Profit»), він дає змогу відстежувати залежність фінансових результатів від витрат і обсягів виробництва або реалізації. Це надає змогу підприємству планувати свою фінансову політику в залежності від отриманих показників, що в перспективі призведе до покращення фінансово-економічних результатів та зростанню доходу.

Отже, при визначенні доходу потрібно дотримуватись всіх умов та формувати облікову інформацію з урахуванням ризиків, притаманних сільськогосподарської галузі.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: положення № 290, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 25.10.2019).

УДК 657.1

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ

Замлинська В.С. студентка магістратури 2 року навчання 2 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Ганяйло О.М., кандидат економічних наук, доцент

Розрахунки з дебіторами є неодмінною складовою фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання. Проте досить часто при обліку дебіторської заборгованості виникають помилки та неточності, які не відповідають стандартам бухгалтерського обліку та методичним рекомендаціям.

Окрім того, на сьогодні для більшості підприємств, в тому числі аграрних, характерним є погіршення стану обліку дебіторської заборгованості. Саме тому, питання організації і порядку здійснення інвентаризації розрахунків з дебіторами, що є одним із засобів запобігання безнадійним боргам, набули значної актуальності. Проведення інвентаризації розрахунків з покупцями передбачає підтвердження та перевірки даних бухгалтерського обліку розрахунків з ними. Типової форми «інвентаризаційної» виписки про стан розрахунків немає, головна вимога оформлення – наявність необхідних реквізитів.

Однак, на практиці використовується акт звіряння розрахунків. Його направляють підприємству-дебітору у двох примірниках: один залишається в одержувача, другий – відправляють назад. Акти підписуються уповноваженими на це особами і завіряються відбитком печатки.

Акт показує сальдо розрахунків між сторонами станом на певну дату. У ньому пропонується вказувати період проведення звірки, назви підприємств, дату проведення операції, номер підтверджуючого документу, суми кредитора та суми дебітора, і суми можливих розходжень, підписи. Якщо кількість підтверджуючих документів велика, то можна застосовувати більш спрощений

варіант такого акту, де відсутнє хронологічне відображення операцій та номерів підтверджувальних документів.

На наш погляд, використання спрощеної форми є не досить об'єктивним, адже процес виявлення помилок, які впливають на можливе розходження сум в обліку підприємства-дебітора, та підприємства, де проходить інвентаризація, не буде потребувати багато часу, якщо в акті датована кожна операція. Наступним етапом проведення інвентаризації є аналіз даних з отриманого акту. Розходження сум підприємства-дебітора з сумами підприємства, на якому проводиться інвентаризація, може свідчити про коригування сум в сторону зменшення, або в сторону збільшення. Якщо розбіжностей не виявлено, то дані бухгалтерського обліку не потребують ніяких змін.

На підставі Акту звіряння формують Довідку до Акту інвентаризації розрахунків (типова форма). Її оформляють на основі результатів синтетичного обліку дебіторської заборгованості, формують відомості за кожним дебітором та кредитором. Відзначають неузгодженні суми, заборгованість зі строком позовної давності, що минув, та особу винну в пропущенні строку позовної давності. При виявленні такої особи від неї вимагають письмових пояснень.

Інвентаризаційна комісія розглядає Довідку до Акту інвентаризації, та узагальнює її дані в акті інвентаризації розрахунків з дебіторами. Акт складається в одному примірнику і підписується усіма членами інвентаризаційної комісії, після чого передається до бухгалтерії, для відображення його результатів в обліку. За результатами інвентаризації в обліку відображаються виключно погоджені суми. Безнадійну заборгованість списують з активів підприємства : за рахунок сумнівних боргів або у разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів -на інші операційні витрати. Проте не всі підприємства, відповідно до рекомендацій, створюють резерв сумнівних боргів.

Отже, дослідивши особливості проведення інвентаризації рахунків дебіторів, можна сказати, що така інвентаризація є тривалим процесом.

УДК 658.153.014.1

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Заруцька Ю.Є., студентка 2 курсу магістратури 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., кандидат економічних наук

Грошові потоки є основою самофінансування підприємства, а ефективне управління ними дозволяє забезпечувати господарську діяльність підприємства за рахунок внутрішніх джерел фінансування. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку шляхом збалансування обсягів надходження та витрат коштів і їх синхронізації. Від обсягів і швидкості руху грошового обігу, ефективності управління ним безпосередньо залежать платоспроможність та ліквідність підприємства. Недостатність суми надходжень грошових коштів для покриття потреб підприємства спричиняє їх дефіцит. Дефіцитний грошовий потік спричиняє зниження абсолютної платоспроможності підприємства, несвоєчасність погашення кредиторської заборгованості перед постачальниками, бюджетом, іншими кредиторами. Надлишкове зростання надходжень грошових засобів через вплив інфляційних процесів може загрожувати їх знеціненню та свідчить про недостатній рівень гнучкості інвестиційно-фінансового менеджменту підприємства.

Актуальними питаннями при управлінні грошовими коштами на підприємстві є пошук способів збільшення їх надходження. Тому, з метою удосконалення управління грошовими потоками підприємства та для збільшення їх надходження пропонуємо вживати такі заходи:

1) прискорити оборотність грошових коштів, зокрема за рахунок стягнення дебіторської заборгованостей. Доцільно встановити за кожним клієнтом ліміти кредиту з врахуванням його репутації, оцінки фінансового стану;

2) контролювати виплати кредиторам, залежно від ступеню важливості здійснення виплат, що зменшить відтік грошових коштів. Постійно проводити пошук альтернативних постачальників за вигідними умовами.

3) підвищити ступінь управління використанням основних засобів підприємства: виявлення майна, яке не використовується у виробництві; організацію роботи щодо продажу або оренди майна; оцінка можливості альтернативного використання майна або більш оптимального використання приміщень;

4) для збільшення надходжень грошових коштів здійснити оцінку капітальних вкладень; завершити неефективні інвестиційні проекти; проаналізувати можливості рефінансування кредитів.

5) збільшити обсяги реалізації продукції.

Ефективність управління грошовими потоками залежить від організації оперативного фінансового планування, яке включає розробку платіжного календаря. Платіжний календар це план грошових надходжень та витрат за відповідний період. Розробляється він на квартал з розробкою за місяцями, декадами. Платіжний календар містить такі розділи: залишок коштів на початок періоду; надходження коштів; витрачання; перевищення надходжень над витрачанням; перевищення витрачання над надходженнями; залишок коштів на кінець періоду.

Отже, стабільність фінансового стану підприємства залежить від ефективності управління грошовими потоками. Неефективна політика підприємства у сфері управління грошовими потоками у часовому інтервалі ускладнює нормальне протікання бізнес-процесів і стає причиною неплатоспроможності для підприємств, які успішно здійснювали прибуткову діяльність. У зв'язку з цим, оптимізація руху грошових коштів та оцінювання її ефективності є необхідною умовою підтримання життєздатності та фінансової стабільності підприємств на ринку.

УДК 658.14/.17(047.32)

ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ГОТІВКОВІ ОПЕРАЦІЇ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

Капеліст А.Р., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Дерев'янку С.І., кандидат економічних наук, доцент

Успішна діяльність підприємства можлива лише за наявності необхідної кількості грошових коштів. З них починається і ними закінчується операційний цикл діяльності будь-якого підприємства. Інформація про наявність та рух грошових коштів є корисною для користувачів фінансової звітності щодо оцінки спроможності підприємства генерувати грошові кошти та їхні еквіваленти, часу такого генерування і впевненості в ньому; для потреб підприємства щодо використання грошових коштів. Вона дає можливість оцінити ліквідність та платоспроможність підприємства. Фінансова звітність - це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Грошові кошти є найбільш ліквідними активами, ними можна відразу оплатити заборгованість. Враховуючи важливість цього елемента оборотних активів, грошові кошти відображаються у Балансі (Звіті про фінансовий стан) окремими статтями. Про рух грошових коштів складається окрема форма фінансової звітності.

МСБО 1 «Подання фінансових звітів» рекомендує відображати грошові кошти у Балансі, як мінімум, у статті «Грошові кошти та їхні еквіваленти», а їхні визначення розкривати у Примітках до фінансових звітів. Згідно НП(С)БО 1 баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Для забезпечення керівництва підприємства належними обсягами інформації щодо стану розрахунків підприємства та поточної наявності грошових коштів слід скористатися такими звітами: «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» форма № 1; «Звіт про рух грошових коштів» форма № 3; «Примітки до фінансової звітності» форма № 5.

Метою складання Звіту про рух грошових коштів є надання користувачам фінансової звітності повної та достовірної інформації про зміни, що відбулися у складі грошових коштів підприємства та їх еквівалентах за звітний період. Тобто він відображає джерела надходження грошових коштів і напрями їх використання, оцінює не лише здатність суб'єкта генерувати грошові кошти, а й його потреби в них. Разом з Балансом та Звітом про фінансові результати він дає можливість оцінити фінансовий стан підприємства, зокрема його ліквідність та платоспроможність, раціональність використання коштів, скласти прогноз на майбутній період.

У Звіті про рух грошових коштів наводяться дані про рух грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Він дає можливість оцінити ситуацію, пов'язану з надходженням та витрачанням грошових коштів, дозволяє визначити потреби підприємств щодо раціонального використання цих коштів.

Таким чином, форми звітності є багатограними, що істотно ускладнює процеси їх заповнення. Тому вирішення проблеми обліку грошових коштів є актуальним і важливим для всіх підприємств, адже від достовірності та оперативності обліку залежить уся фінансова діяльність підприємства. Побудова належної системи бухгалтерського обліку грошових коштів передбачає правильність здійснення та відображення всіх етапів їх руху, починаючи з нормативно-правових вимог, заповнення первинних документів, узагальнення та систематизації інформації в регістрах і завершуючи складанням звітності.

УДК 657.1"312"

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Карасюк В.С., студентка 2 курсу 3 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуренко Т.О., кандидат економічних наук, доцент

Бухгалтерський облік – одна з основних частин фінансового стану підприємства. Бухгалтерська інформація, останнім часом, стала широко використовуватися в управлінні підприємствами, оскільки досить підвищує ефективність їх діяльності: здійснюється аналіз результатів прийнятих рішень; спостереження за фактичною кількістю та рухом майна, станом та використанням грошових коштів; одержання динаміки діяльності підприємства.

Загальноприйнятим є те, що основним завданням бухгалтерського обліку є забезпечення повної та достовірної передачі інформації про діяльність підприємства для зовнішніх і внутрішніх користувачів для прийняття раціональних управлінських рішень. Враховуючи це, бухгалтерський облік повинен вестися з моменту створення і до ліквідації підприємства. Отже, можна зазначити, що система обліку повинна бути належним чином організована.

На сьогоднішній день сучасний бухгалтерський облік в Україні має свої особливості:

- на формування системи бухгалтерського обліку значний вплив має зовнішньо-економічне середовище;

- чітко визначене ведення фінансового обліку і складання звітності на законодавчому рівні та складання управлінської звітності на рівні підприємства;

- бухгалтерська інформація для виробництва має важливу роль, тому може бути зареєстрована як реальна цінність у вигляді нематеріального активу, новітніх розробок тощо;

- всі аспекти бухгалтерського обліку спрямовані на підпорядкування нормам податкового законодавства.

Протягом останніх років відбуваються постійні і суттєві зміни в системі бухгалтерського обліку, включаючи й питання її урегульованості до міжнародних стандартів. Застосування таких стандартів на даний час вже вважається метою реформування бухгалтерського обліку, а також інструментом постачання якісної інформації для внутрішніх, а особливо зовнішніх користувачів.

З усіма змінами, які відбуваються, існують важливі моменти, які не виходить вирішити під час реформи облікової діяльності в Україні:

- бухгалтерський облік в управлінні діяльності підприємства не відіграє домінуючої ролі;

- недостатнє використання глибокого економічного аналізу у практиці бухгалтерів;

- невідповідність підготовки українських бухгалтерів до сучасних вимог у зв'язку з постійними змінами у законодавстві.

Тому, маючи ціль привести національну систему бухгалтерського обліку у відповідність до сучасних вимог, на основі думок науковців, можливо проводити в таких напрямках:

- удосконалення нормативно-правового регулювання та забезпечення доступу до інформації про господарську діяльність підприємства всім зацікавленим користувачам;

- переглянути теоретичні основи бухгалтерського обліку;

- вдосконалити методичне забезпечення.

Отже, бухгалтерський облік в сучасних умовах – одна з найважливіших складових економічного життя країни, оскільки з його допомогою можна отримати дані з фінансової і нефінансової звітності про результати діяльності підприємства. Тому одним з найважливіших завдань, є вирішення проблем, які стоять на перешкоді удосконалення сучасного обліку.

УДК 336.221

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Ківель О.В, студентка магістратури 2 року навчання 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., кандидат економічних наук

ПДВ - це непрямий податок на споживання, який включається до ціни товарів і виключає з бюджетної частини додану вартість, що утворюється на всіх етапах виробництва та обороту, визначається як різниця між вартістю реалізованої продукції, товарів (робіт, послуг) і вартістю матеріальних витрат, віднесених на затрати виробництва й обігу.

Практика підприємств, свідчить про те, що для бухгалтера проблема податку на додану вартість полягає в його обліковому відображенні в системі бухгалтерських рахунків (рис. 1).

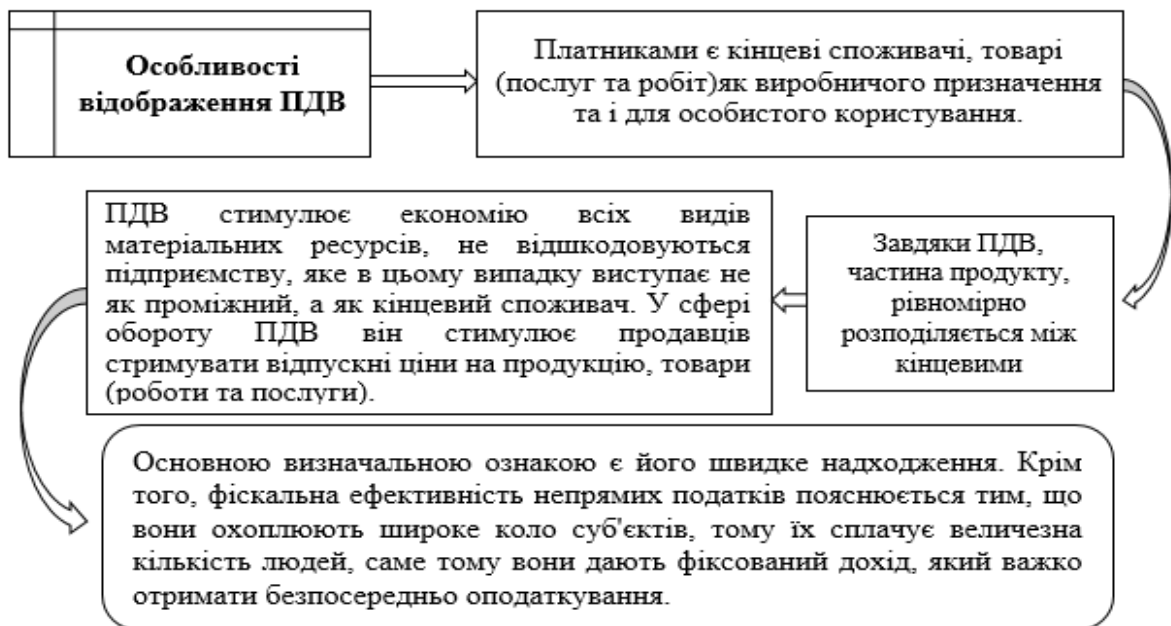

Рис. 1. Особливості відображення ПДВ

ПДВ здійснює стимулюючий вплив і на державу в цілому, яка має забезпечити певні умови для розвитку виробництва і сфери послуг, адже чим більший ВВП, тим більші надходження до бюджету.

Основні переваги та недоліки ПДВ наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Переваги та недоліки податку на додану вартість в Україні

Переваги ПДВ	Недоліки ПДВ
Відсутність подвійного оподаткування і кумулятивного (каскадного) ефекту	Складний порядок нарахування та сплати, прихована форма оподаткування
Платниками є всі учасники руху товару від виробника до кінцевого споживача	Можливість ухилення від сплати податку, в т.ч. за рахунок неузгодженості законодавчих актів з оподаткування, недосконалої системи бухгалтерського та податкового обліку розрахунків за ПДВ
Як правило, рівні умови серед виробників та продавців щодо сплати податку	Велика кількість пілг та операцій, звільнених від оподаткування, через що ПДВ виконує поряд з фіскальною функцією регулюючу та стимулюючу
Ритмічність та стабільність податкових надходжень	При відсутності прозорої системи надходжень до бюджету можлива наявність бюджетної заборгованості, можливість використання незаконних схем відшкодування ПДВ
Має широку базу оподаткування, так як охоплює предмети широкого вжитку і всі стадії руху продукції	Масовий регресивний характер, найбільше навантаження на малозабезпечені верстви населення
Дає можливість стримувати зростання цін. Виступає фактором, який регулює розмір заробітної плати в ціні	Значні втрати бюджету від його мінімізації та проблеми з відшкодуванням
Стримує кризу перевиробництва, вирівнює можливість отримання надприбутків та регулює процеси споживання	Негативно впливає на високотехнологічні та науково місткі процеси
Збалансовує фіскальні потреби уряду та необхідність створення умов для розвитку бізнесу, ліквідує зайві ланки господарського управління	Фактор, що стимулює інфляцію
ПДВ має внутрішній «вбудований» механізм взаємної перевірки платниками податкових зобов'язань	Вимагає підготовки громадської думки, просвітницької роботи з платниками, професійної підготовки персоналу податкових органів
Він не знає дискримінації платників в залежності від їх ролі та місця в господарському процесі	-
ПДВ нейтральний по відношенню до переміщення товарів і послуг, розміщення ресурсів	-
Податкове навантаження з ПДВ на кінцевий товар не залежить від числа оборотів і стадій створення вартості	-

Джерело: сформовано автором на підставі [1,2]

Узагальнення основних переваг та недоліків дає право стверджувати, що ПДВ має місце на існування за умови подальшого удосконалення механізму його адміністрування, спрощення методів обліку та ефективності контролю.

Список використаних джерел

1. Білобровенко Т.В. Додана вартість як об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Науковий вісник УНАУ. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород. 2018. Вип. 20. Ч. 1. С. 51-55.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02 груд. 2010 р. №2755-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 25.05.2019).

УДК 657.471.1 6 633/635

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

Клименко А.С., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Дерев'янку С.І., кандидат економічних наук, доцент

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовив зростання потреби в обліковій інформації, необхідній для управління підприємством. Управління витратами на сільськогосподарських підприємствах є важливим засобом побудови системи обліку витрат з урахуванням стратегічних та тактичних цілей і вимог керівництва. Значний внесок у дослідження питань методології обліку витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва зробили такі вітчизняні вчені, як: Ф. Бутинець, В. Палий, М. Чумаченко, Л. Хорунжий, О. Юрківський, В. Моссаковський, М. Дем'яненко, В. Лінник, П. Хомин, В. Дерій, О. Радченко та інші. В їх наукових працях висвітлюються найбільш актуальні та проблемні питання щодо організації витрат рослинництва.

Калькулювання собівартості одиниці продукції (робіт, послуг) здійснюється для визначення ефективності запланованих і фактично здійснених агротехнічних, технологічних, організаційних і економічних заходів, спрямованих на розвиток виробництва. При цьому постійні загальновиробничі витрати включаються до складу виробничої собівартості продукції в повному обсязі лише у разі, коли фактичний обсяг виробництва дорівнює або перевищує нормальну потужність.

Значну частину основних витрат, що стосуються вирощування сільськогосподарських культур, протягом року неможливо віднести на той чи інший об'єкт калькулювання. Наприклад, витрати здійснюються на початку осінніх польових робіт і закінчується у році, коли отримано врожай, тобто витрати можуть бути понесені в одному звітному періоді, а вихід продукції - у

наступному, причому значна частка включених до собівартості продукції витрат припадає на кінець звітної періоду.

Сезонний характер виробництва продукції рослинництва диктує необхідність паралельно з прямими враховувати ще й непрямі витрати. Вивчення складу статей витрат рослинництва показало, що в різних підприємствах він не однаковий. Дослідження підтверджують, що недоцільно централізовано встановлювати назви статей, по яких ведеться облік. Підприємству має надаватися право самостійно вирішувати питання про обґрунтування складу статей витрат. Таким чином, можна виділити особливості обліку витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва:

1. Облік витрат виробництва в рослинництві має бути побудовано так, щоб мати змогу щомісячно узагальнювати витрати на окремі види робіт за культурами або однорідними групами, а по завершенні року обчислювати фактичну собівартість зібраної продукції.

2. Собівартість зерна, картоплі, кормів і продукції інших культур встановлюють лише після збирання врожаю, зазвичай наприкінці року, на відміну від продукції промислових підприємств, яку здебільшого калькулюють щомісячно.

3. Продукцію оприбутковують і списують впродовж року за плановою собівартістю, коригують до фактичної собівартості лише після складання звітних калькуляцій по завершенні року. Корми й насіння з урожаю поточного року також списують на витрати за плановою собівартістю із подальшим коригуванням за фактичною собівартістю.

4. У звітних балансах залишки продукції розподіляють за окремими статтями залежно від її призначення: корми, насіння, посадковий матеріал, товарна частина для реалізації.

Отже, рослинництво має свої особливості накопичення та аналізу витрат в залежності від розміру, організаційних особливостей конкретного підприємства.

УДК 657.1

ОБЛІК ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Коберник Н.М., студентка 3 курсу СТ, 6 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Литвиненко В.С., кандидат економічних наук, доцент

Обліковий процес на будь-якому сучасному підприємстві за допомогою обчислювальної техніки дозволяє значно підвищити якість та швидкість обробки облікової інформації. Створення та використання комп'ютерної системи бухгалтерського обліку сприяє не тільки прискоренню процесу обробки інформації на підприємствах, але й суттєвому покращенню його організації.

Згідно із Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (він же єдиний соціальний внесок) – це консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб та членів їхніх сімей на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування [1].

На підприємствах різних форм власності та розміру, облік ЄСВ характеризується значним обсягом вхідної інформації та розрахункових робіт. І тому в організації обліку та складання звітності з ЄСВ, широке застосування знайшли сучасні інформаційні системи [3]. Їх особливістю є можливість складання в автоматичному режимі узагальнюючу облікову інформацію в розрізах, необхідних для управління, аналізу, контролю та складання фінансової звітності [2].

Найбільш поширений програмний продукт на підприємствах для автоматизації бухгалтерського обліку є конфігурація «Бухгалтерія для України» редакція 2.0. Облік ЄСВ за допомогою вищезазначеного продукту є досить простий (рис. 1).

Рис. 1. Схема документообігу з обліку розрахунків по ЄСВ

Таким чином, результатом автоматизації розрахунків з ЄСВ є створення єдиної облікової системи. Всі необхідні дані для розрахунку зберігаються в одній програмі. Використання інноваційних технологій у процесі обліку єдиного соціального внеску займає особливе місце в роботі бухгалтерської служби кожного суб'єкта господарської діяльності, сприяє якісному управлінню підприємством та формуванню інформації, необхідної для прийняття ефективних та обґрунтованих рішень.

Список використаних джерел

1. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2464-17> (дата звернення 25.10.2019).

2. Козачук Н.Ф., Поліщук І.П. Єдиний соціальний внесок: переваги та недоліки його впровадження. URL: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2012/Economics/7_97662.doc.htm (дата звернення 25.10.2019).

3. Яровенко Г.М та ін. Автоматизація як перспективний напрям розвитку [Текст] / Г.М. Яровенко. Інвестиції: практика та досвід. С. 38.

УДК 657.31

ЗМІНИ ДО П(С)БО 25 ТА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Козін Д.В., студентка магістратури 1 року навчання 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Боярова О.А., кандидат економічних наук, доцент

Мінфін ухвалив низку змін до своїх нормативно-правових актів, які стосуються фінансової звітності й бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва. Головні нововведення полягають в уточненні категорій підприємств, для яких встановлюється скорочена за показниками фінансова звітність, чіткому закріпленні для них права вибору між скороченою та повною фінзвітністю, а також у відображенні малими підприємствами в балансі нематеріальних активів, як того вимагає Директива ЄС № 2013/34/ЄС.

З 23.07.2019 року набрав чинності наказ Мінфіну від 31.05.2019 №226 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку». Цим наказом внесено зміни до Наказу Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. №39 «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"».

Зазначений стандарт тепер має назву НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Його норми мають застосовувати мікропідприємства, малі підприємства, непідприємницькі товариства, представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності та підприємства, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства (крім підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) (далі - підприємства).

Щодо фінансової звітності малого підприємництва уточнено, що у статті "Нематеріальні активи" відображається вартість об'єктів, віднесених до складу нематеріальних активів. У цій статті наводяться окремо первісна та залишкова вартість нематеріальних активів, а також нарахована у встановленому порядку сума накопиченої амортизації. До підсумку балансу включається залишкова вартість, яка визначається як різниця між первісною вартістю і сумою накопиченої амортизації, яка наводиться у дужках.

Відповідно у Фінансову звітність малого підприємства додано окремі рядки для нематеріальних активів. Форму №1-м доповнено новими позиціям, які наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Доповнення форми 1-м Балансу (Звіту про фінансовий стан підприємства)

Назва рядка	Код рядка	Порядок заповнення
Нематеріальні активи	1000	Залишкова вартість, що дорівнює різниці між первісною вартістю і нарахованою амортизацією (включається в підсумок балансу)
Первісна вартість	1001	Первісна вартість
Накопичена амортизація	1002	Нарахована амортизація (наводиться в дужках і віднімається від первісної вартості)

Крім того, назва додатка 1 до Положення «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» змінена на «Фінансова звітність малого підприємства».

Список використаних джерел

1. Журнал «Дт-Кт» [Електронний ресурс]. URL: <https://news.dtkr.ua/accounting/reposts/56484>. (дата звернення 25.10.2019).
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 25 лютого 2019 року №39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0161-00> (дата звернення 28.10.2019).

УДК 657.1"712"

ФОРМИ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Козюк О.В., студентка 2 курсу 3 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуренко Т.О., кандидат економічних наук, доцент

Більшість авторів під формою ведення бухгалтерського обліку розуміють систему взаємопов'язаних облікових реєстрів певної будови та змісту, що зумовлює послідовність і техніку облікової реєстрації. Розвиток форм обліку полягав у послідовному перетворенні їхньої початкової структури, а в подальшому наступні форми обліку вдосконалювалися без суттєвих змін.

Першою формою бухгалтерського обліку, яку описав Л. Пачолі у 1494 р., була староіталійська, або венеціанська. Вона базувалася на використанні трьох облікових книг: меморіалу, журналу та зошита (головна книга). Дані про факти господарської діяльності записувались до Меморіалу (пам'ятна книга), надалі інформація переносилася з одночасним записом кореспонденції рахунків до журналу хронологічної реєстрації, а потім бухгалтерські проводки відображались на рахунках Головної книги. У кінці звітного періоду записи дебетових і кредитових оборотів Головної книги підсумовувались, виводилось кінцеве сальдо та складався пробний баланс. А вже після закриття рахунків прибутків і збитків складався кінцевий баланс. Отже, у даній формі обліку всі рахунки фактично носили аналітичний характер, а синтетичні рахунки для узагальнення однорідної інформації не застосовувались. М.Я. Остап'юк, М.Р. Лучко, Й.Я Данків недоліком даної форми вважають необґрунтованість господарських операцій великою кількістю первинних документів.

Наприкінці XVII ст. венеціанську форму змінила нова італійська, поява якої викликана значним розвитком господарств Італії, зростанням і потребою в широкій економічній інформації. В обліку почали використовувати синтетичні та аналітичні рахунки. Синтетичний облік проводили тільки у Головній книзі, а

облік за аналітичними рахунками – у допоміжних книгах. Тобто, факти господарської діяльності систематизувались у реєстрах аналітичного обліку і на синтетичних рахунках. Набула поширення контрольна функція обліку, оскільки дані з допоміжних книг аналітичного обліку підсумовували і порівнювали з даними відповідних рахунків Головної книги. На думку Я.В. Соколова така «взаємозвірка результатів хронологічного та систематичного запису – гарантія правильності реєстрації, а можливість огляду операцій за день, тиждень, дає багатий матеріал для аналізу».

Меморіально-касова (німецька) форма обліку, почала застосовуватись з другої половини XVIII ст. З'явилися первинні документи, інформація з яких переносилась у два журнали: касовий журнал – для реєстрації касових оборотів і меморіал – для відображення інших оборотів. Щомісячно заповнювався касовий журнал та меморіал, з яких проводили вибірку за кореспондуючими рахунками для складання місячного збірного журналу. На підставі такого вибирання складалася Головна книга з підсумками за місяць.

Від німецької форми обліку відрізнялася багатожурнальна (французька), у якій замість меморіалу хронологічних записів безгрошових операцій вели декілька журналів схожого типу, наприклад, журнал закупівель, журнал продажу, журнал заготівель. На їх підставі складали оборотні відомості та проводили звірку записів аналітичного обліку із синтетичними рахунками і складали оборотний баланс. Інтегральна форма обліку полягала у продовженні тенденції подальшого розширення використання журналів хронологічного обліку.

Отже, слід зазначити, що переваги використання вищенаведених форм обліку покладені в основу створення сучасних форм обліку. На сучасному етапі широко розповсюджена комп'ютерна форма, за якої кількість та зміст облікових реєстрів визначається кількістю та формою запитів до бази даних та формуються картки по рахунках, шахові та оборотні відомості, головна книга та регламентовані законодавством форми звітності.

УДК 631.162: 637.1

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА НА ТОВАРНИХ ФЕРМАХ

Конюшенко Н.А., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Колеснікова О.М., кандидат економічних наук, доцент

В умовах ринкової перебудови сільського господарства особливої актуальності набуває питання забезпечення виробництва якісної, безпечної продукції агропромислового виробництва, зокрема продукції молочного скотарства.

Сільськогосподарська продукція при її первісному визнанні оцінюється за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу або за виробничою собівартістю відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Первісне визнання сільськогосподарської продукції відображається у тому звітному періоді, у якому вона відокремлена від біологічного активу. Сільськогосподарську продукцію після її первісного визнання оцінюють та відображають відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси».

Особливістю обліку у скотарстві, на відміну від рослинництва, є те, що у ньому не існує тривалих перерв між строками вкладень матеріальних ресурсів, виходу продукції. Вважається, що всі затрати даного звітного року відносяться на виробництво продукції цього ж року. З цього випливає, що у бухгалтерському обліку немає необхідності розмежовувати затрати скотарства за суміжними роками. Технічний процес виробництва у тваринництві характеризується однорідністю виконуваних операцій: годівля, догляд за тваринами, отримання продукції. Причому всі ці операції, як правило, протікають безперервно і не розмежовуються точно у часі, тобто відсутній чітко виражений розподіл затрат у часі робіт, за окремими операціями. У бухгалтерському обліку, таким чином, відповідає розподіл за цією ознакою.

При переході до ринкової економіки, коли собівартість стає внутрішнім показником, слід так систематизувати витрати, щоб можна було звести до мінімуму кількість статей, спростити методику витрат та їх розподіл і в той час отримувати необхідну інформацію для управління ними. Головною ознакою виділення витрат в окремі статті калькуляції повинно стати відношення їх до продукції, яка виробляється.

При обчисленні фактичної собівартості продукції застосовують ті самі методи, що і при обчисленні собівартості продукції, яка планується до випуску. По суті планування – також облік, об'єктом якого є планові завдання. Тому твердження, що облік витрат і калькуляція – незалежні одне від одного, безпідставні.[3]

Одне з найбільш дискусійних питань калькуляції собівартості продукції молочного скотарства – це обґрунтування правильності розподілу витрат на продукцію основну, супутню та побічну. Аналіз нормативно - законодавчих актів та літературних джерел дає змогу стверджувати, що для визначення собівартості продукції молочного скотарства у довготривалій практиці бухгалтерського обліку застосовувались різні методи. Метою обліку витрат та визначення собівартості продукції (робіт, послуг) є документоване, своєчасне й достовірне відображення фактичних витрат на виробництво продукції для забезпечення контролю за використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Правильно організований облік допомагає контролювати оприбуткування обсягів виробленої продукції та рівень собівартості її виробництва. Розкривати внутрішні резерви галузі молочного скотарства. Володіючи точними даними про обсяг і склад кормів, кількість поголів'я, вихід продукції можна чітко і більш правильно організувати виробництво, отримати достовірну інформацію про фактичні виробничі дії кожного підрозділу про виробництво продукції певного виду.

УДК 657.471.12:364.32

ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ ДОПОМОГИ ПРИ ТИМЧАСОВІЙ ВТРАТІ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

Костюк А. О., студентка 4 курсу 2 групи,
спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуцаленко Л.В., доктор економічних наук, професор

Допомога з тимчасової непрацездатності надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке повністю або частково компенсує втрату заробітної плати (доходу). Оплата п'яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, здійснюється за рахунок коштів роботодавця. Всі інші дні за рахунок Фонду соціального страхування України. Вплив страхового стажу на розмір допомоги з тимчасової втрати працездатності наведено в табл. 1

Таблиця 1

Вплив страхового стажу на розмір лікарняних

Страховий стаж	Лікарняні	Декретні
до 3 років	50 % середнього заробітку	100 % середнього заробітку незалежно від стажу
від 3 до 5 р.	60 % середнього заробітку	
від 5 до 8 р.	70 % середнього заробітку	
понад 8 р.	100 % середнього заробітку	
Будь-який	100 % середнього заробітку*: – постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи 1 – 3 груп; – одному з батьків або особі, що їх замінює та доглядає хвору дитину віком до 14 років, яка постраждала від Чорнобильської катастрофи; – донорам крові, зазначеним у ст. 10 Закону України "Про донорство крові та її компонентів" від 23.06.95 р. № 239/95-ВР.	

Розрахунок оплати здійснюють за правилами Постанови КМУ № 1266. Для цього визначають: 1) розрахунковий період та кількість календарних днів у ньому; 2) сукупний заробіток за розрахунковий період; 3) середньоденну зарплату, з якої проводять оплату; 4) суму оплати листка непрацездатності.

Листок непрацездатності - це багатофункціональний документ, який є підставою для звільнення від роботи у зв'язку з непрацездатністю та з матеріальним забезпеченням застрахованої особи в разі тимчасової непрацездатності, вагітності та пологів. Для того, щоб господарська операція по виплаті лікарняних вважалася достовірно відображеною, необхідно щоб листок непрацездатності мав правильне оформлення:

- Вказані вид листка непрацездатності (первинний/продовження листка), назва медичної установи, ПІБ працівника, повна назва компанії та юридична адреса;
- Дата видачі листка непрацездатності, причина непрацездатності, режим, дата початку хвороби;
- Наявні всі необхідні печатки: кутовий штамп, печатка заходу охорони здоров'я для листків непрацездатності та печатки лікаря;
- При продовженні лікарняного необхідно вказувати номер попереднього листка непрацездатності, печатка та підпис завідуючого відділенням.

Найпоширеніші помилки в оформленні лікарняного листа: при виправленні в лікарняному листі повинна ставитися печатка медичного закладу, а не лікаря; кожен запис лікаря підтверджується його печаткою; відсутні печатки закладу охорони здоров'я «Для листків непрацездатності»; збіг дат при продовженні листка непрацездатності.

Отже, кожному працівнику необхідно перевіряти одразу після отримання лікарняного листка правильність його заповнення. Також для формування витрат бухгалтером лікарняні не потрібно ділити помісячно. Їх визнають у податковому періоді, у якому (а не за який) вони були нараховані. На сьогоднішній день ми маємо достатній рівень державного регулювання оплати при тимчасовій втраті працездатності, що допомагає уникнути помилок в бухгалтерському обліку.

УДК:657.1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ

АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ

Лепєєв Д.А., студент 3 курсу СТ 6 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Слесар Т.М., кандидат економічних наук, доцент

Процес виробництва супроводжується виробничими і адміністративними витратами. Невпинне зростання питомої ваги адміністративних витрат в загальному їх обсязі обумовлює необхідність пошуку оптимальної методики обліку та аудиту, адаптованої до потреб управління на основі важливої економічної інформації.

Удосконалення обліку адміністративних витрат є складовою еволюційного підходу до управління господарською діяльністю підприємств в ринкових умовах та покращення їх фінансових результатів.

Окремі положення організації обліку адміністративних витрат на підприємствах недостатньо досліджені, що передбачає необхідність вдосконалення системи обліку і аудиту для узгодження з потребами управління та підтверджує актуальність поглибленого їх вивчення в сучасних умовах.

Розвиток ринкових відносин в Україні сприяв еволюції підприємницької діяльності та умовам її функціонування на ринку. Тому підприємствам для того, щоб вижити, необхідно правильно визначити стратегію і тактику поведінки на ринку та систематично здійснювати облік прибутків, витрат та фінансових результатів господарської діяльності.

Адміністративні витрати часто розглядаються авторами у наукових працях і в більшості випадків вони погоджуються із твердженням, що адміністративні витрати – це витрати на обслуговування основної діяльності.

Потрібно здійснювати науково-обґрунтований розподіл адміністративних витрат, тому проблема виникає у правильному виборі бази

розподілу цих витрат. Потрібно вибрати базу розподілу, що в найбільшій мірі відповідає невиробничим накладним витратам.

Наведені пропозиції щодо удосконалення обліку адміністративних витрат не відкидають сучасної методики їх обліку. Враховуючи діючу нормативно-законодавчу базу, вважаємо, що на даний час у фінансовому обліку адміністративні витрати мають списуватись на рахунок 79 «Фінансові результати».

В управлінському ж обліку адміністративні витрати доцільно розподіляти на окремі види виробленої продукції, формуючи її повну собівартість. При цьому досліджувані витрати не будуть капіталізуватись у виробничих витратах, а керівники та менеджери матимуть необхідну їм інформацію. На завершення, зазначимо, що оскільки результати господарсько-фінансової діяльності кожного підприємства залежать безпосередньо від величини адміністративних витрат, питання обліку і контролю таких витрат завжди були, є і будуть актуальними.

Значною мірою їх вирішенню сприятиме розширення номенклатури статей адміністративних витрат для повнішого забезпечення керівників і менеджерів підприємств достатньою інформацією. Крім того, для отримання інформації про повну собівартість продукції доцільно адміністративні витрати розподіляти пропорційно обсягу виготовленої продукції. Такий підхід до методики розподілу адміністративних витрат також дозволить приймати вірні управлінські рішення щодо виробництва того чи іншого виду продукції та подальшої ефективної діяльності підприємства.

Отже, в сучасних економічних умовах актуальною є розробка і використання в обліковій практиці нових підходів до ефективного управління адміністративними витратами, що в кінцевому підсумку забезпечить зростання фінансово-економічних показників діяльності та забезпечить ефективність управління підприємством в цілому.

УДК 657.421

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Лозоцька К.С., студентка магістратури 2 року навчання 3 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Калюга Є.В., доктор економічних наук, професор

Важливою обліково-економічною категорією, яка пов'язана з основними засобами є амортизація, яка виступає засобом перенесення вартості основних засобів на вартість готової продукції. Поряд з цим, облік амортизації є найскладнішою ділянкою обліку операцій, пов'язаними з основними засобами.

Сутність амортизації, її економічному значенню, методам нарахування, особливостям відображення в обліку та звітності та їх удосконаленню присвячена велика кількість праць українських вчених, зокрема: М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Н.Г. Виговської, С.Ф. Голова, М.Я. Дем'яненка, В.М. Жука.

Облікова політика ПАТ «Обухівське» передбачає застосування прямолінійного методу амортизації основних засобів. В наказі про облікову політику ТОВ «Волинь-шифер» не визначено методу нарахування амортизації основних засобів, однак де-факто нарахування амортизації основних засобів на підприємстві здійснюється за допомогою прямолінійного методу.

Алгоритм застосування прямолінійного методу на досліджуваних суб'єктах господарювання є наступний: спочатку визначається річна сума амортизації шляхом ділення вартості об'єкта основних засобів, яка амортизується, на строк його корисного використання; визначається місячна сума амортизації: шляхом ділення річної сума амортизації на 12 (кількість місяців). На обох досліджуваних підприємствах строк корисного використання об'єкта основних засобів при введенні в експлуатацію встановлюється відповідно наказу директора підприємства, однак, є певні відмінності. У ПАТ «Обухівське» очікувані строки використання для основних груп основних засобів визначені у обліковій політиці, натомість у ТОВ «Волинь-шифер» мінімальні строки експлуатації для груп основних засобів не регламентуються

обліковою політикою, однак де-факто застосовуються мінімально допустимі строки визначені п. 138.3.3 Податкового кодексу України [1]. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку по амортизації основних засобів на ТОВ «Волинь-шифер та ПАТ «Обухівське» наведено в табл.1

Таблиця 1

Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку по амортизації основних засобів на ТОВ «Волинь-шифер та ПАТ «Обухівське»

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Обліковий реєстр
	Дт	Кт		
ТОВ «Волинь-шифер»				
Нарахована амортизація на:				Журнал - ордер і Відомість по рахунку 131 «Знос основних засобів» за 2018 р.
- автомобіль VW Jetta Life 1.6 TDI	23	131	15 134,02	
- будівлю побутових приміщень	91	131	10 422,6	
- будівлю адміністративного корпусу	92	131	50 388,95	
- автотранспорту ОП-6	23	131	1 330,53	
ПАТ «Обухівське»				
Нарахована амортизація на:				Журнал - ордер і Відомість по рахунку 131 «Знос основних засобів» за 2018 р.
- БФП Canon	92	131	250,0	
- адміністративну будівлю	92	131	18 522,2	
- трактор Т-150	23	131	9 350,0	
- автомобіль вантажний ГАЗ-33023	93	131	8 462,3	

Можемо зробити висновок, що в обох підприємствах момент початку та припинення нарахування амортизації об'єкта основних засобів не визначено. Для нарахування амортизації основних засобів бухгалтерією складається Розрахунок амортизації основних засобів, у ТОВ «Волинь-шифер» використовується типова форма ОЗ-14, на ПАТ «Обухівське» використовується форма ОЗСГ-5.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України: Кодекс України; Закон. Кодекс від 02.12.2010 № 2755–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv> (дата звернення 10.11.2019 р.)

УДК 657.1

ОПОДАТКУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ НАДАНОЇ ПІДПРИЄМСТВОМ СВОЇМ ПРАЦІВНИКАМ

Митюк І.М. студентка 2 курсу СТ 9 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Ганяйло О.М., кандидат економічних наук, доцент

Оподаткування доходів населення є найважливішим елементом податкової політики. У сфері обчислення податку з доходів виплачених своїм працівникам, що були надані підприємством можуть виникати фінансові порушення, що тягнуть за собою негативні наслідки, як для окремих підприємств і громадян, так і для держави.

Будь-який роботодавець, як юридична, так і самозайнята особа, незалежно від того, на якій системі оподаткування він перебуває (загальній чи спрощеній), може за рахунок власних коштів надати своїм працівникам матеріальну допомогу на лікування або оплатити їх медичне обслуговування, допомогу у зв'язку зі скрутним матеріальним становищем та інші.

Визначення, що таке матеріальна допомога, чинне законодавство України не містить, до того ж, чіткий перелік видів та правила надання матеріальної допомоги в нормативних документах теж відсутні.

Дослідивши суть категорії “матеріальна допомога” можемо сформулювати наступне визначення: матеріальна допомога це грошові кошти, які виплачуються у формі допомоги (без кредитних зобов'язань) тим особам, котрі тимчасово або постійно не можуть задовільнити своїх та своєї родини потреб власними зусиллями. Зміст матеріальної допомоги полягає у виплаті коштів фізичним особам як заохочення або компенсації на оздоровлення, оплату лікування, у зв'язку з сімейними обставинами тощо.

Виплачуючи матеріальну допомогу своїм працівникам суб'єкти господарювання зобов'язані дотримуватись нормативних актів, які регулюють такі виплати.

Згідно Закону України «Про оплату праці» до складу інших заохочувальних та компенсаційних виплат належать матеріальні виплати, які не передбачені актами чинного законодавства або які провадяться понад встановлені норми.

Згідно Інструкції зі статистики заробітної плати № 5 матеріальна допомога, яку підприємство виплачує своїм працівникам, може бути: систематичного або разового характеру.

Водночас нормами Податкового кодексу України передбачено такі види допомоги:

- оподатковувана матеріальна допомога (та, що включається до ФОП);
- неоподатковувана допомога:
- допомога на лікування та медичне обслуговування;
- допомога на поховання;
- благодійна допомога:

1. цільова – надається за певних умов та визначених напрямків витрачання;

2. нецільова – надається без умов та напрямків витрачання.

Підставою для виплати матеріальної допомоги разового характеру є заява фізичної особи (працівника або не працівника підприємства). На підставі такої заяви керівник видає наказ (розпорядження) в якому зазначає розмір допомоги.

На підставі зробленого дослідження, можна зазначити, що матеріальна допомога систематичного характеру надана підприємством своїм працівникам входить до складу загального місячного оподаткованого доходу та оподатковується податком на доходи фізичних осіб. Відповідно разова матеріальна допомога залежить від суми допомоги та підприємства, що надала таку допомогу. З метою правильного обліку матеріальної допомоги бухгалтеру необхідно чітко визначитися з її основними ознаками: систематичність, наявність можливості такої виплати в колективному (трудоному) договорі, умови і напрямки її використання.

УДК 657.37: 658

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мокровська В.К., студентка 4 курсу 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Данілочкіна О.В., кандидат економічних наук, доцент

Ефективність управління економікою залежить передусім від якості одержаної інформації, цінність якої визначається придатністю комплексно характеризувати діяльність складних за своєю структурою об'єктів, зокрема сучасних підприємств. У цьому зв'язку зростає роль бухгалтерського обліку та звітності всіх підприємств незалежно від форм власності і виду діяльності. Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна інформація за всіма господарськими процесами та операціями, їх характером і обсягом про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, про їх використання, про стан розрахунків з дебіторами і кредиторами та фінансові результати діяльності. Дані бухгалтерського обліку дозволяють дати таку комплексну оцінку діяльності підприємства і організації. Джерелом такої інформації є фінансова звітність [1].

На сучасному етапі розвитку економічних відносин звітність розглядають як інформаційну систему, яка формується відповідно до потреб ринкової інфраструктури і є основою при прийнятті обґрунтованих рішень. Вона містить дані, узагальнені в системі фінансового обліку, які надаються зовнішнім користувачам, а також дані внутрішньогосподарського обліку, які закриті для зовнішніх користувачів і є комерційною таємницею.

З подальшим розвитком ринкових відносин збільшується потреба у звітності, що пов'язано із розширенням кола її користувачів. Отримані у результаті обробки вхідної інформації показники діяльності підприємства є необхідною базою для прийняття обґрунтованих рішень особами, які здійснюють управління як безпосередньо даним підприємством, так і іншими

пов'язаними з ним юридичними та фізичними особами, державою та її органами. Таким чином формується коло користувачів звітності, яких можна за відношенням до діяльності підприємства поділити на дві групи: внутрішні та зовнішні. Внутрішні користувачі – це працівники підприємства, які приймають рішення на основі інформації про його діяльність. Зовнішні користувачі – це фізичні і юридичні особи, відокремлені по відношенню до даного підприємства, але в своїй діяльності використовують інформацію про фінансово-майновий стан і результати діяльності підприємства [2].

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства. Щоб інформація відповідала вимогам користувачів, перш за все вона повинна відповідати чинному законодавству. Головними регуляторами фінансової звітності є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Фінансова звітність складається з балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал, приміток до звітності та додатку до приміток до річної фінансової звітності.

Звітність є заключним етапом облікового циклу підприємства і складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення інформаційних потреб різних категорій користувачів, а також є основним засобом їх комунікації і важливим елементом інформаційного забезпечення аналізу фінансово-господарського стану підприємства.

Список використаних джерел

1. Артеменко Д.М. Удосконалення фінансової звітності підприємств як важливого інструмента при оцінці цілісного майнового комплексу. Формування ринкових відносин в Україні. 2014. № 5. С. 154-159.
2. Щирба І.М. Теоретичні основи формування системи звітності підприємства. Вісник Асоціації докторів філософії України. 2015. № 1.

УДК 336.7.02:336.276:657:006(477)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Мороз О.В., студентка магістратури 2 року навчання 1 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., кандидат економічних наук

В умовах сьогодення в Україні здійснюється адаптація національної системи обліку та звітності до міжнародних стандартів, впроваджуються у практику нові підходи і методики обліку активів суб'єктів господарювання та джерел їхнього фінансування. Кредиторська заборгованість досить часто складає значну частину пасивів, тому вивчення особливостей обліку кредиторської заборгованості в сучасних умовах господарювання за П(С)БО та МСФЗ є досить актуальним.

Міжнародні стандарти мають рекомендаційний характер і не домінують над національними положеннями, які регулюють ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у певній країні і є невід'ємною частиною національного господарського законодавства про діяльність суб'єктів господарювання. Національні П(С)Бо охоплюють усі чинні МСФЗ (IAS), але не копіюють їх. Деякі національні стандарти об'єднують положення кількох МСФЗ (IAS), а в деяких випадках передбачаються національні стандарти, які не мають аналогічного міжнародного стандарту. Структура стандарту визначається обсягом та змістом питань, які він розглядає. Однією з основних принципових відмінностей П(С)Бо від МСФЗ (IFRS;IAS) є жорстка регламентація дій бухгалтера. В українському бухгалтерському обліку є єдиний план рахунків, який є обов'язковим для застосування всіма суб'єктами господарської діяльності. П(С)Бо традиційно орієнтуються на запити регулюючих органів (податкова служба, Держкомстат та інші), в той час як МСФЗ (IFRS; IAS) головним чином орієнтовані на користувачів, які мають

дійсний чи потенціальний фінансовий інтерес до суб'єкта звітності: акціонерів, інвесторів, контрагентів.

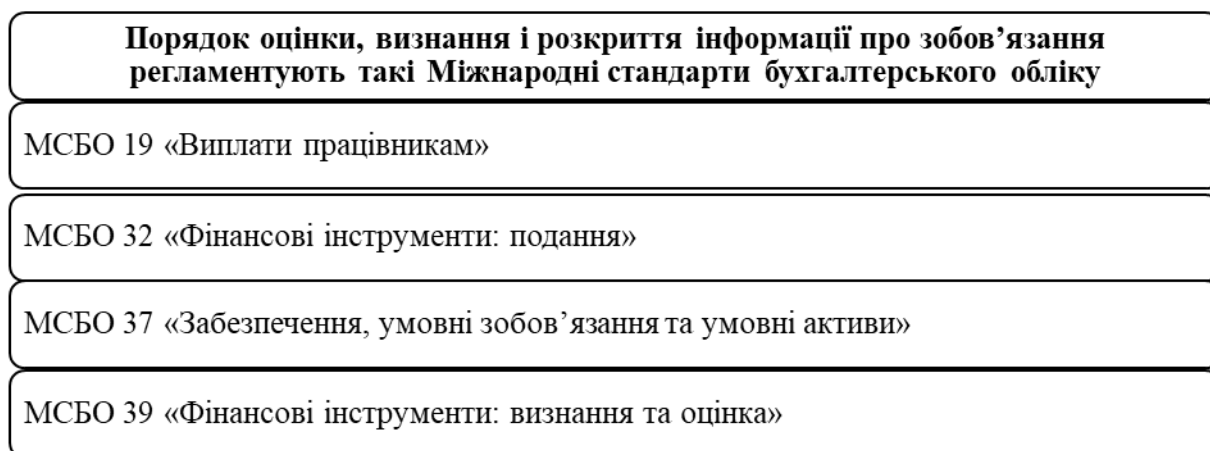

Рис. 1. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, які регламентують порядок оцінки, визнання і розкриття інформації про зобов'язання

Зобов'язання підприємств і згідно з національними П(С)БО, і згідно з МСБО, прийнято поділяти на довгострокові, короткострокові і непередбачені. У міжнародній практиці довгострокові і короткострокові зобов'язання відносять до фактичних, тобто таких, які виникають з договорів, контрактів або на основі законодавства і їх вартість можна точно визначити. Непередбачені зобов'язання відносять до умовних – це неіснуючі зобов'язання, але вони є потенційними, тому що залежать від майбутніх подій, які можуть виникнути в результаті минулої події. Віднесення зобов'язань до довгострокових або поточних у нашій країні регулюється П(С) БО 11 “Зобов'язання”.

В сучасних умовах в Україні здійснюється адаптація національної системи обліку та звітності до міжнародних стандартів. Отже, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку було розроблено на основі Міжнародних стандартів, тому існують як спільні характеристики, так і відмінні. А удосконалення існуючої в Україні системи обліку зобов'язань можливе лише за умови її уніфікації, з міжнародною, але при одночасному урахуванні національних особливостей. Це дозволить повністю розкрити облікову інформацію для ефективного управління господарською діяльністю підприємств, в тому числі про дебіторську та кредиторську заборгованість.

УДК 657.1: 13

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВА

Нестерова К.В., студентка 1 курсу СТ 8 групи

Спеціальності «Облік і оподаткування»

Кузик Н.П., кандидат економічних наук, доцент

Проблемні аспекти обліку та оподаткування матеріальної допомоги традиційно цікавлять як роботодавців, так і працівників. Підприємства досить часто надають власним працівникам або іншим фізичним особам допомогу, яка передбачена або не передбачена колективними договорами та положеннями про оплату праці. У зв'язку з цим виникає проблема її вірного відображення в обліку з дотриманням вимог національних стандартів обліку та законів України з питань оподаткування. Однак, єдиного підходу щодо відображення такої допомоги у обліку і звітності серед фахівців з бухгалтерського обліку не існує. Роботодавці стикаються з обліковими труднощами в контексті двох основних податків: податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб. Матеріальна допомога, яку підприємство виплачує своїм працівникам, може мати: систематичний характер, тобто надається всім або більшості працівників; разовий характер, яка надається окремим працівникам у зв'язку з певними обставинами. Такі види матеріальної допомоги умовно можна кваліфікувати як «зарплатна» та «не зарплатна». Є такі види матеріальної допомоги, як цільова, нецільова, на оздоровлення (лікування) та поховання.

Формування витрат щодо податку насамперед залежить від типу матеріальної допомоги і повноти її оподаткування. Облік та оподаткування матеріальної допомоги доцільно розглядати з точки зору податку на доходи фізичних осіб, адже роботодавець несе відповідальність за її виплату. Варто зазначити, що між окремими видами допомоги Законом не встановлено чіткої межі, а класифікація допомоги, наведена в Законі не співпадає з наведеною в Інструкції. Тому слід одночасно враховувати наступні фактори: – кому

виплачується допомога (працівникам підприємства чи фізичним особам, які не перебувають з ним у трудових відносинах); – як вона документально оформлена; чи передбачена її виплата колективним (трудовим договором) чи положенням про оплату праці.

Допомога, що виплачується всім або більшості працівникам систематично чи до певної дати, нараховується і виплачується на підставі наказу по підприємству, який готується відділом кадрів. У випадках, коли матеріальна допомога виплачується на прохання працівника чи особи, яка не перебуває з підприємством у трудових відносинах, підставою для оформлення наказу і надання матеріальної допомоги є заява такої особи, яка складається у довільній формі. П

ри відображенні матеріальної допомоги у обліку та звітності необхідно враховувати вимоги національних стандартів обліку, а також законодавства з питань оподаткування та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, Інструкції зі статистики заробітної плати, а також колективних та трудових договорів.

Отже, якщо виплата матеріальної допомоги має систематичний характер і така допомога надається всім або більшості працівникам, наприклад, допомога на оздоровлення, при цьому її виплати передбачено положеннями про оплату праці найманих працівників (колективним договором, галузевою угодою тощо), прийнятими згідно з нормами трудового законодавства, то така матеріальна допомога з метою оподаткування прирівнюється до заробітної плати і вся сума такої допомоги включається до загального місячного оподаткованого доходу платника податку (збору) і оподатковується податком на доходи фізичних осіб та військовим збором.

Усі зазначені особливості обов'язково необхідно враховувати практикуючим бухгалтерам. оскільки ціною помилки може стати не лише заниження податкових зобов'язань щодо податку з доходів фізичних осіб, але й накладання штрафних санкцій та застосування адміністративних стягнень.

УДК 657.31

ОБЛІК ВИТРАТ НА ВІДРЯДЖЕННЯ ПІДЗВІТНИХ ОСІБ

Нечипорук О.П., студентка 3 курсу СТ 6 групи

Спеціальності «Облік і оподаткування»

Боярова О.А., кандидат економічних наук, доцент

На полі активної конкурентної боротьби кожне підприємство прагне до найкращих, постійно прогресуючих результатів своєї діяльності. У зв'язку із цим суб'єкти господарювання шукають нові ринки збуту, нових контрагентів, опановують сучасні технології, покращують професійні навички своїх працівників. Найчастіше це пов'язано із відрядженнями працівників. Відрядження працівників з філії до головного підприємства чи між філіями одного підприємства - досить часте явище. Розглянемо чи можна такі поїздки назвати відрядженням, та їх документальне оформлення.

Згідно Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.1998 р. службове відрядження - поїздка працівника за розпорядженням керівника підприємства, установи й організації на певний строк до іншого населеного пункту для виконання службового доручення поза місцем його постійної роботи (за наявності документів, що підтверджують зв'язок службового відрядження з основною діяльністю підприємства).

Оскільки Інструкція не поширюється на госпрозрахункові підприємства, їм це визначення варто прописати у власному Положенні про відрядження, затвердженому керівником підприємства, та вказати поїздки на яку відстань вважаються відрядженням, якщо це одноденна поїздка. Робоче місце працівника визначає роботодавець - до початку роботи за укладеним трудовим договором. У трудовому договорі, укладеному з працівником філії, та наказі про прийняття його на роботу має бути зазначене місце постійної роботи саме у філії, що розташована в певному населеному пункті.

Якщо працівник відокремленого структурного підрозділу (філії), для якого з трудовим договором (контрактом) це місце постійної роботи, їде до іншого підприємства (або до іншого структурного підрозділу свого підприємства), розташоване в іншому населеному пункті, з метою виконання службового доручення, така поїздка може бути оформлена як службове відрядження. Керівник головного підприємства чи директор філіалу (якщо йому надані такі повноваження) повинен видати наказ про направлення у відрядження, зазначивши місце і пункт відрядження, а також обґрунтувавши причину направлення у відрядження, виплатити аванс на відрядження, до якого входять суми добових за час перебування у відрядженні, вартість проїзду до місця призначення й назад та витрати з наймання жилого приміщення в порядку та розмірах, установлених положенням про відрядження (чи розпорядчим актом керівника). Витрати на відрядження, понесені працівниками, які направлені у службове відрядження, відшкодовують за наявності: наказу керівника підприємства (чи філії); підтвердних (розрахункових) документів, що засвідчують вартість цих витрат; підтвердження зв'язку відрядження з господарською діяльністю підприємства.

Отже, неабияк важливо правильно визначити місце постійної роботи працівника. Якщо постійне місце роботи працівника знаходиться за місцезнаходженням філії, то поїздки на головне підприємство у службових справах слід вважати відрядженням. Керівник підприємства чи філії має повноваження направляти працівників у відрядження, оформити наказ, здійснювати розрахунки з працівниками.

Умови та порядок направлення у відрядження працівників, місце постійної роботи яких знаходиться в інших населених пунктах, забезпечення авансом і відшкодування понесених витрат треба прописати у власному положенні про відрядження підприємства та правилах діловодства й графіку документообігу.

УДК 657.1:006.32

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ ЗА МСБО 40

Онищук А.О., студент магістратури 1 року навчання 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуренко Т.О., кандидат економічних наук, доцент

Обліковий підхід до інвестиційної нерухомості та пов'язані з ним вимоги до розкриття інформації відображає МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість», у якому зазначено, що інвестиційна нерухомість – це майно (земля або будівля, або частина будівлі, або і те, і інше), що знаходиться в розпорядженні (власника або орендаря за договором фінансової оренди) з метою отримання орендних платежів, доходів від приросту вартості капіталу або того й іншого, але не для використання у виробництві або в постачанні товарів, при наданні послуг або для адміністративних цілей; продажу в ході звичайної господарської діяльності.

Отже, інвестиційна нерухомість приносить дохід незалежно від використання інших активів підприємства. У п. 8 МСБО 40 наведено приклади інвестиційної нерухомості, найбільш поширеним із яких є – нерухомість, здана в операційну оренду.

МСБО 40 визначає дві моделі обліку інвестиційної нерухомості: облік за справедливою вартістю; облік за собівартістю.

При цьому пріоритетною названо модель обліку за справедливою вартістю. Зазначимо, коли підприємство вибере модель обліку за собівартістю, доведеться зазначити причину неможливості обліку інвестиційної нерухомості за справедливою вартістю. Вибрана модель обліку повинна застосовуватися до всієї інвестиційної нерухомості підприємства. Крім того, іноді активи й зобов'язання, які у звичайних умовах обліковуються у складі окремих активів і зобов'язань, включаються до складу інвестиційної нерухомості (наприклад, коли обладнання та меблі здаються в операційну оренду разом із будівлею).

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості повинна відображати ринкові умови на кінець звітного періоду. Тобто, підприємство повинне періодично переглядати справедливую вартість своєї нерухомості. Від зміни справедливої вартості інвестиційного майна інший дохід або збиток слід визнавати у складі прибутку або збитку за той період, у якому вони виникли.

У бухгалтерському обліку зміну справедливої вартості інвестиційної нерухомості науковцями рекомендовано відображати: Дт 100 «Інвестиційна нерухомість» і Кт 710 «Дохід від первісного визнання і від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю» (відображено дохід на суму збільшення справедливої вартості об'єкта) або за Дт 940 «Витрати від первісного визнання і від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю» й Кт 100 (відображено витрати (збиток) на суму зменшення справедливої вартості об'єкта).

Найкращим підтвердженням справедливої вартості об'єкта будуть діючі ціни на активному ринку подібної нерухомості на об'єкти з аналогічним місцезнаходженням і в такому самому стані, які є предметом договору аналогічної оренди та інших договорів. В п. 32 цього стандарту зазначено, що бажано (але не вимагається), коли справедлива вартість інвестиційного майна визначається на основі оцінки незалежного оцінювача, який має визнану та відповідну професійну кваліфікацію, а також недавній досвід проведення оцінки інвестиційного майна тієї ж категорії та місцезнаходження, що й оцінюваний об'єкт. Якщо інвестиційна нерухомість оцінюється за справедливою вартістю, то цей метод обліку повинен застосовуватися до моменту вибуття такої нерухомості (або до моменту зміни напряму використання). Моделі обліку інвестиційної нерухомості за собівартістю в МСБО 40 відведено лише один п. 56, згідно з яким усі об'єкти відображаються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення (модель обліку за первісною вартістю за МСБО 16 «Основні засоби»).

УДК 336.582:339.7(100)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ

Онiкiєнко О.П., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи спеціальності «Облік і оподаткування»
Данілочкіна О.В., кандидат економічних наук, доцент

Важливу роль в бухгалтерській практиці відіграють сумнівна дебіторська заборгованість і створення резервів по сумнівних боргах. Метод резервування дозволяє оцінити безнадійну заборгованість за кожний звітний період, навіть якщо на той момент невідомо, які конкретні векселя не будуть виплачені та неможливо визначити конкретну суму безнадійної заборгованості. У США якщо на дату складання фінансової звітності підприємство не бачить можливості відновити всю суму дебіторської заборгованості, виникають непередбачені обставини відповідно до МСБО 5 «Обліковий випадок». Однак витрати вилучаються із прибутку за умови виконання двох наступних умов: ймовірно, що на дату складання фінансової звітності відбудеться зменшення вартості активу чи зобов'язання, що впливає з інформації, наявної на дату фінансової звітності; ступінь збитків можна оцінити з достатньою мірою ймовірності. Резерв сумнівних боргів становить відсоток від суми продажів або дебіторської заборгованості на кінець звітного періоду.

За даними GAAP США, для розрахунку сумнівної дебіторської заборгованості застосовуються два методи: відсоток чистого продажу, виходячи з припущення, що в цьому році не буде отримано жодної частки доходу; метод обліку кредиторської заборгованості, який передбачає, що частина залишку заборгованості не буде сплачена. Виходячи з практики попередніх років, рахунки класифікуються відповідно до умов оплати та віднесення до сумнівних боргів певної частини боргів із визначеним строком. Широкі рейтинги, аналіз опублікованої фінансової звітності потенційного покупця, побудова індексів ризику, тощо допомагають визначити ступінь надійності покупця або ймовірність сплати за отриманий ним товар [1].

Відповідно до російських стандартів бухгалтерського обліку, також можна створити резерв на сумнівну заборгованість. Однак резерв може включати суми, заборговані конкретним боржникам, і лише за умови, що зроблено роботу зі стягнення цих боргів. Розмір резерву визначається окремо для кожного сумнівного боргу з урахуванням фінансового стану боржника [2].

В Італії 0,6% загальної дебіторської заборгованості дозволено щорічно розподіляти у сумнівний резерв боргу. Коли обсяг резерву досягає 5%, його подальше збільшення заборонено. Слід зазначити, що в Естонії сума сумнівної заборгованості списується до витрат незалежно від того, застосовуються до неї заходи відновлення чи ні. Оскільки чинним Законом про податок з продажу не передбачено перерахунок податку з обороту, пов'язаного із сумнівними або поганими дебіторськими заборгованостями, сума сумнівної дебіторської заборгованості списується на витрати разом із податком на оборот. Різниця між естонським та українським методами полягає в тому, що погана дебіторська заборгованість, яка раніше не була перерахована до витрат, списується з балансу без відображення суми безнадійної заборгованості на позабалансовому рахунку.

Для запобігання поганій заборгованості можна використовувати ефективну політику управління. Сам процес управління повинен направлятися на вирішення таких основних завдань: мінімізація втрат від інфляційного знецінення боргу; мінімізація втраченого доходу через неможливість активного комерційного використання коштів, вкладених в дебіторську заборгованість; реструктуризація управління через маркетинг за замовчуванням; раціональне використання різних механізмів погашення боргу.

Список використаних джерел

1. ЗПБО США (UA GAAP)/ URL: <http://www.fasb.org> (дата звернення 25.10.2019).
2. Чиркова С.В. Учет резерва по сомнительным долгам: российский опыт и международная практика. Молодой ученый. 2018. №17. С. 210-213. URL <https://moluch.ru/archive/203/49871> (дата звернення 25.10.2019).

УДК 657.446(100)

**ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАДЕННЯ НАРАХУВАННЯ
ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ З ВРАХУВАННЯМ
МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ**

Охай В.О., студентка 3 курсу СТ 6 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Дерев'яно С.І., кандидат економічних наук, доцент

Кожна країна вдосконалює методи і форми, за якими відбувається процес отримання і перерахування цих коштів. Сьогодні податок на доходи фізичних осіб є одним з основних джерел наповнення бюджету України. Варто зауважити, що в ході справляння цього податку виникла низка проблем, викликаних численними змінами механізму прибуткового оподаткування громадян. Відповідно до ст.9 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) належить до загальнодержавних податків та є суттєвим джерелом формування доходів державного і місцевих бюджетів. Порядок оподаткування доходів фізичних осіб в Україні регулюється розділом IV ПКУ, відповідними статтями якого виділяються основні елементи ПДФО, а саме – платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, податковий період, ставки, пільги тощо.

Зарубіжні системи оподаткування доходів фізичних осіб мають досить випробовану часом практику становлення та розвитку на базі глибокого усвідомлення кожним платником податку свого конституційного обов'язку – сплати податків. Значні соціальні видатки та постійна увага держави до платника податків поступово сформували так звану податкову культуру, яка значно відрізняється від вітчизняних реалій. Для нашої держави, як не прикро, розуміння даної фінансової категорії зводиться лише до примусового платежу.

Слід зауважити, що заробітна плата становить більшу частину доходів домогосподарств, а інколи є єдиним джерелом доходу. Застосування в Україні пропорційних ставок ПДФО обумовлює соціальну несправедливість, яка проявляється в сплаті податків різними соціальними групами населення в

рівних частках від доходів, незалежно від їх сум. Базовою ставкою ПДФО, що регламентується ст.167 ПКУ, є ставка у розмірі 18%, яка застосовується майже для всіх видів доходів громадян: зарплати, заохочувальних та компенсаційних виплат, виплат за договорами цивільно-правового характеру тощо. Необхідно також відмітити, що деякі доходи оподатковуються за іншими ставками.

Відмінною рисою оподаткування ПДФО в Україні та в зарубіжних країнах є рівень податкової юрисдикції. Так, в Україні ставки, порядок, правила оподаткування ПДФО встановлюються виключно на загальнодержавному рівні, в той час як в інших країнах визначення ставок, за якими будуть оподатковуватися доходи громадян належить до компетенції органів місцевого самоврядування. Важливе значення відіграє і те, що в іноземних країнах звертають увагу на дохід, котрий залишається після оподаткування. Він повинен бути достатнім для фінансування всіх необхідних витрат на задоволення потреб фізичної особи.

Для реалізації на практиці досвіду зарубіжних країн та з метою формування нової дієвої системи оподаткування доходів громадян в Україні, було б доцільно: 1) запровадити в Україні прогресивні ставки оподаткування доходів фізичних осіб, що дасть змогу підтримати не лише малозабезпечені верстви населення, але й забезпечить поштовх для розвитку середнього класу; 2) встановити неоподатковуваний мінімум доходів фізичних осіб на рівні прожиткового мінімуму для працездатної особи; 3) вжити заходів щодо підвищення податкової культури та податкової дисципліни платників податків; 4) удосконалити пільгову політику з ПДФО, податкове законодавство та звітність, зробити їх більш зрозумілими для користувачів; 6) прискорити запровадження електронних кабінетів для суб'єктів оподаткування.

Реалізація на практиці цих заходів призведе до підвищення довіри до державних інституцій, відновить принцип справедливості, зменшить податковий тягар й конфліктність між платниками податків і контролюючими органами та покращить податкову дисципліну.

УДК 004.9: 657: 631.11

КОМП'ЮТЕРНЕ ПРОГРАМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АГРОФОРМУВАННЯХ

Охріменко О.В., студентка 1 курсу СТ 10 групи
спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»

Данілочкіна О.В., кандидат економічних наук, доцент

З розвитком людства удосконалювалась й бухгалтерія – з'являлися нові теорії та форми ведення бухгалтерії. В сучасному світі ця наука є найважливішою, без неї не може функціонувати ні одне підприємство. Бухгалтерський облік - це система спостереження, контролю та керівництва за процесами формування фінансових показників підприємства, їх відображення та несення за них відповідальності. Раніше бухгалтерія велася повністю ручним способом, це було дуже важким і трудомістким процесом, який потребував надмірної уваги і детальних перевірок записів до касових книг, ведення документації, розрахунків тощо. З розвитком людства почалась автоматизація праці. З'являлись перші лічильні машини, а згодом і комп'ютери, за допомогою яких підприємства мали змогу частково перейти на автоматичний облік.

В сучасній бухгалтерії майже вся робота виконується автоматично. Всі господарства перейшли на електронний облік, або як ще на нього кажуть - онлайн-бухгалтерія. Це не тільки спрощує ведення бухгалтерії, а й забезпечує точність розрахунків і мінімізує допущення помилок. Програмісти світу винайшли безліч програм для автоматичного ведення бізнесу і кожне підприємство може вибрати собі ту, яка підходить для них найкраще.

На даний момент в Україні налічується багато програмних продуктів які автоматизують діяльність підприємств. Дослідивши інформаційний ринок ми можемо виділити 12 основних найбільших систем для ведення бізнесу в Україні (табл. 1). Звичайно, кожне підприємство може створити свою особисту програму з урахуванням всіх нюансів ведення бізнесу, але це не завжди

вигідно. Обслуговування програми потребує великих фінансових затрат, постійної модернізації та контролю актуальності функцій.

Таблиця 1

Програми для ведення автоматизованого бухгалтерського обліку в Україні [1]

№	Програмний продукт	Розробник	Представництва
1	1С:Підприємство	Фірма «1С» (РФ)	РФ, Україна, Казахстан, Білорусь, Молдова, Литва, Латвія, Узбекистан, Болгарія
2	Галактика ERP	«Галактика» (РФ)	Україна, РФ, Білорусь, Казахстан
3	SAP, SAP R3	«SAP AG» (Германія)	Європа
4	DeloPro	«Ксиком Софт» (Україна)	Україна
5	Microsoft Dinamics AX	«Microsoft» (США)	Україна, всі країни світу
6	Terrasoft-CRM	«Terrasoft» (РФ, СНД)	Україна, Росія, Англія
7	IT-Підприємство IT-Enterprise	«Інформаційні технології» (РФ)	РФ, Україна
8	ERP- система BSI	«Бізнес Сервіс» (Україна)	Україна
9	ERP Marka	«Марка» (Україна)	Україна
10	Віртуозо	«Марка» (Україна)	Україна
11	Конекто	«Конекто» (Україна)	Україна
12	B52	«СтудіяПлюс» (Україна)	Україна

Отже, щоб обрати програму для обслуговування свого підприємства необхідно проаналізувати всі функції, які Ви очікуєте отримати від програми. До сучасної програми бухгалтерського обліку висуваються такі загальні вимоги: програма повинна відповідати існуючій системі бухгалтерського обліку на господарстві; повинна відповідати сучасним вимогам і забезпечувати отримання всієї необхідної для цілей управління інформації; мати в наявності функції, які відповідають специфіці роботи підприємства; реалізовувати достатній рівень аналітичного обліку; забезпечувати автоматизацію формування проводок і виконання розрахунків, складання зведень, звітів, а також формування первинних документів, що набагато підвищує ефективність ведення первинного обліку та полегшує працю бухгалтера [2].

Список використаних джерел

1. *1С Підприємство*: веб-сайт.URL: <http://erp-project.com.ua> (дата звернення 25.1..2019).
2. Макарова Л.М., Душутіна Е.Н. Использование зарубежных программ для автоматизации учетных работ на отечественных предприятиях. Молодой ученый. 2014. № 2.

УДК 657.471

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ ВИТРАТ НА РЕМОНТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Панічева Т.І., студентка 1 курсу магістратури 1 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., кандидат економічних наук

Бюджетування є стандартизованим процесом визначення обсягу і складу витрат, пов'язаних із діяльністю окремих структурних підрозділів та забезпечення покриття цих витрат ресурсами підприємства.

Особливості бюджетування витрат на ремонт основних засобів безпосередньо залежить від особливостей та характеру ремонтних робіт. Так, ремонт може здійснюватися як власними силами підприємства, так і за допомогою залучення сторонніх організацій та фізичних осіб; може відбуватися заміна зношених окремих частин та деталей, а також реконструкція, модернізація та дообладнання.

При впровадженні бюджетування витрат на ремонт основних засобів досягається їх мінімізація, а також зменшення нераціональних витрат, оскільки аналізуються не тільки досягнуті результати і здійснені витрати, але й здійснюється попередній їх контроль. Для забезпечення ефективності контролю за витратами на ремонт об'єктів основних засобів, необхідно детально аналізувати постачальників матеріальних ресурсів, а також підприємств, що виконують послуги з ремонту.

З метою досягнення стратегічних і тактичних цілей бюджетування витрат на ремонт об'єктів основних засобів необхідно:

- для контролю за формуванням собівартості ремонтних робіт застосовувати різні види цін (довідкові ціни, ціни тендерних торгів, ціни пропозицій, ціни фактичних угод);

- здійснювати аналіз навколишнього підприємницького середовища (виважено обирати постачальників та підрядників), у якому відбувається

процес перетворення матеріально-технічних ресурсів в загальний розмір матеріальних витрат;

- здійснити перехід на систему планово-попереджувальних ремонтів.

Застосування бюджетування витрат на ремонт об'єктів основних засобів доцільно впроваджувати на рівні структурних підрозділів підприємства.

Фактичні результати виконання бюджетів необхідно щомісяця порівнювати із запланованими. Це дозволяє визначити, які позиції бюджетів не виконуються і виявити причини відхилень. Важливо відмітити, що складання бюджету на поточний рік не завершується з початком звітної періоду, так як складання бюджету слід розглядати як безперервний динамічний процес.

Логічним завершенням процесу бюджетування на підприємстві є аналіз відхилень, який проводиться з метою оцінки ефективності роботи підрозділів та правильності складених бюджетів. Відхилення виникають внаслідок зміни трьох основних факторів: обсягів виробництва; цін на ресурси; норм затрат на одиницю випуску. Як правило, всі ці фактори діють одночасно.

Мета контролю полягає у виявленні відхилень від встановлених параметрів бюджету витрат на ремонт основних засобів, усуненні та попередженні негативних явищ та тенденцій. Основними його завданнями є дотримання затвердженого бюджету (кошторису) витрат на виконання ремонтних робіт та раціональне використання матеріальних цінностей відповідно до затвердженого бюджету.

Для забезпечення бюджетного регулювання рекомендується використовувати систему управління за відхиленнями, відповідно до якої здійснюється управлінське реагування на відхилення фактичних характеристик бюджетної системи від планових при перевищенні певного ліміту.

Отже, бюджетування сприяє проведенню аналізу та контролю розміру виробничих витрат, що дозволяє оцінити діяльність підприємства, визначити ефективність і результативність управлінських рішень.

УДК 657.31

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ - КЛЮЧОВИЙ ДОКУМЕНТ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Пономаренко П.А., студентка магістратури 1 року навчання 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Боярова О.А., кандидат економічних наук, доцент

Як нам уже відомо 31.10.2019 завершився перехідний період, коли банки самостійно змінювали діючі рахунки клієнтів банків на вимогу стандарту IBAN. Саме цього вимагав п. 3 Постанови Правління НБУ від 28.12.2018 р. № 162 «Про запровадження міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні». Із 1 листопада запрацювали зміни, які були внесені в Порядок казначейського обслуговування місцевих бюджетів Мінфін наказом від 21.08.2019 р. № 352.

Наступним кроком є узгодження реквізитів розрахункових документів, а саме ліквідація реквізиту «Код банку». Із цією метою НБУ затвердив постанову Правління від 06.11.2019 р. № 127 «Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті», відповідно до якої реквізит «Код банку» у формі платіжного доручення зникне з 13.01.2020 р.

Саме із цієї дати діятимуть зміни до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22. Згідно зі змінами з тексту цього документа й додатків до нього, якими затверджено форми розрахункових документів, приберуть згадку про реквізити: «Код банку платника»; «Код банку отримувача»; «Код банку стягувача». Це звичний для бухгалтерів 6-значний код МФО банку.

Свою чергою, виведуть поняття «номер рахунку платника/отримувача/стягувача за стандартом IBAN», під яким розуміють

номер банківського рахунка, вимоги до формування якого затверджені Постановою № 162.

Саме із цим і пов'язано оновлення форм розрахункових документів, затверджених Інструкцією № 22, зокрема платіжного доручення.

НБУ повідомляє, що заповнювати документи на переказ коштів стане простіше завдяки оновленню вимог Національного банку до заповнення реквізитів розрахункових документів.

У розрахункових документах на переказ коштів буде виключено реквізит «Код банку», оскільки міжнародний номер банківського рахунка IBAN вже містить у собі цю інформацію.

У платіжному дорученні варто заповнювати всі реквізити, передбачені його формою. Реквізит «Призначення платежу» платіжного доручення треба заповнювати, керуючись вимогами нормативно-правових актів, і він має містити повну інформацію про платіж і документи, на підставі яких перераховують кошти отримувачу (економічна сутність платежу, номер і дата підтвердних та інших документів, на підставі яких перераховують, ПДВ або без ПДВ тощо). З 13.01.2020 госпрозрахункові підприємства та бюджетні установи повністю перейдуть на використання рахунків за стандартом IBAN і не вказуватимуть МФО банку в платіжках. Відповідно включно до 12 січня 2020 року банки прийматимуть до виконання документи на переказ коштів, у яких заповнено або пара реквізитів «Код банку» та «Рахунок», або рахунок за стандартом IBAN, а з 13 січня 2020 року – виключно рахунок за стандартом IBAN.

Отже заміна у платіжному дорученні та інших банківських документах коду МФО банку+ номер розрахункового рахунка на міжнародний формат рахунка надасть змогу: прибрати із розрахункових документів реквізит «Код банку платника/отримувача/стягувача»; одразу ідентифікувати країну та банк власника рахунка; зменшити витрати часу на заповнення додаткових реквізитів.

УДК 657.635:657.471.76:636.4-027.3

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЗА КАЛЬКУЛЮВАННЯМ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

Пошелюжна А.В., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Дерев'янка С.І., кандидат економічних наук, доцент

Сучасні зміни в економічному житті України вимагають необхідність удосконалення теорії і практики організації внутрішньогосподарського контролю. У зв'язку з цим слід виділити, що основною проблемою сучасного внутрішньогосподарського контролю є те, що він у певній мірі обмежується інформацією, зібраною бухгалтерським обліком.

Внутрішній контроль на підприємстві, в загальному являє собою інструмент управління, що дає змогу керівництву перевірити стан виконання поставлених завдань під час проведення поточного контролю.

Проведення внутрішнього контролю за калькулюванням собівартості новоствореної продукції є забезпечення достатньої впевненості керівництва підприємства у досягненні належного рівня економії, ефективності і результативності відповідно до поставлених завдань. Перед службою внутрішнього контролю на підприємстві постає мета щодо можливості прийняття доцільного та зваженого управлінського рішення, виявлення резервів з метою підвищення ефективності та результативності діяльності, а також зниження витрат.

Слід відзначити, що поточний (оперативний) контроль за використанням матеріальних ресурсів в цехах підприємств, які мають широку номенклатуру статей матеріальних витрат, практично не ведеться. Лише подальший контроль, згідно даних бухгалтерського обліку, веде бухгалтерія після закінчення звітного періоду, а отже і терміну використання вказаних ресурсів. Це зумовлено тим, що функціонування системи контролю має бути економічно вигідною, тобто затрати на її функціонування мають бути меншими за витрати підприємства

через її відсутність. Якщо система внутрішньогосподарського контролю буде функціонувати ефективно, це дасть змогу скоротити витрати на проведення внутрішнього аудиту.

Важливим етапом покращення контролю за матеріальними витратами є їх нормування, тобто використання елементів нормативного методу калькулювання витрат на собівартість продукції. Норма забезпечує оцінку витрат на одиницю виробництва, а кошторис – оцінку витрат на весь обсяг виробництва. При проведенні внутрішнього контролю аналіз показника витрат на одиницю продукції, а не на весь обсяг виробництва, дозволяє сформулювати сприятливу для покупця ціну та швидше і об'єктивніше оцінити розмір прибутку до оподаткування від певного обсягу виготовленого та реалізованого товару.

Недоліком системи внутрішнього контролю за матеріальними ресурсами є також те, що на сучасних підприємствах майже відсутній контроль за зовнішніми ресурсами, на ціну яких підприємство ніяк не може вплинути. Система обліку таких ресурсів також повинна контролюватись, тому що всі ці показники впливають на величину собівартості продукції.

Досить важливим питанням є правильний розподіл загальновиробничих витрат. Найголовнішим у ньому є правильний вибір бази розподілу, що дозволяє тримати рівень собівартості продукції на найбільш оптимальному рівні. Це дозволить отримувати більший прибуток, а відповідно і чистий дохід підприємства.

Удосконалення контролю за розподілом загальновиробничих витрат полягає у здійсненні організаційного і методологічного взаємозв'язку обліку і контролю, посилення оперативності виявлення, узагальнення і групування витрат і допущених відхилень в розрізі центрів відповідальності та за місцями виникнення витрат, організація планування та здійснення контролю на етапах постачання та реалізації, а також на рівні стратегічного планування, де контроль дає значний ефект у підвищенні ефективності діяльності підприємств.

УДК: 657. 21

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ ПРОДУКЦІЇ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА

Ревенко Р О., студент 3 курсу СТ 6 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Слесар Т.М., кандидат економічних наук, доцент

За останні роки в галузі молочного скотарства відбулись зміни, викликані удосконаленням рівня закупівельних цін, технології виробництва продукції молочного скотарства, реорганізацією агропромислових об'єднань по виробництву і переробці молока.

Дослідження вказаних питань знайшло відображення у працях вчених-економістів: Белебехи І.О., Бутинця Ф.Ф., Гетьмана В.Г., Гливенко В.В., Коцупатрого М.М., Круглої М.М., Линника В.Г., Литвина Ю.Я., Моссаковського В.Б., Ярмоленка В.П. та інших.

Одним із найважливіших показників ефективності виробництва будь-якої продукції є її собівартість. Тож було б доцільно розглянути як формується собівартість продукції молочного скотарства.

До початку калькулювання собівартості продукції тваринництва необхідно за даними облікових реєстрів визначити загальну суму витрат по кожному виду продукції за рік, в нашому випадку молока. Собівартість продукції становлять витрати на утримання худоби. Із загальної суми витрат враховується вартість гною та іншої побічно продукції.

Об'єктами калькулювання являються молоко і приплід. До побічної продукції відносяться гній, вовна-линька, тушки мертвонароджених телят. Вартість гною, одержаного від групи тварин, визначається з нормативно-розрахункових витрат на його прибирання та вартості підстилки. Інша побічна продукція тваринництва оцінюється за цінами можливого використання або реалізації.

Собівартість однієї голови приплоду розраховується за вартістю 60 кормо-днів утримання корови. Собівартість одного кормо-дня визначають шляхом ділення всієї суми витрат на утримання основного стада корів на кількість кормо-днів.

Для визначення собівартості центнера молока необхідно загальну суму витрат на утримання корів (без вартості приплоду та побічної продукції) поділити на кількість центнерів одержаного молока.

Успішна боротьба за зниження витрат виробництва продукції молочного скотарства може бути забезпечена тільки за умови, якщо правильно організовані і добре налагоджені облік і контроль за виконанням плану витрат на виробництво.

До найважливіших завдань аудиту досліджуваної галузі відносяться: перевірка обґрунтованості формування витрат виробництва за елементами витрат і калькуляційних статтях бухгалтерського обліку та звітності, виявлення резервів зниження собівартості і матеріаломісткості продукції молочного скотарства. Зниження собівартості та підвищення на цій основі рентабельності виробництва продукції молочного скотарства вимагає належної організації обліку витрат на виробництво та дотримання позитивної методики калькулювання собівартості досліджуваної продукції.

Важливість перевірки правильності віднесення витрат на виробництво пояснюється тим, що собівартість продукції є одним з оціночних показників, які визначають якість роботи господарства. Розмір собівартості продукції впливає на формування прибутку і рентабельність всієї діяльності будь-якого підприємства.

Перевірка та аналіз собівартості і порівняння її з нормативною, рівня рентабельності і прибутку, розробка обґрунтованих рекомендацій з цього питання – необхідна і перспективна ділянка роботи аудиторів, яка сприятиме підвищенню ефективності досліджуваної галузі.

УДК 657.1:006.015.5

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Рибак Ю.О., студентка 2 курсу 3 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуренко Т.О., кандидат економічних наук, доцент

В Україні трансформаційні процеси вимагають високої якості до бухгалтерської інформації, яка слугує основою для утворення економічної думки та забезпечує обґрунтованість в прийнятті різних управлінських рішень суб'єктами господарської діяльності. Якість бухгалтерської інформації оцінюється як низка ознак вихідних відомостей рахунків та звітності, що дає змогу задовольнити потреби споживача. Корисність облікової інформації передбачається у сподіванні такого споживача в отриманні якісної інформації.

Останнім часом, постали критичні питання щодо оцінки якості інформації у сфері реформування облікової галузі згідно з введенням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, постійних змін у законодавчій базі щодо питань ведення обліку та оформлення результатів у формах звітності, відсутності кваліфікованої консультаційної допомоги.

Необхідно зауважити, що на всіх рівнях створення бухгалтерської інформації її якість повинна піддаватися оцінці. Головною ціллю оцінювання якості бухгалтерської інформації є надання користувачам такої інформації, яка підлягає вибраній на підприємстві системі критеріїв. Можна виділити подальші цілі оцінювання якості бухгалтерської інформації: організація, планування, аналіз та контроль.

Також, суттєвим критерієм облікової інформації є вимоги до її якості. Однією із перших вимог є своєчасність, яка забезпечує підприємства швидкою, самою останньою інформацією, необхідною управлінському персоналу для прийняття миттєвих, швидких та економічно ефективних рішень для проектування раціональних заходів. Наступною вимогою є точність, оскільки

облікова інформація має бути достовірною, то усі її показники мають мати однозначний характер. Інформація буде хибною, неточною, якщо існують різні тлумачення показників бухгалтерського обліку.

Головною ознакою також має бути повнота інформації, тобто обсяг якої повинен бути мінімальним, але достатнім для того, щоб оцінити економічну ситуацію і прийняти ефективне рішення.

Наступною вимогою є доцільність або корисність, тобто інформація не має містити в собі зайві показники чи дані, які не потрібні для вирішення завдань чи аналізу ситуації. Інформація має відповідати даному запиту за для якої її підготували. Тому, сучасна вимога до інформації – це доступність до неї на будь-яких рівнях. Облікова інформація повинна подаватися у формі, яка не обтяжена потребою допоміжного опрацювання із сторони суб'єкта підприємницької діяльності.

Вимога до облікової інформації, за якою дана інформація повинна вчасно реагувати на зовнішні зміни, і повністю, згідно з часом, задовольняти інтереси споживачів під час ухвалення управлінських рішень – є адаптивність. Останньою вимогою, та не менш важливою є – адекватність (реальна оцінка), тобто це відображення правдивої дійсності з відхиленням всіх несуттєвих ознак. Однак, при цьому варто розуміти, що достовірність інформації різноманітними одержувачами оцінюється досить суб'єктивно.

Одним із шляхів зростання якості бухгалтерського обліку та його організації є автоматизація облікових процесів. Використання в обліку інформаційних систем має спонукати до підвищення ефективності прийняття економічно-ефективних рішень з наміром досягнення наперед поставленого плану. Також, всі користувачі повинні однаково розуміти значення економічних термінів, з яких складається велика кількість облікової інформації.

Отже, якість бухгалтерського обліку це можливість створити адекватне відображення облікової ситуації в свідомості користувача бухгалтерської інформації.

УДК 657.6:657.424

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ

КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Слабошпицька Л.В., студентка 4 курсу 2 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Криворот О.Г., старший викладач

Капітальні інвестиції є основою розвитку матеріального виробництва, здійснення яких забезпечує впровадження у виробництво новітніх технологій та забезпечує підвищення рівня конкурентоспроможності господарюючих суб'єктів. Під капітальними інвестиціями розуміють затрати на спорудження, виготовлення або придбання основних засобів, а також реконструкцію, розширення і технічне переозброєння діючих підприємств. Джерелами фінансування, капітальних інвестицій можуть бути як власні кошти (прибуток, амортизаційні відрахування, бюджетне фінансування та ін.), так і залучені кошти (банківські кредити та інші позикові кошти).

Дослідженню теорії і практики ведення обліку капітальних інвестицій приділяли увагу багато науковців серед яких І. О. Бланк, Ф. Ф. Бутинець, Л. К. Сук, З. Задорожній, Н.М. Ткаченко, Т.П. Остапчук, Н. Лисенко, І.М. Павлюк та інші.

Відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій для обліку капітальних інвестицій передбачено активний рахунок 15 «Капітальні інвестиції» з відповідними субрахунками:

Оскільки на капітальні інвестиції витрачаються великі кошти важливо здійснювати їхній аудит як в інтересах власника підприємства, інвестора, так і будь-яких інших зацікавлених користувачів. Аудитор повинен перевірити ефективність використання вкладених коштів та їх цільове спрямування з дотриманням при цьому чинного законодавства, встановлених норм та нормативів.

Аудиторська перевірка капітальних інвестицій може здійснюватися в рамках аудиту фінансової звітності, як етап комплексного дослідження, або як спеціальне завдання. Визначаються завдання, які вирішуються в межах аудиту капітальних інвестицій (рис. 1).

Рис. 1. Завдання аудиту капітальних інвестицій

Необхідно підкреслити важливість проведення як зовнішнього так і внутрішнього аудиту. Кожний із цих видів аудиту має свої відмінні риси, завдання та характерні ознаки, однак і зовнішній, і внутрішній аудит інвестицій може здійснюватися в двох аспектах : ретроспективному та перспективному.

При здійсненні ретроспективного аудиту головна мета полягає в підтвердженні достовірності фінансової звітності підприємства, у тому числі і даних про наслідки реалізації інвестиційних проектів. Перспективний аудит інвестиційних проектів має своєю метою попередню оцінку доцільності, рентабельності інвестицій, розробку бюджетів, розрахунок майбутніх доходів і витрат, розробку альтернативних варіантів інвестування.

Враховуючи усе вище сказане можливо зробити наступні висновки, що аудит капітальних інвестицій може здійснюватися як один із етапів комплексного дослідження і як спеціальне завдання. При цьому цілі такого аудиту можуть відрізнятися залежно від суті завдання, поставленого перед аудитором.

УДК 657:412.1/.432

РЕЗЕРВ СУМНІВНИХ БОРГІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Смецька Т.С., студентка 1 курсу СТ 8 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Кузик Н.П., кандидат економічних наук, доцент

Облік дебіторської заборгованості, контроль за своєчасним її погашенням та запобіганням безнадійним боргам займають особливе місце у колі завдань та функцій управління. Серед таких особливо важливу роль має нарахування і облік резерву сумнівних боргів (надалі – РСБ), який створюється з метою покриття у майбутньому безнадійної дебіторської заборгованості і виступає в ролі інструмента коригування оцінки дебіторської заборгованості. При цьому актуальними проблемами сучасної практики ведення обліку є питання пов'язані, необхідністю створення резерву, вибором методу та термінів його нарахування, базою нарахування

Відповідно до П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» існує два методи визначення величини РСБ: застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості (величина резерву визначається на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів); застосування коефіцієнта сумнівності (розраховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності).

Перший метод є досить складним і проблематичним. Під час його використання виникає потреба у відповідних даних для оцінки фінансового стану дебіторів. І оскільки резерв сумнівних боргів складається на кожну дату балансу інформацію про фінансовий стан потрібно поновлювати. Маючи велику кількість дебіторів це досить складно і доцільніше використовувати другий метод з застосуванням коефіцієнтів сумнівності. З формуванням РСБ пов'язане виникнення податкових різниць. Підприємства з річним доходом до

20 млн. грн. (малохідники), мають право не застосовувати податкові коригування і розраховувати податок на прибуток виходячи з фінансового результату до оподаткування, насамперед повинні бути зацікавлені у створенні резерву, хоча їм дозволено його не створювати. Адже створення резерву сумнівних боргів дає змогу збільшити витрати (Дт 944 Кт 38), не чекаючи, поки ці борги стануть безнадійними. Для підприємств з річним доходом понад 20 млн. грн. (високохідники), які зобов'язані застосовувати коригування, створення резерву не вигідне. Адже фінансовий результат підприємства збільшується на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів. Це означає, що якщо у звітному періоді було зроблено запис за нарахуванням резерву Дт 944 – Кт 38, то в декларації з податку на прибуток має бути зроблене відповідне коригування щодо збільшення фінансового результату (табл. 1).

Таблиця 1

Різниці за резервом сумнівних боргів

Фінансовий результат до оподаткування	
збільшують (пп. 139.2.1 ПКУ)	зменшують (пп. 139.2.2 ПКУ)
на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів відповідно до НП(с)БО і МСФЗ (Тобто збільшують бухфінрезультат на суми, що пройшли у звітному періоді за проводкою Дт 944 Кт 38)	на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до НП(с)БО і МСФЗ (Тобто зменшують фінансовий результат до оподаткування на суму коригування резерву — його проводять Дт 944 Кт 38 («сторно») або Дт 38 Кт 719)
на суму витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів (Тобто збільшують фінансовий результат на суми, що пройшли у звітному періоді за проводкою Дт 944 Кт 36, 37)	на суму витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів (Тобто зменшують фінансовий результат до оподаткування на суму списання безнадійної заборгованості як за рахунок резерву, так і понад його суму (тобто за проводками Дт 38 Кт 36, 37, Дт 944 Кт 36, 37))

Отже, як підтверджується інформацією з табл. 1, нарахування резерву сумнівних боргів впливає на податкові розрахунки податку на прибуток. А тому обґрунтованість застосування методу нарахування резерву і правильність його розрахунку мають неабияке значення для суб'єкта господарювання – платника податку.

УДК 631.162:657.471

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА

Сокальська В.М., студентка 4 курсу 6 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., кандидат економічних наук

Значна частина сільськогосподарських підприємств, які спеціалізуються на виробництві продукції скотарства є збитковими та потребують додаткових вкладень коштів. При цьому, особливо гостро постає проблема створення системи обліку та контролю витрат для розробки ефективних управлінських рішень з метою досягнення позитивних кінцевих результатів діяльності тваринницьких підрозділів.

Виробничий бюджет у тваринництві - це перелік усіх запланованих доходів та витрат, пов'язаних з певним виробництвом продукції тваринництва, з метою визначення його очікуваної прибутковості.

Бюджет у молочному скотарстві формують із розрахунку на 1 голову великої рогатої худоби або на 1 т молока. Доцільніше використовувати перший підхід, оскільки від молочного стада отримують ще й іншу продукцію – приплід, гній. Визначення оптимальної структури витрат пов'язане з кількісною оцінкою впливу витрат за окремими статтями на результативні показники, зокрема у молочному скотарстві – продуктивність на 1 корову.

Завданням бюджетування витрат є повне документальне відображення ресурсів, спрямованих на виробництво продукції для можливого планування оптимальної величини грошових коштів. Крім величини прибутку, виручки від реалізації велике значення має рівень продуктивності худоби у молочному та м'ясному скотарстві.

Термін бюджетування визначається керівництвом підприємства на тиждень, місяць, квартал, але не більше одного року. Бюджетний період залежить від ряду чинників, зокрема: об'єктів виробництва та реалізації,

технології та циклу виробництва, асортименту продукції, сезонності, оборотності запасів та інших. Найбільш доцільно скласти бюджет витрат на місяць.

На підприємствах, що спеціалізуються на виробництві молока, у бюджеті витрат передбачають витрати на утримання корів і вирощування нетелів для основного стада. Корми, паливо, електроенергію, матеріальні ресурси оцінюють за цінами, що склалися на ринку на поточний момент, послуги сторонніх організацій - за цінами відповідних укладених договорів. У бюджеті витрат значною є частка витрат на проведення ветеринарного обслуговування, в тому числі на племінну роботу, на поточний ремонт тваринницьких приміщень, технічне обслуговування машин і обладнання тощо.

У молочному скотарстві протягом року продукція надходить порівняно рівномірно, проте її оцінюють за плановою собівартістю з коригуванням наприкінці року до рівня фактичної. Протягом року наявна сезонність формування собівартості, зокрема за рахунок коливання вартості кормів. Це пов'язано з особливостями технологічного процесу виробництва молока, зокрема використанням зелених кормів. Подібна ситуація складається й щодо інших статей витрат.

Особливістю сільськогосподарських підприємств є використання продукції власного виробництва на внутрішні виробничі потреби. Внаслідок цього важливим питанням є організація обліку витрат за центрами відповідальності, застосуванні системи трансфертного ціноутворення.

Отже, на сучасному етапі господарювання особливо важливим є контроль над раціональним розподілом, використанням наявних ресурсів та якомога точним плануванням витрат. У цих умовах зростає значимість управлінського обліку як основної інформаційної бази для прийняття своєчасних та ефективних управлінських рішень. Система бюджетування на підприємстві має забезпечити одержання максимального прибутку при раціональних витратах на виробництво молока та приросту великої рогатої худоби.

УДК 657. 445

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ І АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Стасенко Г.П., студент 4 курсу 2 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Слесар Т.М., кандидат економічних наук, доцент

Бухгалтерський облік покликаний головним чином забезпечити контроль за залишками; надходженням і витратами виробничих запасів, що є важливою умовою для забезпечення збереження власності підприємств, тому вивчення специфіки обліку та аудиту виробничих запасів є актуальним.

В економічній літературі поняття «виробничі запаси» трактується як предмети праці, на що спрямована праця людини і що становлять матеріальну основу створюваного продукту. В бухгалтерському обліку поняття «виробничі запаси» розглядається як активи, які використовуються для подальшого продажу, споживання під час виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг, а також управління підприємством. Для забезпечення безперервної роботи виробництва на складах підприємства завжди повинні бути виробничі запаси в межах норм, передбачених потребою підприємства. В складських приміщеннях підприємств здійснюються операції по збереженню виробничих запасів, що надходять, а також відпуску їх у виробництво.

Загальноприйнята класифікація виробничих запасів впроваджується підприємствами на території України, проте не виключено, що на певний виробничий запас на різних підприємствах може даватись різна назва, що зумовлюється специфікою діяльності кожного регіону. [1, с. 288].

Оцінка вибуття запасів у разі відпуску матеріалів у виробництво, продажу або іншому вибутті згідно з Положенням (стандартом) 9 здійснюється за одним з таких методів: ідентифікованої собівартості одиниці запасів; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО); нормативних затрат; ціни продажу[2]. Вибір підприємством оптимального методу оцінки запасів сприяє збільшенню оборотних коштів,

залученню інвестицій, що в підсумку дає можливість отримати більші прибутки та в цілому покращити фінансовий стан підприємства.

Аудит виробничих запасів – це одна з найбільш складних ділянок роботи по контролю за збереженням запасів. інформація з обліку виробничих запасів становить більше 30% всієї інформації з управління виробництвом. Тому організація контролю за рухом, збереженням та використанням матеріальних цінностей пов'язана із значними труднощами. Важливе значення має автоматизація всіх облікових робіт, починаючи від виписки облікових документів і закінчуючи складанням необхідної звітності. Вагомою частиною контролю виробничих запасів є економічний аналіз їх використання, що поглиблює пошуки резервів підвищення ефективності виробництва.

Виходячи з вимог чинного законодавства, метою аудиту виробничих запасів є висловлення аудитором думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху і залишків виробничих запасів на підприємстві в усіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок її підготовки і надання користувачам. Бухгалтерський облік забезпечує відображення господарських фактів, а аудит підтверджує їх достовірність, законність та повноту відображення.

Проблемним залишається питання інтеграції виробничої і облікової систем та створення комплексного інформаційного середовища, тому впровадження сучасних технологій забезпечить належні передумови одержання якісної інформації для розроблення науково-обґрунтованих управлінських рішень. Для вирішення питань, пов'язаних з веденням обліку виробничих запасів, важливе значення має впровадження засобів автоматизації.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Житомир: Рута, 2011. 672 с.
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://buhgalter911.com.ua> (дата звернення 20.10.2019).

УДК 657.1

**ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА
МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ОБЛІКУ**

Степанюк Ю.М., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Калюга Є.В., доктор економічних наук, професор

Облік витрат виробництва продукції рослинництва є провідною ділянкою обліку на сільськогосподарських підприємствах. Інформація про витрати виробництва повинна бути відображена в обліку згідно вимог законодавства та забезпечувати необхідною інформацією управлінців з метою їх внутрішньогосподарського контролю.

Трансформація національних стандартів з метою гармонізації обліку сприяє наближенню національних стандартів до міжнародних стандартів обліку витрат виробництва.

Проблеми обліку витрат у міжнародному та вітчизняному контексті досліджували: Бутинець Ф.Ф., Голов С.Ф., Калюга Є.В., Сопко В.В., Швець В.Г. та інші вчені. Дрозд І., Калюга Є.В., Ловінська Л.Г. зазначають, що міжнародні стандарти містять загальні поняття та норми, а бухгалтеру при визнанні витрат необхідно покладатись на власне судження, що зумовлює необхідність у висококваліфікованих кадрах.

Дослідженні вище МСБО не враховують галузевих особливостей обліку витрат, тому необхідно одночасно вивчати МСБО 41 «Сільське господарство», а основі даного нормативного документу з врахуванням національних особливостей обліку було розроблено П(С)БО 30 «Біологічні активи».

Порівняємо інформацію, яка висвітлена в П(С)БО та МСБО про витрати виробництва (табл. 1.).

Таблиця 1

Організація витрат виробництва за вітчизняними та міжнародними стандартами

Ділянка обліку витрат	П(С)БО	МСБО
Методи нарахування амортизації на основні засоби (в тому числі, які використовують у виробничому процесі).	ПКУ, П(С)БО 7	МСБО 16
	Методами нарахування амортизації у П(С)БО і у МСБО є: прямолінійний та виробничий, але у П(С)БО є ще три методи: зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, а МСБО включає в себе метод зменшення залишку.	
Витрати на зарплату працівників	П(С)БО 26 «Виплати працівникам»	МСБО 19 «Виплати працівникам»
	Відмінність полягає в тому, що виплати працівникам визнаються поточним зобов'язанням (відповідно до П(С)БО), а в міжнародному стандарті як зобов'язання та як витрати. Також міжнародні стандарти регулюють нарахування певних виплат, які не передбаченні в національних (наприклад, в М(С)БО наведена формула розрахунку премій).	
Методи оцінки запасів при вибутті	П(С)БО 9 «Запаси»	МСБО 2 «Запаси»
	Метод ФІФО, ідентифікованої та середньозваженої собівартості, нормативні затрати, ціни продажу.	Допускається метод стандартних витрат або роздрібних цін.
Облік розрахунків за наданні послуги	П(С)БО 11 «Зобов'язання»	МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»
	Регулює особливості відображення в обліку витрат на придбанні послуги.	

Отже, облік витрат виробництва продукції рослинництва за вітчизняними та міжнародними стандартами має фундаментальні відмінності, зокрема: різні методи оцінки запасів, суттєві відмінності в особливостях, класифікація витрат (на підставі якої підприємство відображає у фінансових звітах інформацію), нарахування зарплати працівникам та її відображення в обліку.

Застосування МСФЗ сприятиме гармонізації обліку, забезпечуватиме можливість порівняння інформації з міжнародними підприємствами.

УДК 631.160

РОЗРАХУНКИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ

Титоцька О.В., студентка 4 курсу 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»
Германчук Г.О., старший викладач

Господарська діяльність суб'єктів агропромислового виробництва в умовах ринку приймає підприємницький характер. Оскільки, у підприємницькій діяльності, обмін проходить за допомогою розрахунків, облік яких не в повній мірі вивчений і не набув достатнього розвитку, відповідно до нагальних потреб ринкової економіки, первинного значення набувають питання доцільності обмінних операцій, їх законності, документальної обґрунтованості та безпомилкового відтворення у регістрах бухгалтерського обліку і фінансовій звітності.

Основним положенням організації й методології обліку і контролю розрахунків присвячені праці таких зарубіжних авторів як Г. Деніел Шорт, А. Велш Глен, Б. Нідлз та вітчизняних вчених-економістів М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Ю.А. Кузьмінського та інших науковців. Необхідно зазначити, що дана проблема в аграрному секторі економіки залишається і на сьогодні актуальною і потребує подальшого дослідження.

Початковою стадією облікового процесу для будь-якого аграрного формування постає процес фіксування господарської операції в первинних документах. Так, первинні документи з надходження ТМЦ можна поділити в аграрних підприємствах на три основні групи документів:

- такі, що засвідчують якість і кількість, а саме, ТТН, рахунки-фактури, якісні посвідчення, сертифікати;
- розрахункові, до яких відносять платіжні вимоги-доручення, платіжні доручення, векселі;

- транспортні документи, зокрема, залізничні накладні, вантажні квитанції.

При відсутності даних документів, приймання товарів може оформлятися спеціальним прийомним актом фактичної наявності товарів. Він виписується в 2-х примірниках і в ньому робиться оцінка про відсутність документів. Один з примірників залишається у постачальника, інший - використовується для обліку товарів аграрним підприємством (покупцем).

У разі виявлення невідповідності кількості прийнятих ТМЦ, вказаній у транспортних документах, у пункті прибуття складається акт. На його підставі є можливість пред'явити претензію продавцю. Претензія пред'являється перевізнику, у разі можливості покласти відповідальність на нього. Слід зазначити, що підприємство сплачує суму за фактично отримані товари і може виставити претензію на суму нестачі понад норми природних втрат.

Всі підшиті первинні документи за поточний період на товари, які надійшли в аграрне формування, разом з реєстрами прибуткових документів, в кінці місяця передаються в бухгалтерію, де і відбувається їх перевірка та подальша обробка. Зокрема, проводиться звірка фактичної наявності документів з даними, що були відображені в бухгалтерії в реєстрі прибуткових документів.

Підсумовуючи можна зробити висновок, що весь процес розрахунків з постачальниками і підрядниками в аграрному формуванні в цілому включає такі два етапи: перший - здійснюється первинний облік надходження робіт, послуг, товарно-матеріальних запасів; другий передбачає формування звітних документів. Організація первинного обліку в аграрних підприємствах відіграє переважну роль, оскільки вона сприятиме у подальшому забезпеченню достовірної та прозорої інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками, що, в свою чергу, буде відображено у фінансовій звітності, використано для аналізу фінансово-господарської діяльності, контролю розрахунків тощо.

УДК 657.1

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ У СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Ткаченко К.О., студентка 2 курсу СТ 9 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Ганяйло О.М., кандидат економічних наук, доцент

Протягом останніх років в Україні відбувалися процеси активізації діяльності у сфері підприємництва. Формування активного ділового середовища сприяло розвитку малого бізнесу. Для підвищення конкурентоспроможності малого бізнесу важливе значення має якість інформації, що необхідна для прийняття раціональних управлінських рішень.

Саме бухгалтерський облік як важливий елемент економічної системи забезпечує інформаційні потреби управління підприємством. Зміни підходів до ведення бізнесу, збільшення потреб управління в інформації та постійні трансформації, що відбуваються у нормативно-правовому регулюванні бухгалтерського та податкового обліку суб'єктів підприємництва, вимагають перегляду підходів до організації їх обліку.

З метою удосконалення обліку на малих підприємствах необхідно застосовувати сучасні інформаційні технології. Їх застосування повинно приводити до збільшення продуктивності роботи бухгалтерів, суттєво оптимізувати процес обробки інформації та забезпечити надійність отримуваних даних. При цьому малим підприємствам у разі застосування технологій необхідно враховувати власні інформаційні потреби та матеріальні, трудові та фінансові можливості, оскільки сучасні технології можуть потребувати значних витрат.

В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік і бухгалтерська інформація використовуються більш широко, ніж при ручній обробці даних. Використання засобів автоматизації дає змогу практично

повністю вирішити проблему точності та оперативності інформації. Протягом декількох хвилин можуть бути підготовлені різноманітні дані, які необхідні для прийняття ефективних управлінських рішень.

Впровадження інформаційних технологій впливає на швидкість отримання економічної інформації управлінським персоналом малого підприємства, оскільки такі підприємства повинні своєчасно реагувати на зовнішні зміни економічної й політичної ситуації.

Реалізація удосконалення національної системи бухгалтерського обліку, щодо максимального спрощення процедури ведення бухгалтерського обліку та форм фінансової звітності для малих підприємств потребує розробки напрямів удосконалення структури форм фінансової звітності без зниження рівня задоволення інформаційних потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів та формування комплексної методики розкриття інформації в показниках фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва.

У результаті дослідження можна запропонувати такі шляхи вдосконалення обліку на підприємствах малого бізнесу в умовах застосування сучасних інформаційних технологій:

- необхідність впровадження інформаційних технологій для покращення руху інформації в системі управлінського персоналу малого підприємства;
- розробка нових інформаційних технологій вимагає навчання облікового персоналу необхідним навичкам для роботи.

Отже, застосування сучасних інформаційних технологій значно удосконалює організацію обліку на підприємствах малого бізнесу та робить більш ефективним управління підприємством.

Список використаних джерел

1. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 336 с. URL: <https://knteu.kiev.ua/file/MTc=/00fe89dcf255176477f44d6060ac7347.pdf> (дата звернення 23.10.2019).

УДК 657.37:631.11

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Тригубенко І.В., студентка магістратури 2 року навчання 2 групи,
спеціальності «Облік і оподаткування»

Кузик Н.П., кандидат економічних наук, доцент

Ефективне управління діяльністю фермерських господарств залежить передусім від якості одержаної інформації, цінність якої визначається достовірністю та здатністю комплексно характеризувати їх діяльність. Джерелами такої інформації є дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які забезпечують потреби внутрішніх та зовнішніх користувачів щодо результатів господарювання як окремого фермерського господарства, так і галузі в цілому.

Основою для формування фінансової звітності фермерського господарства є належним чином організована система бухгалтерського обліку.

На практиці фермерські господарства часто орієнтуються при організації бухгалтерського обліку на Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах № 189, які є чинними на сьогодні.

Фермерські господарства в залежності від характеру своєї виробничої діяльності й структурного складу можуть надавати:

- спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва; таке право мають фермерські господарства суб'єкти мікропідприємництва, які підпадають під відповідні вимоги податкового законодавства;

- фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва.

Зміст і форми спрощеного фінансового звіту та фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва встановлює П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Так, спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва включає Баланс (форма № 1-мс) і Звіт про фінансові результати (форма № 2-мс), Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва включає Баланс (форма № 1-м) і Звіт про фінансові результати (форма № 2-м).

Доцільно розкрити детально концептуальні засади формування фінансової звітності на фермерських господарствах, зокрема:

1. Принципи бухгалтерського обліку – це правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності.

2. Система реєстрів бухгалтерського обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення в них інформації складає форму звітності. Обрана форма бухгалтерського обліку фермерським господарством повинна забезпечувати складання фінансової, податкової, статистичної та управлінської звітності.

3. Нормативно-правове забезпечення: Закони України; Кодекси (Податковий, Бюджетний, Господарський, Цивільний, Кодекс законів про працю тощо); Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; НП(С)БО; П(С)БО; М(С)ФЗ тощо.

Покращення формування фінансової звітності можна досягнути усуненням перешкод щодо організації обліково-звітного процесу. У сільськогосподарських підприємствах є суперечливе облікове законодавство, а також відсутні чіткі методичні рекомендації з ведення окремих об'єктів обліку, які б відповідали вимогам сучасного податкового та господарського законодавства.

УДК 657.1

ЗАСТОСУВАННЯ БАЛАНСУ В ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Турик І.В., студентка магістратури 1 року навчання
спеціальності «Облік і оподаткування»

Ганяйло О.М., кандидат економічних наук, доцент

Управління підприємством представляє собою складний процес, який супроводжується різними інформаційними потоками даних ґрунтуючись на оперативній і достовірній інформації, що знаходить відображення в звітності. Звітність виступає джерелом контролю стану досліджуваного об'єкта в частині кінцевих результатів, що визначають ступінь досягнення мети, та в залежності від зацікавленості в інформації, щодо діяльності підприємства і потреб користувачів, може бути наведена різними видами.

Головною складовою управління підприємством є інформація, що нагромаджується у системі бухгалтерського обліку, головною складовою якого є бухгалтерський баланс. За допомогою бухгалтерського балансу відображається вартість капіталу та майна підприємства, стан власного капіталу, активів, зобов'язань. За його даними характеризують автономність підприємства, платоспроможність, ліквідність тощо.

Визначення змісту поняття "баланс для прийняття рішень" приймаються за схемою: економічні рішення на базі балансу – їх забезпечення з використанням інформаційного потенціалу балансу - взаємозалежність функцій управління та балансу як основи для прийняття ефективного економічного АПК.

Беручи до уваги, що баланс є економічним різновидом, завдяки якій показують вартість майна та основу його формування, ухвалюються рішення на його базі, є економічними та не стосуються інших напрямів функціонування підприємства.

Враховуючи значення інформації в балансі при здійсненні економічних рішень, ми вважаємо, доречно впровадити поняття: «інформаційна спроможність балансу».

Інформаційна спроможність балансу - це можливість задовольнити інформаційні вимоги користувачів при прийнятті рішень. Завдяки інформаційній ролі баланс може аргументувати різні типи економічних рішень здійснені під час господарської діяльності підприємства.

Під час здійснення організаційних заходів доцільно на підприємстві порівняти баланс із балансами інших підприємств, що дозволить оцінити структуру та стан власності та джерела створення підприємства та підприємства опонента.

Це дасть можливість одержати інформацію про вплив форм фінансування активів на продуктивність діяльності та запровадження, за необхідності, певних змін на підприємствах АПК.

Аналіз фінансового стану агропромислових комплексів за показниками балансу надасть змогу оцінити структуру та вартість капіталу, а також динамічність основних показників та піднесення підприємства.

Отже, вивчення бухгалтерського балансу як компонента інформаційного забезпечення перебігу прийняття управлінських рішень дає змогу встановити, що саме баланс є інформаційною базою для здійснення широкого спектру економічних рішень підприємства.

Список використаних джерел

1. Германчук Г.О., Лозоцька К.О. Фінансова звітність як джерело інформації для прийняття управлінських. Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах глобалізації економіки: Міжнародний збірник наукових праць. 2017. С. 115–120.
2. Гуренко Т.О., Дерев'янка С.І. Бухгалтерський облік в прийнятті управлінських рішень. Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки. Міжнародний збірник наукових праць. 2015. №1. С. 32–39.

УДК 37(410.1+7/8):657.1

АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКА ШКОЛА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Угненко І.І., студентка 4 курсу 2 групи

Спеціальності «Облік та оподаткування»

Дерев'янку С.І., кандидат економічних наук, доцент

Після Першої світової війни італійська і французька облікові школи занепали, формалізм німецької також не міг довго надихати бухгалтерський світ, і саме тоді починає розвиватися наймолодша, англо-американська, школа, яка і нині продовжує істотно впливати на розвиток теорії бухгалтерського обліку у світі. В Англії наприкінці ХІХ ст. переважали праці з викладом не лише теорії, а переважно практики рахівництва. Обліковців цікавили не наукові основи обліку, а його практичні прийоми.

Автори праць лише описували досягнення практики, що призвело до появи організаційних принципів обліку: поділ праці, локалізація інформації, конкуренція в контролі, дієвість бухгалтерії, методологічна незалежність, психологічний клімат. В цей період починає зароджуватися позитивізм - концепція, яка зазначає, що людське мислення проходить три етапи розвитку: теологічний (релігійний), метафізичний (філософський) та позитивний (науковий). Вперше ця концепція була сформована Огюстом Контом у 30-х роках ХІХ століття. Позитивістський підхід відіграв значну роль у розвитку філософії науки в ХХ столітті продовжує зберігати свій вплив у ХХІ сторіччі.

Слід зазначити, що теорія обліку на той момент не вирізнялась глибиною досліджень. У ті часи була поширена персоніфікація (кожний рахунок трактувався як жива людина, відповідна персону). Згодом кожний рахунок почали розглядати як екран, за допомогою якого спостерігають за поведінкою службовців („Товари” – комірник, „Каса” – касир), у зв'язку з чим було створено персоналістичну англо-американську школу на чолі з Г.Свінеєм.

Паралельно з персоналістичною англо-американською школою розвивалася інституалістична, прихильники якої виступали за оцінювання

статей балансу за собівартістю. Пікслей Ф. вважав, що бухгалтер повинен здійснювати оцінку активів на первісному рівні.

Спільним для персоналістичної та інституалістичної англо-американської школи був розгляд таких питань: значення рахунку „Капітал” як центрального в системі рахунків; класифікація вартостей, з яких виводилася класифікація рахунків; оцінка прибутку та об’єктів, що обліковуються, з первинних документів; прибуток та дивіденди як приріст активів; розгляд балансу як засобу розрахунку прибутку; розгляд видів фальсифікації обліку; розвиток бухгалтерської експертизи.

Характерним для англо-американської школи був розгляд питання нарахування амортизації, розвиток систем контролю заробітної плати, розвиток фінансового обліку, розробка нових методів оцінювання виробничих запасів (ЛІФО, ФІФО, НІФО).

Англо-американські фахівці ігнорували наукові ідеї бухгалтерської думки, проте прагнули виробити суто практичні прийоми роботи, оскільки практика впливала на методологію бухгалтерського обліку.

Створення незалежного аудиту - це ще одна з найбільш плідних ідей англо-американських фахівців. В той час предметом аудиту в широкому розумінні була психологія, мотиви дій осіб, зайнятих у господарстві.

Вчені навіть намагалися скласти список основних зловживань бухгалтерів, виходячи із психології людей. Ранній аудит у Англії розвивався у двох напрямках: перевірка обраними представниками городян правильності фіскальної політики урядовців; перевірка аудитором правильності ведення обліку і розрахунку прибутку, оподаткування в тих господарствах, які мали зобов'язання щодо сплати податків. З часом підтвердження реальності звітних даних стає основним змістом аудиторських перевірок.

Значним здобутком англо-американської школи є поширення в інших країнах персоналізації рахунків, яку застосовують і в наш час.

УДК 657.471

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МЕТОДІВ ОБЛІКУ ВИТРАТ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ

Умерова Г.В., аспірант кафедри обліку та оподаткування

Калюга Є.В., доктор економічних наук, професор

Головною умовою ефективного управління сільськогосподарськими підприємствами є наявність повної, достовірної та оперативної інформації про витрати, з яких формується собівартість поточних біологічних активів рослинництва. У зв'язку з цим важливого значення набуває необхідність розробки нових і вдосконалення існуючих підходів до визначення собівартості продукції рослинництва, враховуючи організаційно-технологічні особливості вирощування поточних біологічних активів рослинництва, в основі яких лежить належний облік і контроль виробничих витрат.

Дослідження методів обліку витрат і калькулювання собівартості продукції у сільському господарстві стало предметом наукових пошуків провідних вчених, зокрема: Безруких П.С., Бутинець Ф.Ф., Калюга Є.В., Нападовська Л.В., Палій В.Ф., Скрипник М.І., Сук Л.К. та ін. Проте, через свою складність і багатогранність проблема обліку витрат на сільськогосподарських підприємствах привертає увагу науковців і надалі.

Облік витрат і калькулювання собівартості поточних біологічних активів рослинництва складається з двох взаємопов'язаних процесів: організації аналітичного обліку витрат і розподілу витрат на вирощування продукції рослинництва між об'єктами обліку та калькулювання собівартості, що включає операції з визначення собівартості продукції в цілому й одиниці продукції зокрема. Тому, в першу чергу, необхідно дослідити сутність понять «метод обліку витрат» і «метод калькулювання собівартості» та визначити зв'язок між ними.

Проведені дослідження трактування сутності цих термінів вченими дають змогу виокремити два підходи до методів обліку витрат і калькулювання

собівартості. Прихильники першого підходу (Бутинець Ф.Ф., Лишиленко О.В., Палій В.Ф., Селезньов С.І.) дотримуються думки про відокремленість цих понять за рахунок того, що вони виконують різні функції. Прихильники другого підходу (Безруких П.С., Маргуліс А.Ш., Цал-Цалко Ю.С.) вважають, що це взаємопов'язані поняття єдиного облікового процесу дослідження витрат. Варто відзначити, що існують також погляди науковців, які не можна віднести до певного напрямку, адже вони звертають увагу виключно на одному з наведених понять без розкриття спорідненого зв'язку з іншим (Белій І.М., Жебрак М.Х., Керимов В.Е.).

Отже, проведений аналіз вітчизняних і зарубіжних досліджень свідчить про розбіжність думок науковців. Це можна пояснити наступними чином: під методами обліку витрат розуміють способи відображення об'єктів обліку (витрат на виробництво сільськогосподарської продукції). На цьому етапі здійснюється аналітичний облік витрат, їх первинне документування, оцінювання та групування за елементами, видами, місцями виникнення або центрами відповідальності. А на етапі калькулювання собівартості поточних біологічних активів рослинництва відбувається обробка згрупованої інформації про витрати за допомогою спеціальних способів і прийомів для розрахунку вартості цієї продукції за калькуляційними статтями.

Окрім цього, питання вибору методів обліку витрат і калькулювання собівартості поточних біологічних активів рослинництва, що відповідатиме специфіці сільськогосподарського виробництва, є вкрай важливим та потребує дослідження. На наш погляд, необхідно розглядати облік витрат і калькулювання собівартості поточних біологічних активів рослинництва як окремі етапи єдиного нерозривного процесу. Це є підставою не відокремлювати у практичній площині методи обліку витрат і методи калькулювання собівартості, а розглядати їх як сукупність способів і прийомів для обробки інформації стосовно виробничих витрат для оцінювання собівартості продукції рослинництва.

У вітчизняному законодавстві, зокрема, у Методичних рекомендаціях № 132 [1] та П(С)БО 16 «Витрати» [2] відсутня загальноприйнята та законодавчо закріплена класифікація методів обліку витрат і калькулювання собівартості. Однак більшість науковців виділяють ознаки, за якими можна розподілити застосовані на практиці методи: за об'єктом обліку витрат (позамовний, попроцесний, попередільний); за ступенем включення витрат (директ-кост, абзорпшен-кост і повної собівартості); за повнотою планування витрат (стандарт-кост, нормативний і фактичних витрат). До того ж, у ході проведеного дослідження пропонуємо виокремити ще одну ознаку – за способом управління витратами, до якої будуть включатися сучасні методи (ABC-метод, таргет-кост, кайзен-кост, VCC-метод, CVP-аналіз і LCC-аналіз). Варто відзначити, що особливістю останньої класифікаційної групи є те, що суб'єкт господарювання може використовувати одночасно декілька методів для управління витратами на відміну від інших груп, до яких входять взаємовиключні методи обліку витрат і калькулювання собівартості.

Таким чином, методи обліку витрат і калькулювання собівартості, для яких характерні власні способи, прийоми, завдання та функції, є взаємопов'язаними послідовними етапами одного процесу, адже облік витрат є основою для калькулювання собівартості поточних біологічних активів.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств : наказ Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01> (дата звернення 20.10.2019).
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення 25.10.2019).

УДК 657.6

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Федонюк О.В., студентка 3 курсу 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., кандидат економічних наук

На сучасному етапі становлення ринкових відносин, підприємства малого бізнесу стрімко розвиваються. Відповідно, для успішного ведення такого бізнесу, важливим є організація контролю та управління діяльністю, на що впливають формування ефективної облікової системи та система оподаткування [1].

Поняття «мале підприємство» в Україні є загальновідомим, відповідно до п. 7 Господарського кодексу України, це підприємства, в яких середньооблікова чисельність працюючих за звітний рік не перевищує 50 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період не перевищує сімдесят мільйонів гривень [2]. Суб'єктами малого підприємництва є фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи – підприємці, та юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Згідно з діючим законодавством України малі підприємства, що відповідають критеріям визначеним в п.291 Податкового кодексу України мають право на застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Її привабливість зумовлена передусім спрощенням системи адміністрування і зменшенням небезпеки несвідомого порушення чинних правил. Відповідно до П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого

підприємства» суб'єкти мають право на застосування спрощеного бухгалтерського обліку доходів і витрат, вони також мають право на застосування спрощеного обліку доходів і витрат та які не зареєстровані платниками податку на додану вартість, можуть систематизувати інформацію, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, в регістрах бухгалтерського обліку без застосування подвійного запису [2].

Відповідно до змін в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій рахунки класу 9 «Витрати діяльності» будуть вести усі підприємства з відкриттям за власним рішенням рахунків класу 8 «Витрати за елементами». Для організації спрощеного бухгалтерського обліку платники єдиного податку опираються на Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку № 422 та Методичні рекомендації № 720, що визначають систему регістрів, порядок і спосіб реєстрації та узагальнення інформації в них без застосування подвійного запису .

Отже, для підприємства малого бізнесу характерна мінімізація витрат на управління, можливість ведення спрощеної системи податкового, фінансового та статистичного обліку. Правильний підхід до організації бухгалтерського обліку в організаціях, може забезпечити досить відчутне зниження трудомісткості облікових процесів, підвищення точності і оперативності обробки бухгалтерської інформації, і таким чином, підвищення якості прийнятих управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Кучер С.В. Особливості діяльності вітчизняних суб'єктів малого та середнього бізнесу: обліково-аналітичний аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Випуск 9-1. Ч. 1. С. 208-211.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Положення від 25.02.2000 р № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0161-00> (дата звернення 25.10.2019).

УДК 657.445(477+100)

ОЦІНКА ЗАПАСІВ У ВІТЧИЗНЯНІЙ І МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ

Федоренко А.М., студентка магістратури 1 року навчання 1 групи,
спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуренко Т.О., кандидат економічних наук, доцент

Сьогодні в умовах необхідності забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання, для досягнення ними найточніших і найкращих фінансових результатів вибір методів оцінки списання виробничих запасів є важливою передумовою організації обліку даних об'єктів. Згідно з П(С)БО 9 "Запаси" на сьогоднішній день в Україні можуть використовуватися за п'ятьма методами оцінки списання виробничих запасів. Вибір методу оцінки залежить від мети, яку ставить перед собою підприємство, тобто якщо запаси залишаються для власних потреб (у тому числі і для виробництва), зазвичай застосовується оцінка за собівартістю, а якщо на продаж, то – ринкова. Ринкова вартість застосовується і в інших випадках, наприклад, при залученні інвестицій, коли необхідно підняти вартість активів. Така практика поширена в економічно розвинутих державах, Україна ж не має достатнього досвіду ефективного застосування ринкової вартості щодо активів підприємств, які виставляються на продаж на аукціонах.

Враховуючи той факт, що всі підприємства активно інтегруються в систему міжнародних економічних відносин доцільно розглянути підходи до оцінки вибуття виробничих запасів в Україні, а також проаналізувати відповідні принципи оцінки запасів, що наведені в міжнародних стандартах бухгалтерського обліку. Проведемо порівняння методів оцінки вибуття запасів, зазначених в П(С)БО 9 та МСБО 2 (табл. 1).

Зазначимо, що в Україні облік запасів здебільшого побудований на схожих принципах із тими, що викладені в МСБО 2 "Запаси". Оцінку за методом ЛІФО вилучено з П(С)БО 9 "Запаси". На даний момент цей метод не може

використовуватись для здійснення оцінки запасів, за якою вони відображаються у фінансовій звітності України.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика відмінностей положень з обліку запасів

Характеристика	П(С)БО 9 (Україна) «Запаси»	МСБО 2 «Запаси»
Методи визначення собівартості	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів 2. Середньозваженої собівартості 3. Собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО) 4. Нормативних затрат 5. Ціни продажу 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Метод конкретної ідентифікації 2. Середньозваженої собівартості 3. Метод за формулою «перше надходження – перший видаток» (ФІФО) 4. Метод стандартних (нормативних) витрат 5. Метод роздрібних цін
Умови застосування	Для всіх одиниць бухгалтерського обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один з наведених методів	

Можливо його вилучення було поспішним, адже використання даного методу на практиці забезпечує відображення їх реальної вартості саме в умовах нестабільності економіки. Даний метод оцінки запасів заснований на використанні в обліку останньої ціни їх придбання за принципом "останній прийшов – перший пішов". На думку Бутинця Ф.Ф. на відміну від методу ФІФО, метод ЛІФО дозволяє одержати реальну оцінку активів в умовах інфляції та ефективніше управляти вартісною формою руху запасів. Крім того, оцінка вибуття запасів за поточною (ринковою, що склалася на певний момент) вартістю дає змогу підприємству в умовах зростання цін поповнювати свої запаси, не шукаючи додаткових джерел поповнення оборотних коштів.

Отже, підтримуючи думку Виноградової М.О., зазначимо, що просте копіювання міжнародних стандартів, без попередньої їх адаптації та врахування національних особливостей, не завжди відповідає запитам реальних підприємств. З одного боку таке явище – це об'єктивний процес наближення нормативно-правової бази України до міжнародних стандартів, а з іншого боку – українська економіка не в повній мірі має характеристики розвинутої ринкової системи.

УДК 657: 631.11

«1С:ПІДПРИЄМСТВО» В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АГРОФОРМУВАННЯХ

Хилюк А.М., студентка 1 курсу СТ 10 групи
спеціальності «Фінанси, банківська справа і страхування»
Данілочкіна О.В., кандидат економічних наук, доцент

На сьогоднішній день не можна уявити роботу жодного підприємства без прикладних програм, які вони використовують під час виконання робочих процесів, здійснення обліку та правильного виконання операцій на підприємствах. Однією з таких програм є «1С:Підприємство», яку використовують підприємства для автоматизації бухгалтерського обліку.

«1С:Підприємство» - це сучасна програма, без якої на даний час дуже тяжко працювати на підприємствах, установах чи агроформуваннях. Дана програма полегшила виконання бухгалтерського обліку, адже на заміну багат шаровим папкам з паперовими документами прийшла одна електронна програма, яка вмістила в собі всі розрахунки, які проводились раніше на підприємствах вручну.

Тобто всі розрахунки проводили не автоматизовано в програмі, а самостійно підраховували кожен показник, по кожному періоду вручну, або за допомогою калькулятора, після чого їх потрібно було вводити самостійно в базу та роздруковувати для того, щоб була можливість збереження інформації, тому це все було в паперовому вигляді.

В даній програмі всі розрахунки проводяться автоматизовано, це полегшує роботу підприємства та зменшує кількість працюючих, адже завдяки програмі підприємству немає необхідності утримувати велику кількість працівників, які виконували б роботу пов'язану з обліком товарів, продукції, їх підрахунком, підбиттям підсумків, ведення бухгалтерської звітності, перевіркою правильних розрахунків, адже для того щоб працювати в програмі «1С:Підприємство»

вистачає одного робітника, який замінює всіх хто виконував вищеперераховані операції.

Які ж з основних операцій можна виконувати в програмі «1С:Підприємство» набагато швидше і якісніше?

Аналіз даної програми показав, що за її допомогою можна вести облік заробітної плати, бухгалтерський облік розрахунків з контрагентами, облік непрямих виплат, кадровий облік, облік ТМЦ, основних засобів, МНМА, МШП, списувати продукцію, відображення витрат по амортизації та інші операції.

Однією з основних переваг даної програми є те, що вона дозволяє не лише швидше виконувати операції пов'язані з бухгалтерським обліком, нарахування заробітних виплат, прийому працівників та різними видами підрахунків, а й саме найважливіше, що вона правильно проводить всі операції і в даному випадку є менша ймовірність, що відбудеться помилка при обчисленні чи проведенні будь яких інших операцій.

Але на нашу думку цю ймовірність можна виключити, або зробити мінімальною, адже ця програма є досконалою. Також є й інші переваги даної програми такі як: електронний документообіг, високий рівень надійності зберігання документації, швидкість передання документів, завдяки тому, що програма співпрацює з мережею «Інтернет» в програму надходять всі оновлення автоматично і це не потрібно робити вручну і витратити цінний для підприємства час.

Отже, можна зробити висновки, що дана програма зараз широко використовується підприємствами і є досить розповсюдженою в Україні. Вона користується великою популярністю і високою пропозицією на економічному ринку серед різних агроформувань та організацій, завдяки своїй досконалості і практичності у використанні.

УДК 657.1

ОБЛІК НЕСТАЧ, ВТРАТ ТА ПСУВАННЯ ЗАПАСІВ З ВИНИ ПОСТАЧАЛЬНИКА

Чекан І.Ю. студент 3 курсу СТ 8 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Ганяйло О.М., кандидат економічних наук, доцент

Досвід, набутий в галузі взаємовідносин підприємства з постачальниками, показує, що в умовах ринку, що розвивається і підвищення ступеня невизначеності зовнішнього середовища потрібна підвищена увага до формування цих взаємин. Важливим у цих взаємовідносинах є правильний облік нестач, втрат та псування запасів з вини постачальника.

Під час приймання товару може бути встановлена невідповідність його фактичної кількості до даних супровідних товарних документів. Така невідповідність може бути зумовлена наступними однією із таких причин:

- природні втрати при транспортуванні (бій, бомбаж, усушка, вивітрювання, розтрушування і розпилення тощо).

Втрати товарно-матеріальних цінностей при транспортуванні в межах норм природного убутку включаються до первісної вартості фактично отриманих товарів такого найменування, групи, виду, тобто за дебетом субрахунку 281 «Товари на складі»;

- вина підприємства-продавця (у разі недовантаження товару або внаслідок неправильного затарювання) або з вини транспортного підприємства зумовлена втрата товару під час його перевезення.

У випадку, якщо доставку товару було здійснено підприємством-продавцем або іншою сторонньою організацією (АТП), на суму виявленої нестачі підприємством-покупцем пред'являється претензія на адресу таких постачальників.

Претензії, що пред'являються постачальникам, відображають за дебетом субрахунку 374 «Розрахунки за претензіями», а їх погашення або списання - за кредитом;

- вина особи - представника покупця, який здійснює супровід товару під час його отримання на складі постачальника. При доставці товарів власними транспортом або в присутності представника покупця, що супроводжував вантаж при його перевезенні зі складу постачальника вся відповідальність за нестачу товарів під час приймання на складі покупця покладається на відповідальну особу такого підприємства. Пред'явлення нестачі товару з вини матеріально-відповідальної особи відображається на субрахунку 375 «Розрахунки за відшкодування завданих збитків».

У господарській діяльності доволі часто виникають ситуації, коли покупці повертають товари. Взаємовідносини з повернення товарів покупцем регулюються нормами Цивільного та Господарського кодексів України. Відповідно до ЦКУ покупець має право повернути товар, в наступних випадках: приналежності товару або документи, що стосуються товару, не передані продавцем у встановлений строк продавець передав покупцю меншу кількість товару, ніж встановленими договором купівлі-продажу

Покупець, який прийняв рішення про повернення товару, направляє продавцю повідомлення з відповідною аргументацією. У разі відмови покупця від договору і повернення товару неналежної якості покупець має право вимагати відшкодування різниці між ціною товару встановленої договором (тобто ціною купівлі), і ціною відповідного товару на момент його повернення.

При поверненні неякісного товару покупець має право вимагати обміняти товар. Повернення товару одним суб'єктом господарювання іншому оформлюють накладною на повернення. Одночасно покупець - платник ПДВ коригує методом «червоне сторно» раніше відображену при отриманні поверненого товару суму податкового кредиту з ПДВ.

УДК 657.331.1

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Чухно К.В., студентка 2 курсу СТ 9 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Олійник С.О., кандидат економічних наук, доцент

Заробітна плата - це винагорода за працю, основний дохід працівників, саме тому облік розрахунків з оплати праці – найскладніша ділянка роботи бухгалтера. Розрахунок заробітної плати є дуже відповідальною роботою, яку треба виконати за короткий термін між наданням інформації та виплатою працівнику. Облік оплати праці працівників потребує удосконалення. Існує необхідність у створення ефективної системи розрахунків.

Одним із шляхів удосконалення обліку оплати праці є вдосконалення саме діючого аналітичного обліку, так як дані аналітичного обліку відіграють вирішальну роль в зборі інформації про відпрацьований та невідпрацьований час, виконання норми працівником, склад працівників, структуру фонду оплати праці. Дану інформацію щодо витрат на оплату праці необхідно відображати за такими статтями калькуляції: основна заробітна плата, додаткова оплата праці, інші нарахування та виплати працівникам.

Пропонується ввести до синтетичного рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» наступні аналітичні рахунки: 661/1 «Розрахунки за окладами і тарифами»; 661/2 «Інші нарахування»; 661/3 «Виплати за невідпрацьований час працівників»; 661/4 «Премії»; 661/5 «Інші заохочувальні виплати працівникам»; 661/6 «Комісійні винагороди»; 661/7 «Оплата при звільненні»; 661/8 «Розрахунки по відпустках»; 661/9 «Оплата по закінченню трудової діяльності працівника».

Від правильної організації обліку оплати праці залежить повнота і своєчасність розрахунків з працівниками. Одним із напрямів удосконалення системи ведення обліку є спрощення документообігу на

підприємстві: 1) зменшити кількість документації шляхом впровадженню накопичувальних документів 2) розробити аналітичну відомість за виплатами персоналу, 3) змодельовати відомість складу персоналу підприємства, де основними показниками є: середньоспискова чисельність; прийнято в штат; вибуло, з них: кількість за власним бажанням, за прогули, інші дисциплінарні порушення, по досягненню пенсійного віку; структура персоналу; коефіцієнт плинності кадрів; коефіцієнт обороту за прийомом; коефіцієнт обороту за вибуттям працівників; коефіцієнт відповідності кваліфікації працівника до складності робіт; рівень дисципліни працюючих. 4) скласти відомість стану кредиторської заборгованості з оплати праці працівників за певні періоди часу.

Тож, для правильної організації обліку оплати праці підприємство повинно: у наказі про облікову політику прописати найбільш досконалі методи ведення обліку розрахунків з працівниками; обґрунтувати вибір форм оплати праці та вказати чинники підвищення продуктивності праці і відповідно створити графік використання робочого часу; у разі відсутності створити графік документообігу з оплати праці: вказати виконавців та строки складання документів, які пов'язані з обліком оплати праці.

Графік, в першу чергу, розподілить функції між адміністративним персоналом. Отже, здійснюючи удосконалення організації розрахунків з оплати праці, керівники підприємства повинні пам'ятати, що заробітна плата повинна виплачуватися в першочерговому порядку і не допускати її затримки чи виникнення заборгованості по ній.

Список використаних джерел

1. Гапоненко Н.В., Мельянова Л.В. Оплата праці в сільському господарстві: аспекти удосконалення. Науковий вісник НУБіП України. 2011. № 163. Частина 1. С. 208-213.
2. Покатаєва О.В., Кошулинська Г.О. Шляхи вдосконалення системи оплати праці на підприємстві. Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво. 2010. № 3. С. 139-141.

УДК 657:001.4

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

Шевчук М.І., студентка 4 курсу 2 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Дерев'янку С.І., кандидат економічних наук, доцент

Бухгалтерський облік є важливим компонентом інформаційного забезпечення, тому він виступає не тільки як вид людської діяльності, але і як важлива функція управління, як засіб для вирішення завдань економічного та соціального розвитку, як науки. Теорія бухгалтерського обліку - це його фундамент. Для кожної науки основоположними питаннями є вчення про предмет і метод. Бухгалтерський облік – це наука історична, предмет і метод якої вдосконалювалися на кожному етапі розвитку суспільства.

Проблема встановлення меж предмету нашої науки далеко не нова. Деякі автори, вивчаючи теорії бухгалтерського обліку, довели, що кожна з них формує власне уявлення про його предмет. Зокрема, персоналістичні теорії бухгалтерського обліку визначають, що предметом бухгалтерського обліку є особи, зайняті в господарських процесах, їх права, відповідальність, погляди, інтереси тощо. Нормативні теорії виходять з того, що предметом бухгалтерського обліку являються цінності, ресурси, засоби та їх джерела. Нормативний погляд полягає у намаганні знайти найкращий спосіб обліку господарської операції. Позитивний погляд розкриває вагомість і значення мотивації прийняття тих чи інших рішень.

Історія розвитку обліку цікавила багатьох науковців. Зокрема, систематизацією та вивченням праць по історії та теорії бухгалтерського обліку займався Ф.Ф. Бутинець. На пострадянському просторі з теорії бухгалтерського обліку найвагомішими є праці професора Я.В. Соколова, які є узагальненням та аналізом досліджень Л. Пачолі, Б. Вентурі, І. Шера, Ж. Дюмарше, М.Хендріксена, О. Рудановського, О. Галагана, В. Циммермана, М. Метьюса та

багатьох інших. В працях професора Г.Г. Кірейцева акцентувалася увага на соціальній природі обліку. Разом із тим абсолютних визначень предмету бухгалтерського обліку не існує і на сьогодні, хоча визначень предмету бухгалтерського обліку в різних літературних джерелах існує досить багато.

Бухгалтерський облік (у перекладі книговедення, рахівництво) - це система документального, неперервного спостереження та контролю за господарською діяльністю підприємств (установ, організацій) та їх об'єднань, предметом якого є система економічних відносин у взаємодії з розвитком продуктивних сил і сукупність об'єктивних економічних законів, які виникають і розвиваються між суб'єктами таких відносин у всіх сферах суспільного відтворення й управляють ними.

Предмет бухгалтерського обліку за нормативного підходу звужений лише реєстрацією фактів господарського життя, за позитивного – важливим є професійне судження про факти господарського життя та вибір методів їх реєстрації для задоволення інтересів груп, зацікавлених у ньому. У той же час навіть в розвинених країнах трактування предмета бухгалтерського обліку універсально не поєднує погляди теорій. Жоден підхід не відображає потенціалу розвитку наукового осмислення соціально-інституційних впливів і перетворень, які стосуються предмету бухгалтерського обліку та які він, з високою вірогідністю, здатен пояснити. Глибина розгляду проблеми залежить від функцій, змісту і масштабності бухгалтерської діяльності в різних державах за різних типів економік.

Сучасний світ, глобальні кризи вимагають від економічної науки і практики більшого. Важливо, щоб розвиток бухгалтерського обліку враховував і базувався не тільки на власних, а й суміжних сучасних економічних теоріях, чим доповнював і поглиблював пошук нових орієнтирів розвитку світової економіки. Зміна погляду на предмет бухгалтерського обліку, поглиблення та розширення його сутності – є першим кроком до нового стану розвитку бухгалтерського обліку як провідної економічної науки і професії.

УДК 657.1

ОБЛІК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ТОВАРІВ У ПРИКЛАДНОМУ ПРОГРАМНОМУ РІШЕННІ «BAS ERP»

Шешин В.О., студент 3 курсу СТ 6 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Литвиненко В.С., кандидат економічних наук, доцент

Управління діяльністю підприємства передбачає використання сучасного програмного забезпечення. Одним із найкращих програм для цієї мети є прикладне рішення BAS ERP. Саме в ньому розглянемо порядок відображення реалізації продукції та товарів.

Операції будуть проведені з використанням команд розділу *Продажі*. Будь-які документи, пов'язані з операціями продажів клієнтам, – *Комерційна пропозиція, Замовлення клієнта, Реалізація товарів і послуг* тощо – оформлюються з обов'язковим зазначенням *Оферти клієнту*, якщо використання оферт увімкнене. Цей об'єкт конфігурації призначений для фіксації правил, згідно з якими здійснюються продажі певному партнеру або групі партнерів. Оферта не є розрізом аналітичного обліку заборгованості клієнтів. Оферта – це інструмент управління торговими операціями. Під час проведення документів продажу і оплати здійснюється контроль умов продажу, зазначених в оферті з клієнтом. Ціноутворення базується на довідниках *Види цін і Знижки*. В довіднику *Види цін* здійснюється реєстрація переліку прайсів (видів цін) підприємства. Для кожного виду цін вказуються: способи завдання цін, правила округлення, межа спрацьовування, порядок використання за видами операцій тощо.

Значення цін або їхня зміна реєструється документом *Встановлення цін номенклатури*, який формується за допомогою спеціалізованого робочого місця *Прайс-лист*. У документі можна сформувати звіт для аналізу зміни цін за вибраний період. Звіт викликається за командою контекстного меню табличної

частини документа *Звіт про динаміку цін*. Дати майбутніх оплат визначаються у виді *Етапів оплати*.

Якщо правила оплати на підприємстві формалізовані та описані, а не узгоджуються кожен раз нові, то їх можна зафіксувати в системі як шаблони - *Графіки оплати*.

Обов'язковими для заповнення полями в документі *Замовлення клієнта* є Організація, Партнер, Контрагент і Оферта. Замовлення може бути оформлено з договором або без.

Процес забезпечення замовлень клієнтів залежить від налаштування *Використання замовлень розділу Продажі*: Замовлення як рахунок-функція забезпечення не передбачена; Замовлення тільки зі складу-забезпечення - це лише резервування товарів під затверджені замовлення; Замовлення зі складу та під замовлення-повноцінне використання функції забезпечення (резервування фактичних налаштування способів і методів забезпечення).

Для відображення в обліку накладної клієнтові призначений документ *Реалізація товарів і послуг*. Цей документ реєструє: заборгованість покупця на суму продажу; вибуття товару з організації та зі складу; розмір виторгу від продажу товару; дані для нарахування ПДВ (податкові зобов'язання). Вікно списку документів продажу (Автоматизоване робоче місце з продажів) має дві вкладки: *Оформлено* (перелік документів *Реалізація товарів і послуг* і *Акт виконаних робіт*) і *До оформлення* (перелік *Замовлень клієнта*, які є розпорядженням (підставою) для формованих видаткових документів та ще не виконані).

Таким чином, реалізація товарів і продукції у програмному рішенні «BAS ERP» відображується з реєстрацією відповідних первинних документів та використанням автоматизованих робочих місць працівників відділу збуту з можливістю резервування товарів на складі під замовлення клієнтів, виконанням маркетингової політики підприємства та CRM.

УДК 657.37:330.357:658.14/.17

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ВІДОВІДНО ДО НП(С)БО

Яригін О.С., студент 3 курсу СТ 6 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Калюга Є.В, доктор економічних наук, професор

Сучасні умови господарювання актуалізують питання, пов'язані з достовірністю даних бухгалтерського обліку та повнотою їх представлення користувачам для прийняття управлінських рішень. Одним із проблемних аспектів є формування фінансових результатів в обліку і звітності підприємства. Особливо гостро це питання постало після введення в дію Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (надалі – НП(С)БО 1). Традиційно новації у бухгалтерському обліку викликають чимало дискусій та обговорень, поглиблюються дослідження у напрямку організаційних та методичних аспектів складання фінансової звітності. Особливу увагу привертає Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), як основне джерело інформації про результативність діяльності підприємства.

Звіт про фінансові результати є джерелом інформації для здійснення оцінки потенційних змін економічних ресурсів господарюючого суб'єкту, прогнозування майбутніх грошових потоків та здійснення інших видів прогнозів. Відповідно до п. 4 р. I НП(С)БО 1 кількість статей Звіту про фінансові результати не регламентована.

Первинний бухгалтерський облік господарських операцій, податкові розрахунки здійснюються на підприємстві, в тому числі і з метою формування показників відповідної звітності (фінансової чи податкової). Виходячи з цього, за допомогою методики, розробленої Федерацією професійних бухгалтерів і

аудиторів України (ФПБАУ) для дослідження податкової та фінансової звітності, проведено дослідження податкових звітів (табл. 1).

Таблиця 1

Модель формування фінансового результату діяльності підприємства

Виручка від реалізації продукції, товарів, робіт		
	«-»	
Непрямі податки		
	«-»	
Змінні витрати, що відносяться до повної собівартості продукції (послуг)		
	«-»	
Постійні витрати, що відносяться до повної собівартості продукції (послуг)		
	«+» або «-»	
Інші операційні доходи та витрати		
	«+» або «-»	
Фінансові доходи та витрати		
	«+» або «-»	
Інвестиційні доходи та витрати		
	«+» або «-»	
	«-»	
Податок на прибуток		
	«=»	
Чистий фінансовий результат		

Підприємства можуть не наводити статті, за якими відсутня інформація до розкриття за виключенням тих випадків, коли така інформація була у попередньому звітному періоді). Складання звітності за оновленими формами,

в тому числі і Звіту про фінансові результати передбачає можливість додавати статті з переліку додаткових статей фінансової звітності, зберігаючи при цьому їх назву й код рядка, однак такі додаткові статті повинні відповідати двом критеріям:

- ✓ інформація в них є суттєвою, тобто відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності;
- ✓ оцінка статті може бути достовірно визначена.

Отже, для ефективного управління діяльністю підприємства, визначення ефективності облікової політики, прийняття вірних управлінських рішень при мінімізації витрат та збільшення доходу установи необхідна своєчасна, повна і достовірна інформація та аналіз показників фінансового результату. Інформація про доходи, витрати та результати діяльності за звітний період відображається в Звіті про фінансові результати та накопичується в системі синтетичних і аналітичних рахунків бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел

1. НП(С)БО 1 Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Мінфіну від 07.02.2013 № 73. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 25.09.2019).
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 лип. 1999 р URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 01.09.2019).
3. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності. URL:<http://www.ufpaa.org/books/?pid=1028&event=order> (дата звернення 25.10.2019).